

การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

โดย
นางศิริประภา อัครภูษิต

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผน ก แบบ ก 2

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2567

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผน ก แบบ ก 2

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2567

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

SCHOOL ADMINSTRATOR'S DECISION MAKING AND CURRICULUM IN SCHOOL
UNDER KANCHANABURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Education EDUCATIONAL ADMINISTRATION
Department of Educational Administration
Academic Year 2024
Copyright of Silpakorn University

650620057 : การบริหารการศึกษา แผน ก แบบ ก 2

คำสำคัญ : การตัดสินใจ, การบริหารจัดการหลักสูตร

นาง ศิริประภา อัคราภิชาติ: การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รองศาสตราจารย์ ดร. นุชนรา รัตนศิริประภา

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 2) การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำนวน 103 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 2 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน และครู จำนวน 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 206 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาของกอร์ดอน และการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษาตามแนวคิดของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ การค้นหาทางเลือก การวิเคราะห์สถานการณ์ การประเมินการตัดสินใจ การตัดสินใจ การกำหนดวัตถุประสงค์ และการประเมินทางเลือก
2. การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การสรุปผลการดำเนินงานและการเขียนรายงาน การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร การดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา
3. การตัดสินใจของผู้บริหารกับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r_{xy} = 0.871$)

650620057 : Major EDUCATIONAL ADMINISTRATION

Keyword : decision making, administrators

MRS. Siraprapa AKKARAPHICHART : SCHOOL ADMINSTRATOR'S DECISION MAKING AND CURRICULUM IN SCHOOL UNDER KANCHANABURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1 Thesis advisor : Nuchnara Rattanasiraprapha

This research was purposed to know 1) Decision of school administrators under the Kanchanaburi primary educational service office 1 2) Curriculum management in school under the Kanchanaburi primary educational service office 1 and 3) Relation between Decision of school administrators under the Kanchanaburi primary educational service area office 1. The samplings of this research were educational institution of educational institution under the Kanchanaburi primary educational service office 1 103 samplings, key performances were 2 per each educational institution consists of 1 of educational administrator and 1 teacher total 206. The research tool is questionnaire about decision making of educational administrators of Gordon, and curriculum administration follow by academic office and educational standards, the statistic are frequency, percentage, arithmetic middle, standard deviation and Pearson's correlation coefficient.

The result found that

1. Decision making of administrators of educational institution under the Kanchanaburi primary educational service office 1 overall and each aspect is at a high level arrange the arithmetic mean values from highest to lowest as follows searching for alternatives, situation analysis, decision evaluation, decision, setting objectives, and evaluating alternatives.

2. Curriculum administration of educational institution under the Kanchanaburi primary educational service office 1 overall and each aspect is at a high level arrange the arithmetic mean values from highest to lowest as follows planning for implementing the school curriculum, preparation of school curriculum, conclusion, operations and report writing, supervision, monitoring and evaluation, improving and developing the curriculum management process, implementation of curriculum management and preparation of educational institutions.

3. Decision making of administrators of educational institution under the Kanchanaburi primary educational service office 1 statistical significance as .01 at high level and correlation coefficient ($r_{xy} = 0.871$)

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีโดยได้รับความกรุณา แนะนำ ช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.นุชนรา รัตนศิริระประภา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. วรกาญจน์ สุขสดเขียว รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิพันธ์ ดันวิมลรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายสุตา เตียเจริญ ประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.พิชญภา ยืนยาว ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ตลอดจนคณาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ คำแนะนำ และกำลังใจเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณพระเทพปริยัติโสภณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์ ดร.ชบา พันธุ์ศักดิ์ นางบุษกร ห้าสกุล และดร.ณัฐพล มิตรอารีย์ ที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบ เครื่องมือ ตลอดจนให้คำแนะนำ แก้ไขที่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ขอขอบคุณ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยได้รับกำลังใจ ความช่วยเหลือ การดูแลและแรงผลักดันเป็นอย่างมากจากครอบครัว เพื่อนสนิท และเพื่อนร่วมงานของข้าพเจ้าที่เป็นกำลังใจ ให้คำปรึกษาและอยู่ เคียงข้างผู้วิจัยอยู่เสมอ ขอขอบพระคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเป็นอย่างยิ่งที่มีส่วนทำให้งานวิจัยเรื่องนี้ ประสบความสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ศิริประภา อัคราภิชาติ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	2
ปัญหาของการวิจัย	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
คำถามของการวิจัย.....	6
สมมติฐานของการวิจัย.....	6
ขอบข่ายเชิงมนทัศน์สรุปของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	12
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	13
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	14
การตัดสินใจของผู้บริหาร.....	14
ความหมายของการตัดสินใจ.....	14
ความสำคัญของการตัดสินใจ	17
ประเภทของการตัดสินใจ.....	19
แนวคิดและทฤษฎีการตัดสินใจ.....	21

การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา.....	31
ความหมายของการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา	31
ความสำคัญของการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา	33
แนวคิดและทฤษฎีการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา.....	35
ข้อมูลพื้นฐานสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1	50
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	55
งานวิจัยในประเทศ.....	55
งานวิจัยต่างประเทศ.....	62
บทที่ 3 การดำเนินการวิจัย	67
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	67
ระเบียบวิธีวิจัย	68
แผนแบบของการวิจัย.....	68
ประชากร	68
กลุ่มตัวอย่าง.....	69
ผู้ให้ข้อมูล.....	69
ตัวแปรที่ศึกษา.....	69
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	72
การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ.....	73
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	73
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	74
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	77

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1.....	79
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1.....	86
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหาร จัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1.....	95
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	97
สรุปผลการวิจัย.....	97
อภิปรายผลการวิจัย.....	98
ข้อเสนอแนะของการวิจัย.....	107
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	107
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	108
รายการอ้างอิง.....	109
ภาคผนวก.....	115
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย และรายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจ เครื่องมือวิจัย.....	116
ภาคผนวก ข ความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย.....	119
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ขอทดลองเครื่องมือวิจัย และรายชื่อสถานศึกษาที่ใช้ใน การทดลองเครื่องมือวิจัย.....	126
ภาคผนวก ง การวิเคราะห์หาความเที่ยงของแบบสอบถาม.....	129
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และรายชื่อสถานศึกษาที่ใช้ใน การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	131
ภาคผนวก ฉ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	137
ประวัติผู้เขียน.....	147

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา	50
ตารางที่ 2 จำนวนบุคลากรในสถานศึกษา	54
ตารางที่ 3 ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล	69
ตารางที่ 4 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	78
ตารางที่ 5 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวม (X_{tot})	80
ตารางที่ 6 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการวิเคราะห์สถานการณ์ (X_1)	81
ตารางที่ 7 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ (X_2)	82
ตารางที่ 8 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการค้นหาทางเลือก (X_3)	83
ตารางที่ 9 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการประเมินทางเลือก (X_4)	84
ตารางที่ 10 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการตัดสินใจ (X_5)	85
ตารางที่ 11 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการประเมินการตัดสินใจ (X_6)	86
ตารางที่ 12 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารจัดการหลักสูตรใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวม (Y_{tot})	87
ตารางที่ 13 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารจัดการหลักสูตรใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการเตรียมความ พร้อมของสถานศึกษา (Y_1)	88

ตารางที่ 14 คำนัชฌมเลขคณต ส่วนเป้ยงเบนมาตรฐานและระดับการบรหการจัการหลัสูตรในสถานศีกษา สังกัดสำนังานเขตพ้ที่การศีกษาประธมศีกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการจัการหลัสูตรสถานศีกษา (Y ₂)	89
ตารางที่ 15 คำนัชฌมเลขคณต ส่วนเป้ยงเบนมาตรฐานและระดับการบรหการจัการหลัสูตรในสถานศีกษา สังกัดสำนังานเขตพ้ที่การศีกษาประธมศีกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลัสูตรสถานศีกษา (Y ₃)	90
ตารางที่ 16 คำนัชฌมเลขคณต ส่วนเป้ยงเบนมาตรฐานและระดับการบรหการจัการหลัสูตรในสถานศีกษา สังกัดสำนังานเขตพ้ที่การศีกษาประธมศีกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการดำเนินการบรหการจัการหลัสูตร (Y ₄)	91
ตารางที่ 17 คำนัชฌมเลขคณต ส่วนเป้ยงเบนมาตรฐานและระดับการบรหการจัการหลัสูตรในสถานศีกษา สังกัดสำนังานเขตพ้ที่การศีกษาประธมศีกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการนเทศ กำกับตตตาม และประเม้นผล (Y ₅)	92
ตารางที่ 18 คำนัชฌมเลขคณต ส่วนเป้ยงเบนมาตรฐานและระดับการบรหการจัการหลัสูตรในสถานศีกษา สังกัดสำนังานเขตพ้ที่การศีกษาประธมศีกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการสรุปลการดำเนินงานและการเช่ยนรายงาน (Y ₆)	93
ตารางที่ 19 คำนัชฌมเลขคณต ส่วนเป้ยงเบนมาตรฐานและระดับการบรหการจัการหลัสูตรในสถานศีกษา สังกัดสำนังานเขตพ้ที่การศีกษาประธมศีกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการปร้บปรุ้งและพัฒนาระบวนการบรหการจัการหลัสูตร (Y ₇)	94
ตารางที่ 20 การวเคราะห์ความสั่มพันธ์ระหว่งการตตสนใจของผู้บรหการสถานศีกษากับการบรหการจัการหลัสูตรในสถานศีกษา สังกัดสำนังานเขตพ้ที่การศีกษาประธมศีกษากาญจนบุรี เขต 1	95

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 1 ขอบข่ายเชิงมโนทัศน์สรุปของการวิจัย	11
แผนภูมิที่ 2 ขอบเขตของการวิจัย	12

บทที่ 1

บทนำ

สภาพการณ์ของสังคมไทยและสังคมโลกในปัจจุบันที่มีความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วก้าวเข้าสู่ยุคดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคมที่เริ่มมีความสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องมีการปรับตัวให้อยู่ได้อย่างมีคุณภาพชีวิตที่ดี ดังนั้นสิ่งที่สำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพของคนในสังคมให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงคือการศึกษาที่พัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมตามศักยภาพของแต่ละคนที่มีความแตกต่างกันไป¹ การเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับสิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคตจึงยิ่งสำคัญมากขึ้นกว่าเดิม ทั้งสำหรับการตัดสินใจของปัจเจกบุคคลและครัวเรือน ไปจนถึงองค์กรและสังคมโลกโดยรวมไม่ว่าจะเป็นในระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ หรือระดับโลก ด้วยเหตุนี้เราจึงจำเป็นต้องทำความเข้าใจอย่างถ่องแท้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทั้งในรูปแบบของปรากฏการณ์ พฤติกรรม สาเหตุและผลลัพธ์ของการเปลี่ยนแปลง รวมถึงเชื่อมโยงระหว่างเหตุการณ์และปัจจัยขับเคลื่อนต่างๆ การสร้างองค์ความรู้และเครื่องมือในการทำความเข้าใจและจัดการกับอนาคต จึงเป็นเรื่องจำเป็นสำหรับทุกคน ทุกองค์กรและทุกสังคมที่ต้องการวางแผนรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น² การบริหารองค์กรไม่ว่าจะเป็นองค์กรประเภทใด มีขนาดใหญ่หรือขนาดเล็กก็ตามต่างก็มีความเชื่อว่าทฤษฎี หลักการ และแนวคิดทางการบริหารมีความจำเป็นที่ผู้บริหารองค์กรหรือหัวหน้าหน่วยงานจะต้องศึกษาเรียนรู้เพื่อจะได้นำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับประเภทขององค์กรนั้นๆ ถึงแม้ว่าองค์กรทุกประเภทจะมีองค์ประกอบที่เหมือนๆ กันก็จริง แต่ก็มี ความแตกต่างกันในส่วนของการบริหาร โดยการระบุบุคลากรและเป้าประสงค์ขององค์กร ทั้งนี้เนื่องจากหน่วยงานทางการศึกษาซึ่งเป็นองค์กรที่มีความแตกต่างไปจากองค์กรธุรกิจอื่น และมีเป้าประสงค์เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานตามที่กำหนด³ หลักสูตรมีความสำคัญในฐานะที่เป็นหัวใจหลักของการจัดการเรียนการสอน จัดระเบียบเส้นทางการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ทางการศึกษา ทำให้การศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามที่วางไว้ ตลอดจนเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานที่จะจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้มีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ อาจกล่าวได้ว่า หลักสูตรเป็นหัวใจของการศึกษาของประเทศ ซึ่งเป็นเสมือนทางเสือที่จะกำหนดทิศทางการเรียนรู้ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย โดยมีเกณฑ์มาตรฐานทางการศึกษาเป็นแผนใน

¹ฐิยาพร กันตารณวัฒน์, จิตวิทยาการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน EDUCATIONAL PSYCHOLOGY FOR LEARNER DEVELOPMENT, พิมพ์ครั้งที่ 3 (กรุงเทพฯ: หจก.มิน เซอร์วิส ซัพพลาย, 2565), II.

²อภิวัดน์ รัตนวราหะ, อนาคตศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 2 (เชียงใหม่: หจก.ลือคอินดีไซน์เวิร์ค, 2563), 1.

³สงวน อินทร์รักษ์, ศาสตร์และศิลป์ทางการบริหารการศึกษา : Science and Arts in Educational Administration, พิมพ์ครั้งที่ 1 (นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2566), ก.

การดำเนินงาน ซึ่งจะเป็นตัวชี้แนะแนวทางในการปฏิบัติงานของครูหรือเครื่องชี้ถึงความสำเร็จของประเทศชาติได้เป็นอย่างดี⁴

สถานศึกษามีภารกิจหลักในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ จึงมีบทบาทสำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และดำเนินการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องสร้างความมั่นใจต่อผู้ปกครอง และชุมชนว่าผู้เรียนจะมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด และเกิดสมรรถนะสำคัญตลอดจนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เพื่อให้บรรลุเจตนารมณ์ดังกล่าว สถานศึกษาจะต้องออกแบบหลักสูตรให้ครอบคลุมในส่วนที่เป็นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุถึงคุณภาพตามมาตรฐานอันเป็นความคาดหวังที่กำหนดไว้ร่วมกันในการพัฒนาเยาวชนทุกคนในชาติ นอกจากนี้สถานศึกษาจะต้องพัฒนาหลักสูตรที่ครอบคลุมส่วนสำคัญดังกล่าวแล้ว ยังต้องมีการบริหารจัดการหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตร และโรงเรียนมีการส่งเสริมสนับสนุนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติอย่างเหมาะสม⁵

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษายุคนี้ได้รับผลกระทบต่อความเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยีดิจิทัล รวมทั้งภัยพิบัติทางธรรมชาติ และโรคอุบัติใหม่ที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด⁶ การตัดสินใจเป็นส่วนหนึ่งของการเป็นผู้นำในองค์กร เนื่องจากเป็นหน้าที่สำคัญของการแสดงบทบาทความเป็นผู้นำ โดยผู้นำมีหน้าที่ในการตัดสินใจสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับองค์กรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดขององค์กร ภายใต้เงื่อนไขหรือสถานการณ์ที่แตกต่างกันส่งผลให้การตัดสินใจขององค์กรผ่านทางผู้นำมีความแตกต่างกัน ซึ่งผู้นำเองก็ต้องเลือกใช้รูปแบบการตัดสินใจให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่องค์กรเผชิญอยู่ เนื่องจากการเลือกรูปแบบการตัดสินใจที่เหมาะสม จะนำไปสู่การได้รับการสนับสนุนและความมุ่งมั่นตั้งใจในการทำงานของพนักงานในองค์กร อย่างไรก็ตามมีผู้นำบางประเภทที่ยึดโยงตนเองกับรูปแบบการตัดสินใจรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งมากกว่ารูปแบบอื่น ตัดสินใจแบบไม่เป็นประชาธิปไตย ไม่สนใจเสียงส่วนใหญ่ และไม่สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามบริบทหรือสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้อาจนำไปสู่การตัดสินใจที่ไม่มีประสิทธิภาพหรือล้มเหลวได้ในที่สุด⁷ ความเป็นผู้นำของผู้บริหารนับเป็นปัจจัยที่

⁴เกษมา ชนะวงศ์, “การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศของนักเรียนโรงเรียนเอกชน.” วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร 10, 5 (กรกฎาคม - สิงหาคม 2565): 2038 – 2049.

⁵ชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน, การพัฒนาหลักสูตร Curriculum Development (นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2565), 261 - 262.

⁶จิตติมา วรรณศรี, การบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัล (พิษณุโลก: โรงพิมพ์รัตนสุวรรณาการพิมพ์ 3, 2564), 99.

⁷ชัยเชษฐ พรหมศรี, ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารองค์กร: แนวคิด ทฤษฎีและกรณีศึกษา (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ปัญญาชน, 2561), 154.

สนับสนุนงานด้านการบริหารหลักสูตรในสถานศึกษาอย่างมาก เนื่องจากในสถานศึกษาผู้บริหารเป็นผู้จัดการมีบทบาทสูงในการดำเนินงาน ดังนั้นความเป็นผู้นำจึงเป็นเรื่องสำคัญที่สุด ถ้าครูมีความกระตือรือร้นและความสนใจ แต่ถ้าผู้บริหารไม่มีความเป็นผู้นำ ไม่สนใจงานด้านวิชาการ แต่ไปให้ความสนใจการพัฒนางานด้านอื่นๆ ในที่สุดงานทางวิชาการต่างๆ ก็ไม่ประสบความสำเร็จ แต่ถ้าผู้บริหารมีความเป็นผู้นำโอกาสสำเร็จก็จะมีสูง ในสังคมไทยถ้าผู้บริหารต้องการอย่างไรองค์กรก็มักจะเป็นอย่างนั้น⁸

การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษาจะเน้นถึงกระบวนการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมสนับสนุน เพื่อจัดกิจกรรมต่างๆ ในการพัฒนาผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ได้แก่ ปัจจัยภายในและภายนอกสถานศึกษา เริ่มตั้งแต่การวางแผนการใช้หลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การสนับสนุนการใช้หลักสูตร การนิเทศและกำกับติดตาม และการประเมินการใช้หลักสูตร เป็นการบริหารจัดการหลักสูตรที่ใช้ในการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนในระดับขั้นพื้นฐาน โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อีกทั้งมีความรู้และทักษะที่จำเป็น สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม ความเจริญก้าวหน้าในยุคปัจจุบัน⁹ การพัฒนาศักยภาพและคุณภาพของผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกันอย่างเต็มศักยภาพ มีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีความเป็นเลิศด้านทักษะสื่อสารภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาที่ 3 มีทักษะความรู้ด้านดิจิทัล เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ มีความยืดหยุ่นทางด้านความคิด สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ภายใต้สังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม และมีความสามารถในการจัดการสุขภาวะของตนเองให้มีสุขภาวะที่ดี สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขทั้งด้านร่างกายและจิตใจ เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น เนื่องจากสถานศึกษาแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันทั้งในด้านของพื้นฐาน บริบท ทรัพยากร ความพร้อมในด้านงบประมาณ และบุคลากร รวมทั้งผู้เรียนในสถานศึกษาแต่ละสถานศึกษาก็มาจากพื้นเพครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจ สังคมที่แตกต่างกัน มีความรู้ความสามารถตลอดจนความต้องการที่แตกต่างกัน การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาผู้บริหารต้องศึกษาและสร้างความเข้าใจในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนำมาสู่หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน มีกระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่เป็นระบบ ส่งเสริมสนับสนุนการใช้หลักสูตรที่เหมาะสมกับความต้องการผู้เรียน

⁸ไพฑูรย์ สินลารัตน์, **หลักคิด: การจัดการหลักสูตรและการสอน**, พิมพ์ครั้งที่ 5 (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2562), 19.

⁹ประเวศ เวชชะ, **การบริหารหลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้**, พิมพ์ครั้งที่ 4 (เชียงใหม่: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 2561), 438.

บริบทชุมชน และกำกับติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง มิเช่นนั้นการจัดการศึกษาในโรงเรียนก็จะเกิดความล้มเหลวหรือไม่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา¹⁰

ปัญหาของการวิจัย

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 มีโรงเรียนในสังกัดจำนวน 135 โรงเรียน โดยดำเนินการเร่งรัดปฏิรูปการศึกษาโดยการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนและพัฒนาการศึกษา มุ่งหวังเป็นองค์กรที่จัดและส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาให้มีคุณภาพ โดยมีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ นโยบายของรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับความจำเป็นในการแก้ปัญหาและพัฒนาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยดำเนินการภายใต้กลยุทธ์ที่กำหนด 4 กลยุทธ์ ได้แก่ 1) ส่งเสริม พัฒนา ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ 2) สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับประชากรวัยเรียนทุกคน 3) ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 4) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา คุณภาพของคนไทยยังเป็นอุปสรรคต่อการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ทั้งเรื่องพัฒนาการและสติปัญญา การมีทักษะความรู้ความสามารถไม่เพียงพอที่ส่งผลต่อผลิตภาพ กลุ่มเด็กอายุ 3 - 5 ปี ส่วนใหญ่จะอยู่ในสถานศึกษาที่ยังมีปัญหาด้านคุณภาพและมาตรฐาน กลุ่มเด็กวัยเรียนของไทยส่วนใหญ่มี IQ ที่ต่ำกว่าค่ากลางมาตรฐานสากล ขณะที่ EQ มีคะแนนเฉลี่ยที่ต่ำกว่าระดับปกติ ผลการทดสอบ O - NET ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนใหญ่ได้คะแนนไม่ถึงร้อยละ 50 สะท้อนปัญหาของการบริหารงานวิชาการ โดยเฉพาะการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา ซึ่งเป็นงานที่สำคัญที่ช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นผลมาจากขาดการส่งเสริมพัฒนา การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา การประกันคุณภาพสถานศึกษา ปีการศึกษา 2566 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ดำเนินการสังเคราะห์ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) จำนวน 135 แห่ง พบว่า ผลการประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับยอดเยี่ยม จำนวน 83 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 61.48 ระดับดีเลิศ จำนวน 46 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 34.07 ระดับดี จำนวน 6 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 4.45 และมีจุดที่ควรพัฒนา คือ ด้านคุณภาพเด็กเป็นจุดที่ควรพัฒนามากที่สุด คือ ควรมีการส่งเสริมและต่อยอดจนเป็นแบบอย่างที่ดีหรือมีนวัตกรรมที่เป็นที่ยอมรับ ร้อยละ 70.37 รองลงมา คือ ควรส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ร้อยละ 68.89 อันดับที่สาม คือ ควรพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีการเรียนรู้และสร้างสรรค์ผลงาน ร้อยละ 65.93 ด้านกระบวนการการบริหารและการจัดการ จุดที่ควรพัฒนามากที่สุดคือ ควรส่งเสริมและพัฒนาต่อยอดจนเป็นแบบอย่างที่ดีหรือมีนวัตกรรมเป็นที่ยอมรับ ร้อยละ 63.70 รองลงมา คือ จัดให้มีสื่อเทคโนโลยีใน

¹⁰สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 (กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2563), 7.

การจัดการเรียนรู้อย่างเพียงพอและเหมาะสม ร้อยละ 57.04 อันดับสาม คือ ควรมีการเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 56.30 ด้านการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นปัจจุบัน จุดที่ควรพัฒนามากที่สุด คือ ควรส่งเสริมและพัฒนาต่อยอดจนเป็นแบบอย่างที่ดีหรือมีนวัตกรรมเป็นยอมรับ ร้อยละ 67.41 รองลงมา คือ ควรมีการสะท้อนผลการประเมินและข้อมูลย้อนกลับให้กับผู้เรียนเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา ร้อยละ 65.19 อันดับที่สาม คือ ควรมีการจัดการ/พัฒนาสื่อเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างเพียงพอและเหมาะสมร้อยละ 58.52 ส่งผลมาจากการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา¹¹

จากการประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566–2570) และแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 ในการกำหนดทิศทางขององค์กร โดยผู้เข้าร่วมประชุมฯ ประกอบด้วย ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ประธานเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตัวแทนคณะกรรมการ ก.ต.ป.น ครู และบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สรุปวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน (จุดแข็งและจุดอ่อน) และสภาพแวดล้อมภายนอก (โอกาสและอุปสรรค) ได้ข้อเสนอแนะว่า ให้แต่ละสถานศึกษาเร่งกวาดขึ้นและติดตามในเรื่องคุณภาพของนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และร่วมหาแนวทางในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน¹² สะท้อนให้เห็นถึงการบริหารจัดการหลักสูตรที่ยังไม่ตอบสนองตามเป้าประสงค์ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนมีพัฒนาการเหมาะสมตามช่วงวัยและมีคุณภาพ และในบางครั้งก็พบว่าผู้บริหารเองก็อาจมีการตัดสินใจที่ผิดพลาดได้ และย่อมส่งผลต่อสถานศึกษา นักเรียน หรือถ้าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ก็ย่อมทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ไม่ดี ไม่ราบรื่นได้ อีกทั้งครูผู้ได้บังคับบัญชาที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่ง หรือนโยบายจากผู้บริหาร ดังนั้นการตัดสินใจสั่งการใดๆ จึงเป็นเรื่องสำคัญต้องคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นตามมา และคำนึงถึงความสัมพันธ์ของโรงเรียนและชุมชนก่อนตัดสินใจสั่งการลงไป ผู้บริหารซึ่งถือเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษา มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการดูแล ควบคุม กำกับ และส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและการทำงานในส่วนต่างๆ ของสถานศึกษาจึงต้องตระหนักถึงปัญหาต่างๆ และเร่งหาแนวทางปรับปรุงแก้ไข โดยการตัดสินใจอย่างเป็นระบบและรอบคอบ เพื่อที่จะสามารถจัดปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาได้อย่างถูกต้อง ถูกวิธี และสร้างการยอมรับให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง¹³

¹¹สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1, รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 (กาญจนบุรี: พรสวรรค์การพิมพ์, 2566), 112-113.

¹²รายงานการประชุมคณะกรรมการ ติดตาม ประเมินผลการศึกษาและนิเทศทางการศึกษา ครั้งที่ 1/2566 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1.

¹³สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1, รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 (กาญจนบุรี: พรสวรรค์การพิมพ์, 2566), 127.

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารไม่สามารถหลีกเลี่ยงบทบาทด้านการตัดสินใจในหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติด้านต่างๆ ได้ ไม่ว่าจะเป็นด้านคุณภาพการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ การบริหารงานโรงเรียนทั้ง 4 ฝ่าย ล้วนต้องเกิดการตัดสินใจทั้งสิ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่อง “การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1”

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. เพื่อทราบการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1
2. เพื่อทราบการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1
3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

คำถามของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงตั้งคำถามสำหรับการวิจัยไว้ดังนี้

1. การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 อยู่ในระดับใด
2. การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 อยู่ในระดับใด
3. การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 สัมพันธ์กันหรือไม่

สมมติฐานของการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางในการตรวจสอบผลลัพธ์ที่ได้จากการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยจึงขอกำหนดสมมติฐานการวิจัยไว้ดังนี้

1. การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 อยู่ในระดับปานกลาง
2. การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 อยู่ในระดับปานกลาง
3. การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์กัน

ขอบข่ายเชิงมนทัศน์สรุปของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยนำทฤษฎีเชิงระบบตามแนวคิดของลูเนนเบิร์กและออร์นสไตน์ (Lunenburg and Ornstein) มาเป็นขอบข่ายของการวิจัยซึ่งได้กล่าวถึงลักษณะขององค์กรระบบเปิด ประกอบด้วยระบบย่อยต่างๆ ภายในองค์กรที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมภายนอก มีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำเข้า (inputs) กระบวนการแปรรูป (transformation process) และผลผลิต (outputs) ที่มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม (environment) ทั้งภายในและภายนอกองค์กร ได้แก่ สภาพทางเศรษฐกิจ สภาพทางสังคม สภาพทางภูมิศาสตร์ เป็นต้น และการให้ข้อมูลย้อนกลับ โดยทั่วไปถือว่าปัจจัยนำเข้าเป็นปัจจัยที่สำคัญในระบบการศึกษามี 4 ประเภท ประกอบด้วย 1) การจัดการ (management) ได้แก่ นโยบายการจัดการศึกษา จุดมุ่งหมายของการศึกษา 2) บุคลากร (man) ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ความเป็นผู้นำที่เข้มแข็ง เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ มีเป้าหมายของการศึกษา โดยมุ่งประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาการเรียนรู้ ครู นักเรียน และเจ้าหน้าที่อื่นๆ รวมถึงคุณลักษณะ ความสามารถของบุคลากรในการทำงาน ตรงตามสมรรถนะการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ 3) งบประมาณ (money) ได้แก่ งบประมาณแผ่นดิน เงินบำรุงการศึกษา เงินบริจาค และ 4) วัสดุอุปกรณ์ (materials) ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ เทคโนโลยีต่างๆ เป็นต้น ปัจจัยนำเข้าเหล่านี้จะถูกแปรเปลี่ยนโดยกระบวนการขององค์กร ได้แก่ กระบวนการบริหาร เช่น รูปแบบการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน การนิเทศติดตามและประเมินผลออกมาเป็นผลผลิต (output) ที่มีคุณภาพด้านความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ทั้งนี้ต้องมีการใช้ผลย้อนกลับ (feedback) เพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่องเสมอ¹⁴

สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้แนวคิดไว้มากมาย ได้แก่ คอฟแมน (Kaufman) ได้เสนอขั้นตอนของกระบวนการตัดสินใจ มี 5 ขั้นตอน คือ 1) การจำแนกหรือนิยามปัญหา โดยการค้นหาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับตัวปัญหา หรือพยายามแยกตัวปัญหาที่แท้จริงออกมาให้ได้ 2) การศึกษาทางเลือกต่างๆ ที่จะนำมาใช้ในการแก้ปัญหา โดยการกำหนดวิธีการแก้ปัญหาให้มากที่สุด 3) การคัดทางเลือกในการใช้แก้ปัญหาจากสารสนเทศและกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องนำมาประเมินเพื่อเลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่ง 4) ปฏิบัติตามทางเลือกที่ตัดสินใจเลือกแล้ว 5) การประเมินผลโดยการตรวจสอบหรือประเมินผลลัพธ์ที่ได้ว่าตรงตามวัตถุประสงค์หรือไม่ หากไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์จะได้หาทางปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องนั้นๆ ต่อไป¹⁵ โบวี (Bovee) ได้กล่าวถึงกระบวนการตัดสินใจโดยใช้หลักเหตุผล มีทั้งหมด 6 ขั้นตอน คือ 1)

¹⁴Fred C. Lunenburg and Allan C. Ornstein, **Educational Administration: Concepts and Practices**, 7th ed. (California: SAGE Publications, 2022), 25.

¹⁵Roder A. Kaufman, **Educational System Planning** (New Jersey: Prentice – Hall, 1972) 35.

กำหนดปัญหา (Identify the Problem) 2) การค้นหาทางเลือก (Generate Alternatives) 3) การประเมินทางเลือก (Evaluate Alternatives) 4) การตัดสินใจ (Make the Decision) 5) การปฏิบัติตามการตัดสินใจ (Implement the Decision) 6) ประเมินผลลัพธ์และให้ข้อมูลป้อนกลับ (Evaluate the Results and Provide Feedback) เมื่อประเมินแล้วอาจจะยังเป็นปัญหาที่มาจากกาหนดปัญหาในขั้นแรกก็ต้องหาทางเลือกอื่นแทนเพื่อตอบโจทยปัญหาต่อ¹⁶ ซีมอน (Simon) กล่าวว่ากระบวนการตัดสินใจแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ 1) นิยามปัญหา (Intelligence Activity) กิจกรรมด้านเชาว์ปัญญา การค้นหาข่าวสารในสภาวะแวดล้อมที่ทำให้ต้องมีการตัดสินใจ 2) การศึกษาหาทางเลือก (Design Activity) กิจกรรมด้านการออกแบบให้เป็นการพัฒนา วิเคราะห์ และแนวทางต่างๆ ที่จะนำไปปฏิบัติได้และ 3) การคัดทางเลือก (Choice Activity) กิจกรรมการเลือกทางเลือกที่เหมาะสมหลังจากการวิเคราะห์ทางเลือกที่มีอยู่ทั้งหมด และสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริง¹⁷ การ์ดอน (Gordon) ได้กล่าวถึงกระบวนการตัดสินใจไว้ 6 ขั้นตอน คือ 1) การวิเคราะห์สถานการณ์ (Analyze the Situation) 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ (Set Objectives) 3) การค้นหาทางเลือก (Search for Alternatives) 4) การประเมินทางเลือก (Evaluate Alternatives) 5) การตัดสินใจ (Make the Decision) 6) การประเมินการตัดสินใจ (Evaluate the Decision)¹⁸ ฮอยและมิสเกล (Hoy and Miskel) ได้กล่าวถึงกระบวนการตัดสินใจไว้ 5 ขั้นตอน คือ 1) การรับรู้และกำหนดปัญหาหรือประเด็น (Recognize and Define the Problem or Issue) 2) การวิเคราะห์ปัญหาในสถานการณ์ปัจจุบัน (Analyze the Difficulties in the Existing Situation) 3) การกำหนดเกณฑ์สำหรับการแก้ปัญหาที่น่าพอใจ (Establish Criteria for a Satisfactory Solution) 4) การพัฒนาแผนหรือกลยุทธ์การดำเนินการ (Develop a Plan or Strategy of Action) 5) การเริ่มต้นแผนปฏิบัติการ (Initiate the Plan of Action)¹⁹ กริฟฟิน (Griffin) ได้กล่าวถึงกระบวนการในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลไว้ 6 ขั้นตอน คือ 1) การรับรู้และกำหนดสถานการณ์ตัดสินใจ (Recognizing and defining the decision situation) 2) การระบุทางเลือก (Identifying alternatives) 3) การประเมินทางเลือก (Evaluating alternatives) 4) การเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด (Selecting the best alternative) 5) การดำเนินการตามทางเลือกที่เลือก (Implementing the chosen alternative) 6) การติดตามและประเมินผล (Following up and evaluating the results)²⁰ สตีเฟน (Stephen) ได้กล่าวถึงกระบวนการตัดสินใจไว้ 5 ขั้นตอน คือ 1) การกำหนดปัญหาและการตัดสินใจอย่างชัดเจน

¹⁶Courtland L. Bovee, **Management** (New York: McGraw – Hill, 1993), 180.

¹⁷Herbert Simon, **The New Science of Management Decision** (New York: Harper & Row, 1997), 53.

¹⁸Judith R. Gordon, **Organizational Behavior : A Diagnostic Approach**, 7th (New Jersey: Prentice – Hall, Inc., 2002), 143 – 147.

¹⁹Wayne K. Hoy and Cecil G. Miskel, **Educational administration : Theory, research, and practice**, 9th (New York: McGraw – Hill, 2012), 330 – 340.

²⁰Ricky W. Griffin, **Fundamentals of Management** (Canada: Nelson Education, Ltd, 2015), 105 – 106.

2) การทำความเข้าใจและระบุเกณฑ์ที่สำคัญ 3) การระบุและการพิจารณาวิธีแก้ปัญหาที่เป็นไปได้ทั้งหมด 4) การกำหนดปริมาณและกำหนดผลลัพธ์และผลกระทบของวิธีแก้ปัญหาทั้งหมด 5) การเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด²¹ เทอร์รี่ (Terri) ได้กล่าวถึงกระบวนการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลไว้ 6 ขั้นตอน คือ 1) การระบุปัญหาหรือโอกาส (Problem of Opportunity Identification) 2) การค้นหาและวิเคราะห์ข้อมูล (Information Search and Analysis) 3) การสร้างทางเลือก (Generate Alternatives) 4) การประเมินทางเลือก (Evaluate Alternatives) 5) การตัดสินใจ (Make Decision) 6) การพัฒนาแผนปฏิบัติการ (Develop Action Plans)²² เดวิดและอันดร์เซย์ (David and Andrzej) ได้กล่าวถึงกระบวนการตัดสินใจไว้ 7 ขั้นตอน คือ 1) การรับรู้ถึงปัญหาหรือโอกาส 2) การระบุเกณฑ์การเลือก 3) การกำหนดน้ำหนักให้กับเกณฑ์ 4) การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับทางเลือก 5) ทางเลือกการประเมิน 6) การเลือกจากทางเลือก 7) การดำเนินการตามทางเลือกที่ต้องการ²³ สตีเฟน, แมรี่, และลอรี (Stephen Mary and Lori) ได้กล่าวถึงกระบวนการตัดสินใจไว้ 8 ขั้นตอน คือ 1) ระบุปัญหา 2) ระบุเกณฑ์การตัดสินใจ 3) จัดสรรน้ำหนักให้กับเกณฑ์ 4) พัฒนาทางเลือก 5) วิเคราะห์ทางเลือก 6) เลือกทางเลือก 7) การนำทางเลือกมาใช้ 8) ประเมินประสิทธิผลของการตัดสินใจ²⁴ กริฟฟิน และคนอื่นๆ (Griffin and Author) ได้กล่าวถึงกระบวนการตัดสินใจไว้ 8 ขั้นตอน คือ 1) ระบุเป้าหมายของสถานการณ์ 2) ระบุปัญหา 3) กำหนดประเภทการตัดสินใจ 4) สร้างทางเลือก 5) ประเมินทางเลือก 6) เลือกทางเลือกอื่น 7) ดำเนินการตามแผน 8) การควบคุม: วัดและปรับปรุง²⁵

ในด้านการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษาได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้แนวคิดไว้ดังนี้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาได้กำหนดแนวทางเกี่ยวกับการปฏิรูประบบการบริหารและการจัดการทางการศึกษา ต้องดำเนินงาน 7 ขั้นตอน 1) การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา 2) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 3) การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร 4) การดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร 5) การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล 6) การสรุปผลการดำเนินการและเขียน

²¹Stephen L. Walston, **Organizational Behavior and Theory in Healthcare** (Chicago: Illinois: Health Administration, 2017), 212 – 213.

²²Scandura A. Terri, **Essentials of Organizational Behavior** (California: SAGE Publications, 2019), 228 – 231.

²³David A. Buchanan and Huczynski A. Andrzej, **Organizational Behaviour 10 Edition**, 10th ed. (United Kingdom: PEARSON EDUCATION LIMITED, 2017), 683.

²⁴Stephen P. Robbins, Coulter Mary, and Long K. Lori, **Management** (Chicago: Revie Street Hoboken, 2021), 47 – 49.

²⁵Ricky W. Griffin and others, **Organisational Behaviour: Engaging People and Organisations** (Australia: Cengage Learning Australia Pty Limited, 2021), 230 – 232.

รายงาน 7) ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร²⁶ ประเวศ เวชชะ ได้กล่าวถึง การบริหารจัดการหลักสูตรไว้ 5 กระบวนการ ดังนี้ 1) การวางแผนการใช้หลักสูตรสถานศึกษา 2) การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ 3) การสนับสนุนการใช้หลักสูตรของสถานศึกษา 4) การนิเทศกำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา 5) การประเมินการใช้หลักสูตร²⁷ ชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน สรุปได้ว่าการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ 1) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 2) การดำเนินการระดับชั้นเรียน 3) การส่งเสริมและสนับสนุน 4) การกำกับดูแลคุณภาพ²⁸ สติพร เชาว์นชัย ได้สรุปว่า การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การวางแผนการใช้หลักสูตรสถานศึกษา 2) การใช้หลักสูตรสถานศึกษา 3) การนิเทศและประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา²⁹ สุทธิวรรณ ตันตริจนาวงศ์ กล่าวว่า การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การวางแผนการใช้หลักสูตร 2) การดำเนินการใช้หลักสูตร 3) การนิเทศกำกับติดตามการใช้หลักสูตร 4) การประเมินการใช้หลักสูตร³⁰ ดังแสดงในแผนภูมิที่ 1

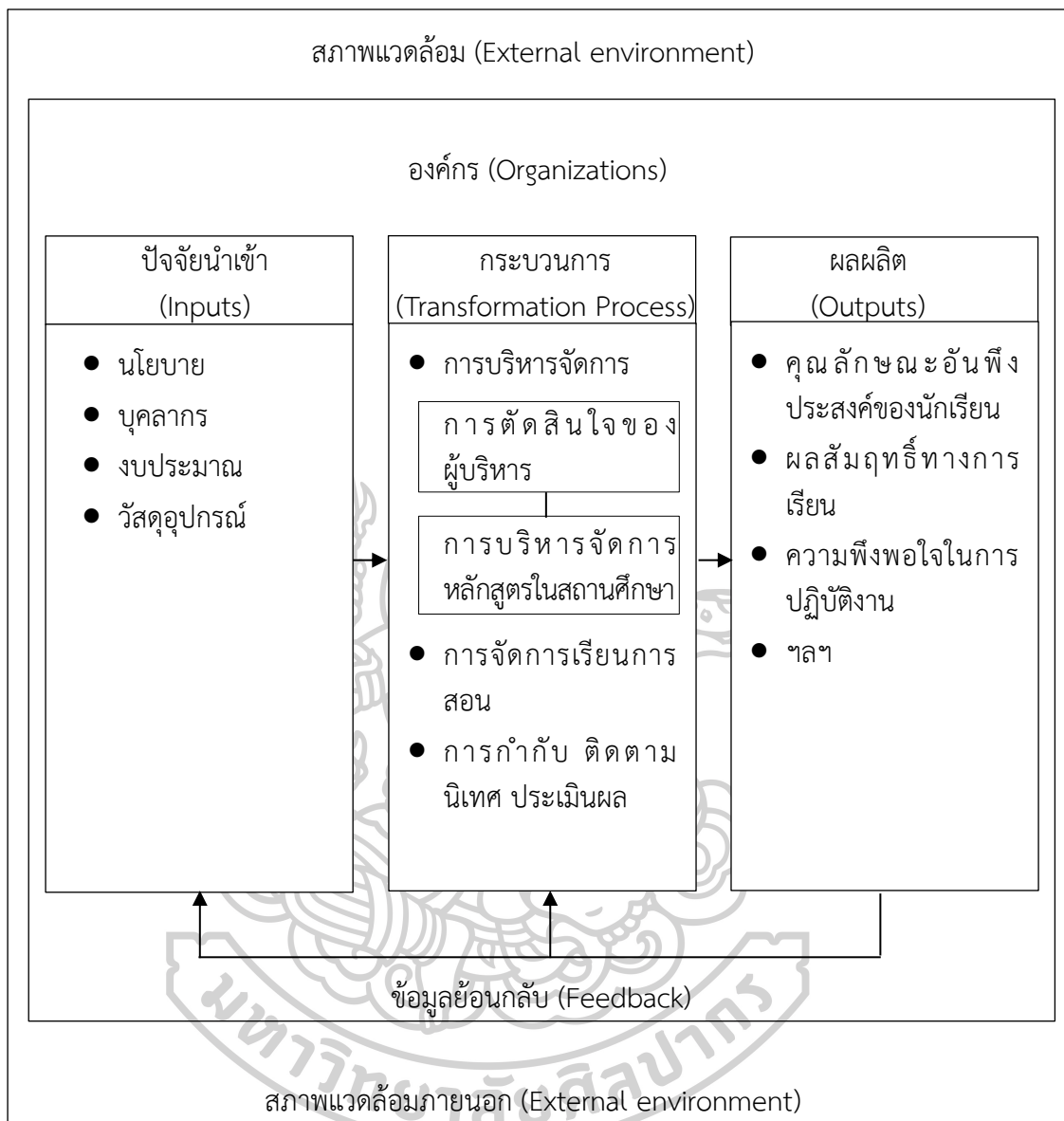
²⁶สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2553), 34 - 41.

²⁷ประเวศ เวชชะ, การบริหารหลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พิมพ์ครั้งที่ 4 (เชียงใหม่: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 2561), 430 - 443.

²⁸ชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน, การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development) (นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2564), 281.

²⁹สติพร เชาว์นชัย, การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (Academic Administration in School to Develop Student Quality), พิมพ์ครั้งที่ 2 (พิษณุโลก: พิมพ์ดอกท้อ, 2567), 35 - 36.

³⁰สุทธิวรรณ ตันตริจนาวงศ์, การพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้: Development of Learning Management System (นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2567), 60.

แผนภูมิที่ 1 ขอบข่ายเชิงมนทัศน์สรุปของการวิจัย

ที่มา : Fred C. Lunenburg and Allan C. Ornstein, **Educational Administration: Concepts and Practices**, 7th ed. (California: SAGE Publications, 2022), 25.

: Judith R. Gordon, **Organizational Behavior : A Diagnostic Approach**, 7th (New Jersey: Prentice – Hall, Inc., 2002), 143 – 147.

: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, **แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2553), 34 - 41.

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการตัดสินใจของผู้บริหารกับการบริหารจัดการหลักสูตร ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จึงกำหนดขอบเขต การวิจัยเป็นตัวแปร 2 ตัวแปรคือ 1) ตัวแปรต้น คือ กระบวนการตัดสินใจของผู้บริหาร ซึ่งตัวแปรนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษากระบวนการตัดสินใจตามแนวคิดของการ์ดอน (Gordon) ได้กล่าวถึงกระบวนการ การตัดสินใจไว้ 6 ขั้นตอน คือ 1) การวิเคราะห์สถานการณ์ (Analyze the Situation) 2) การกำหนด วัตถุประสงค์ (Set Objectives) 3) การค้นหาทางเลือก (Search for Alternatives) 4) การประเมิน ทางเลือก (Evaluate Alternatives) 5) การตัดสินใจ (Make the Decision) 6) การประเมินการ ตัดสินใจ (Evaluate the Decision) 2) ตัวแปรตาม คือ การบริหารจัดการหลักสูตรตามแนวคิดของ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ได้กล่าวถึงการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาไว้ 7 ภารกิจ ดังนี้ 1) การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา 2) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 3) การวางแผน ดำเนินการใช้หลักสูตร 4) การดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร 5) การนิเทศ กำกับ ติดตามและ ประเมินผล 6) การสรุปผลการดำเนินการและเขียนรายงาน 7) ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการ บริหารจัดการหลักสูตร ดังแผนภูมิที่ 2

การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา (X_{tot})	การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา (Y_{tot})
1. การวิเคราะห์สถานการณ์ (X_1) 2. การกำหนดวัตถุประสงค์ (X_2) 3. การค้นหาทางเลือก (X_3) 4. การประเมินทางเลือก (X_4) 5. การตัดสินใจ (X_5) 6. การประเมินการตัดสินใจ (X_6)	1. การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา (Y_1) 2. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (Y_2) 3. การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร (Y_3) 4. การดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร (Y_4) 5. การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล (Y_5) 6. การสรุปผลการดำเนินการและเขียน รายงาน (Y_6) 7. ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหาร จัดการหลักสูตร (Y_7)

แผนภูมิที่ 2 ขอบเขตของการวิจัย

ที่มา : Judith R. Gordon, **Organizational Behavior : A Diagnostic Approach**, 7th (New Jersey: Prentice – Hall, Inc., 2002), 143 – 147.

: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, **แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร ตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2553), 34 - 41.

นิยามศัพท์เฉพาะ

การตัดสินใจของผู้บริหาร คือ การเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดของผู้บริหาร โดยพิจารณาความเหมาะสมและผลลัพธ์ที่ต้องการ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร การตัดสินใจมักจะใช้เหตุผล ประสบการณ์ และความรู้ในการประเมินทางเลือกก่อนที่จะเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดสำหรับสถานการณ์นั้นๆ นอกจากนี้การตัดสินใจยังเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้การบริหารงานและการดำเนินงานขององค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ 1) การวิเคราะห์สถานการณ์ 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ 3) การหาทางเลือก 4) การประเมินทางเลือก 5) การตัดสินใจหรือเลือกทางเลือก 6) การประเมินผลการตัดสินใจ

การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา คือ กระบวนการที่ครอบคลุมตั้งแต่การวางแผน ออกแบบ จัดทำ และนำหลักสูตรไปใช้ในสถานศึกษา จนถึงการประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่ตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และตอบสนองต่อความต้องการของทั้งผู้เรียน สังคม และสถานการณ์ปัจจุบัน เป็นภารกิจที่สถานศึกษาจัดให้แก่ผู้เรียนตามแนวการบริหารหลักสูตรของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วย 7 ภารกิจ ดังนี้ 1) การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา 2) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 3) การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร 4) การดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร 5) การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล 6) การสรุปผลการดำเนินการและเขียนรายงาน 7) ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 หมายถึง โรงเรียนของรัฐในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ที่มีการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นอนุบาล - ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 135 แห่ง ประกอบด้วย 4 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอท่าม่วง อำเภอด่านมะขามเตี้ย และอำเภอศรีสวัสดิ์

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจอย่างชัดเจนเกี่ยวกับองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัย เรื่อง “การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 (SCHOOL ADMINISTRATOR’S DECISION MAKING AND CURRICULUM IN SCHOOL UNDER KANCHANABURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1)” ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งหลักการ แนวคิดทฤษฎี งานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ โดยสรุปประเด็นและสาระสำคัญที่สอดคล้องกับ ขอบข่ายเชิงอ้างอิงของการวิจัย ประกอบด้วย 1) การตัดสินใจของผู้บริหาร 2) การบริหารจัดการ หลักสูตร 3) ข้อมูลพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 และ 4) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การตัดสินใจของผู้บริหาร

ความหมายของการตัดสินใจ

จากการศึกษาค้นคว้าความหมายของการตัดสินใจ มีนักวิชาการทั้งต่างประเทศและในประเทศ ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจ (Decision - making) ไว้อย่างหลากหลายและต่างกันไปดังนี้

ไซมอน (Simon) ได้ให้ความหมายของคำว่าตัดสินใจไว้ว่า การตัดสินใจ หมายถึง การหา ทางเลือกที่จะกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ตนเห็นว่าเหมาะสม ซึ่งขึ้นอยู่กับความคิดเห็นและเหตุผล ในการตัดสินใจของแต่ละบุคคล³¹

กอร์ดอน (Gordon) กล่าวว่า การตัดสินใจเป็นกระบวนการสำคัญทางการบริหาร มีความ เกี่ยวข้องกับลักษณะของผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ ผู้บริหารจะมีการตัดสินใจที่แตกต่างกันไป โดยมี เหตุผลจากข้อมูล ทักษะ หรือประสบการณ์ และต้องอาศัยทักษะ 3 ประเภท คือ ทักษะทางเทคนิค ทักษะความเป็นผู้นำ และทักษะการตัดสินใจ การตัดสินใจที่ดีจะส่งผลให้เกิดผลลัพธ์ที่ต้องการ³²

ฮอยและมิสเกล (Hoy and Miskel) ได้กล่าวถึงการตัดสินใจไว้ว่า การตัดสินใจ คือ เครื่องมือ ที่สำคัญในการบริหารและถือว่าเป็นความรับผิดชอบของผู้บริหารทุกคนและทุกระดับ การตัดสินใจ จำเป็นต้องใช้สติปัญญาในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ โดยนำข้อมูลประกอบการพิจารณาเป็นอย่างมาก ผู้บริหารที่มีความคาดหวังจะได้รับในอนาคต รวมถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจอย่างมี ประสิทธิภาพโดยคุณสมบัติดังกล่าวจะเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการใช้ศาสตร์และศิลป์ในการบริหารและ การตัดสินใจ โดยศาสตร์และศิลป์ของผู้บริหารเกิดขึ้นได้จากการหลอมรวมองค์ความรู้ จากการศึกษา วิเคราะห์หลักการ ทฤษฎีการบริหารและการตัดสินใจ รวมทั้งประสบการณ์ในการบริหารและการ

³¹Herbert A. Simon, *The New Science of Management Decision* (New York: Harper & Row, 1997), 40.

³²Judith R. Gordon, *Organizational Behavior: A Diagnostic Approach*, 7 ed. (New Jersey: Prentice – Hall, 2002), 140.

ตัดสินใจเข้าด้วยกัน ดังนั้นการให้ผู้บริหารได้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการและกระบวนการตัดสินใจจึงเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็น³³

กริฟฟิน (Griffin) ได้ให้ความหมายของคำว่าตัดสินใจไว้ว่า การตัดสินใจ คือ การเลือกทางเลือกหนึ่งจากหลายทางเลือกชุดหนึ่ง³⁴

เดวิดและอันดร์เซย์ (David and Andrzej) ได้ให้ความหมายของคำว่าตัดสินใจไว้ว่า การตัดสินใจคือกระบวนการในการเลือกจากทางเลือกต่างๆ มากมาย³⁵

กริฟฟิน และคนอื่นๆ (Griffin and Author) ได้ให้ความหมายของคำว่าตัดสินใจไว้ว่า การตัดสินใจ คือ การเลือกทางเลือกหนึ่งจากหลายทางเลือก โดยแต่ละทางเลือกจะได้รับการประเมินตามเกณฑ์³⁶

ภารตี อนันต์นาวิ ได้สรุปความหมายของการตัดสินใจไว้ว่า การตัดสินใจเป็นกระบวนการที่ใช้เหตุผลในการพิจารณา วิเคราะห์ และหาทางเลือกเพื่อนำไปสู่ขั้นของการปฏิบัติที่ดีที่สุด ซึ่งจะนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนด การตัดสินใจจึงต้องเป็นไปตามขั้นตอนของกระบวนการอย่างรอบคอบเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารองค์การจะเห็นว่าการตัดสินใจสั่งการเป็นกระบวนการที่จำเป็นและมีความสำคัญต่อภาวะการเป็นผู้นำในการบริหารงานอย่างมาก ถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารหน่วยงาน เพราะผู้บริหารไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ จะต้องทำหน้าที่เกี่ยวกับการตัดสินใจหลายครั้งในวันหนึ่งๆ บางครั้งก็มีความสำคัญถึงขั้นของการอยู่รอดหรือไม่ของหน่วยงาน บางครั้งก็เป็นเหตุให้กระทบกระเทือนถึงการทำงานของบุคคลอื่นๆ และยังเป็นผู้บริหารระดับสูงขึ้นไปจะต้องเกี่ยวพันกับการตัดสินใจตลอดเวลา ผลของการตัดสินใจของผู้บริหารไม่ว่าจะปรากฏออกมาดีหรือไม่ก็ตามผู้บริหารจะต้องรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นนั้นด้วย³⁷

กิติมาพร ชูโชติ ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจไว้ว่า การตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการเลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่งจากหลายๆ ทางเลือกที่ได้พิจารณาว่าเหมาะสมมาใช้ในสถานการณ์หรือแก้ปัญหาต่างๆ³⁸

³³Wayne K. Hoy and Cecil G. Miskel, **Educational administration : Theory, research, and practice**, 9th (New York: McGraw – Hill, 2012), 330.

³⁴Ricky W. Griffin, **Fundamentals of Management** (Canada: Nelson Education, Ltd, 2015), 101.

³⁵Buchanan A. David and Huczynski A. Andrzej, **Organizational Behaviour 10 Edition**, 10th ed. (United Kingdom: PEARSON EDUCATION LIMITED, 2017), 683.

³⁶Ricky W. Griffin and others, **Organisational Behaviour: Engaging People and Organisations** (Australia: Cengage Learning Australia Pty Limited, 2021), 225.

³⁷ภารตี อนันต์นาวิ, **หลักการ แนวคิด ทฤษฎีการบริหารการศึกษา (Principles, Theories of Educational Administration)**, พิมพ์ครั้งที่ 5 (ชลบุรี: บริษัท สำนักพิมพ์มนตรี จำกัด, 2557), 158.

³⁸กิติมาพร ชูโชติ, **องค์การและการจัดการ ORGANIZATION AND MANAGEMENT** (หนองคาย: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2562), 104.

อารีย์ นัยพินิจ ได้สรุปความหมายของการตัดสินใจไว้ว่า การตัดสินใจเป็นงานสำคัญและเป็นงานหลักของผู้บริหารทุกคน โดยจะพบว่าในปัจจุบันการจัดการจะขาดการตัดสินใจไม่ได้เลย การตัดสินใจอาจเป็นไปได้ทั้งในแง่ของการดำเนินงานธุรกิจ หรือลงมือปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งหรืออาจจะเป็นการตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้าหรือการดำเนินกิจการเพื่อสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตที่ย่อมจะเป็นไปได้ทั้งนั้น³⁹

จุฑามาศ แหนจอน ได้ให้ความหมายของคำว่าตัดสินใจไว้ว่า การตัดสินใจ หมายถึง การเลือกแนวทางในการปฏิบัติซึ่งมีหลายแนวทางที่จะนำไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ การตัดสินใจนี้อาจเป็นการตัดสินใจที่จะกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือหลายสิ่งหลายอย่าง เพื่อความสำเร็จตรงตามเป้าหมายที่วางไว้ในทางปฏิบัติการตัดสินใจมักเกี่ยวข้องกับปัญหาที่ยุ่งยากซับซ้อน และมีวิธีการแก้ปัญหาให้วินิจัยมากกว่าหนึ่งทางเสมอ ดังนั้นจึงตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดและเกิดประโยชน์สูงสุด⁴⁰

ณัฐพงษ์ จตุรชาติสุคนธ์ ได้ให้ความหมายของคำว่าตัดสินใจไว้ว่า การตัดสินใจ คือ ผลสรุปหรือและขั้นสุดท้ายของกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล เพื่อเลือกแนวทางการปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ ทรัพยากร และบุคคล สามารถนำไปปฏิบัติและทำให้งานบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ การตัดสินใจ เป็นส่วนหนึ่งของบทบาทของผู้บริหารที่เกิดจากตำแหน่งและอำนาจที่เป็นทางการคือบทบาทการเป็นผู้ประกอบการ บทบาทผู้จัดการสถานการณ์ที่เป็นปัญหา บทบาทผู้จัดทรัพยากร และบทบาทผู้เจรจาต่อรอง⁴¹

จากความหมายการตัดสินใจตามมุมมองทั้งนักวิชาการหรือนักการศึกษาทั้งไทยและต่างประเทศ สรุปได้ว่าการตัดสินใจ หมายถึง การเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดของผู้บริหารโดยพิจารณาความเหมาะสมและผลลัพธ์ที่ต้องการ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร การตัดสินใจมักจะใช้เหตุผล ประสบการณ์ และความรู้ในการประเมินทางเลือกก่อนที่จะเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดสำหรับสถานการณ์นั้นๆ นอกจากนี้การตัดสินใจยังเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้การบริหารงานและการดำเนินงานขององค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

³⁹อารีย์ นัยพินิจ, **หลักการจัดการ (PRINCIPLES OF MANAGEMENT)** (กรุงเทพฯ: บริษัท โอ. เอส. พริ้นติ้ง เฮาส์ จำกัด, 2563), 90.

⁴⁰จุฑามาศ แหนจอน, **พลวัตกลุ่มและภาวะผู้นำ (Group Dynamics and Leadership)**, พิมพ์ครั้งที่ 4 (กรุงเทพฯ: แกนด์พอยท์, 2563), 71.

⁴¹ณัฐพงษ์ จตุรชาติสุคนธ์, **องค์การและการจัดการยุคใหม่ Organization and Modern Management** (กรุงเทพฯ: บริษัท ทริบเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น จำกัด, 2566), 145.

ความสำคัญของการตัดสินใจ

ไซมอน (Simon) ได้อธิบายความสำคัญของการตัดสินใจไว้ว่า การตัดสินใจเป็นงานที่กระจายอยู่ทั่วองค์กร ทฤษฎีทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารจะรวมถึงหลักการต่างๆ ขององค์กรจะรับประกันการตัดสินใจได้กระทำอย่างถูกต้อง การดำเนินการปฏิบัติได้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นทักษะสำคัญสำหรับผู้บริหารที่มีพรสวรรค์ โดยผ่านการฝึกฝนการเรียนรู้และประสบการณ์ พัฒนาพรสวรรค์นั้นจนกลายเป็นทักษะที่สมบูรณ์แบบ⁴²

กอร์ดอน (Gordon) ได้อธิบายความสำคัญของการตัดสินใจไว้ว่า การตัดสินใจที่มีคุณภาพสูงจะช่วยให้องค์กรบรรลุเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ได้ ซึ่งมักจะส่งผลให้มีกำไร บริการ หรือประสิทธิภาพการทำงานที่เพิ่มขึ้น การตัดสินใจที่มีคุณภาพสูงยังตอบสนองความต้องการของพนักงาน ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้น ลูกค้า หรือซัพพลายเออร์ขององค์กรอีกด้วย⁴³

ฮอยและมิเกล (Hoy and Miskel) ได้อธิบายความสำคัญของการตัดสินใจไว้ว่า ถ้าลูกน้องมีความสนใจและมีความรู้ความชำนาญเรื่องใดเรื่องหนึ่งน้อย การตัดสินใจของผู้บริหารต่อเรื่องนั้นจะอยู่ในขอบเขตการยอมรับการตัดสินใจที่ลูกน้องมีต่อหัวหน้า แต่ถ้าลูกน้องมีความสนใจและความรู้ความชำนาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่งสูง การตัดสินใจของผู้บริหารที่ไม่เปิดโอกาสให้ลูกน้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอาจนำมาซึ่งความขัดแย้งภายในองค์กรได้⁴⁴

ภารตี อนันต์นาวิ กล่าวไว้ว่า การตัดสินใจได้รับการยอมรับว่ามีความสำคัญที่มีต่อการบริหารตลอดมา ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาค้นคว้าในแนวใดก็ตามมักจะต้องศึกษาในเรื่องของการตัดสินใจสั่งการควบคู่กันไปกับการเรียนทฤษฎีทางบริหารเสมอ ตามแนวคิดการบริหารถือว่า

1. การบริหารองค์กรผู้บริหารจะต้องทำงานทั้งในด้านการตัดสินใจสั่งการพอๆ กับการลงมือปฏิบัติ ซึ่งเดิมผู้บริหารมักจะเน้นการลงมือกระทำ (doing) มากกว่าการตัดสินใจ (decide) ปัจจุบันผู้บริหารมักจะเป็นผู้ตัดสินใจมากกว่าลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง (The executive is a decider and not a doer)
2. หน้าที่หลักของการบริหาร คือ การควบคุมและอำนวยความสะดวกการตัดสินใจให้เหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ
3. การตัดสินใจได้รับการยอมรับว่า เป็นหัวใจของหน่วยงานและเป็นกระบวนการที่สำคัญมากทางการบริหาร⁴⁵

⁴²Herbert Simon, *The New Science of Management Decision* (New York: Harper & Row, 1997), 44.

⁴³Judith R. Gordon, *Organizational Behavior : A Diagnostic Approach*, 7th (New Jersey: Prentice – Hall, Inc., 2002), 134.

⁴⁴Wayne K. Hoy and Cecil G. Miskel, *Educational administration : Theory, research, and practice*, 9th (New York: McGraw – Hill, 2012), 330.

⁴⁵ภารตี อนันต์นาวิ, *หลักการ แนวคิด ทฤษฎีการบริหารการศึกษา (Principles, Theories of Educational Administration)*, พิมพ์ครั้งที่ 5 (ชลบุรี: บริษัท สำนักพิมพ์มนตรี จำกัด, 2557), 159.

เนตร์พัฒนา ยาวีราช ได้อธิบายถึงความสำคัญของการตัดสินใจไว้ว่า การตัดสินใจของผู้บริหารมีความสำคัญต่อวิถีขององค์การดังนั้นผู้บริหารเผชิญกับปัญหาหลายอย่างในการทำงาน ลักษณะของการตัดสินใจของผู้บริหารประกอบด้วยแรงกดดันหลายด้าน เช่น การตัดสินใจที่ขาดโครงสร้างของการตัดสินใจที่ชัดเจน (Lack of structure) การเผชิญกับความเสี่ยง (Uncertainty and risk) และความขัดแย้ง (Conflict) ที่จะเกิดขึ้นภายหลังการตัดสินใจ

การขาดโครงสร้างการตัดสินใจ (Lack of structure) หมายถึง การตัดสินใจในงานประจำและงานที่มีรูปแบบอยู่แล้วก็จะมีกฎเกณฑ์กำหนดไว้ เรียกว่าการตัดสินใจที่มีการกำหนดไว้ล่วงหน้าแล้ว (Programmed decisions) เช่น มีกฎระเบียบ ข้อบังคับ นโยบายชี้ชัดอยู่แล้วทำให้ตัดสินใจได้เลยว่าควรทำอะไร หรือตัดสินใจอย่างไรและพิจารณาได้ง่ายกว่า ส่วนการตัดสินใจที่ให้ผู้บริหารเผชิญกับปัญหาต่างๆ คือการตัดสินใจที่ไม่ได้มีกฎเกณฑ์หรือข้อบังคับขาดโครงสร้างการตัดสินใจ ขาดนโยบายที่ชัดเจน ทำให้การตัดสินใจทำได้ยากและสลับซับซ้อนเพราะมีผลลัพธ์ที่อาจเกิดขึ้นได้หลายทาง เรียกว่า (Nonprogrammed decision)

การตัดสินใจภายใต้ความเสี่ยงและความไม่แน่นอน (Uncertainty and risk) หมายถึง การตัดสินใจที่ไม่มีข้อมูลที่แน่นอนไม่อาจคาดคะเนได้ไม่สามารถประมาณการที่แน่นอนได้ ส่วนการตัดสินใจภายใต้ความเสี่ยง หมายถึง การต้องตัดสินใจภายใต้เงื่อนไขของความเสี่ยงในความสำเร็จ หรือล้มเหลวได้ทั้งสองอย่าง ถ้าหากการคาดคะเนไว้ถูกต้องก็จะทำให้การตัดสินใจครั้งนั้นสำเร็จด้วยดี แต่ถ้าหากผิดพลาดก็จะทำให้เสียหายได้ ผู้บริหารจึงนิยมที่จะบริหารความเสี่ยงหรือเรียกว่า (Manage risk) หมายถึงการทำให้ไม่ต้องเสี่ยงมากทั้งหมด หากสูญเสียก็สูญเสียน้อยโดยการเข้าควบคุมความไม่แน่นอนบางอย่างไว้การตัดสินใจภายใต้ความขัดแย้ง (conflict) หมายถึงการตัดสินใจที่ทำให้เกิดแรงกดดันเป็นสองฝ่ายหรือมากกว่า ความขัดแย้งนี้อาจเกิดจากบุคคลหรือกลุ่มบุคคล เป็นการตัดสินใจที่ทำได้ยากเพราะผลจากการตัดสินใจทำให้ฝ่ายหนึ่งพอใจ แต่อีกฝ่ายหนึ่งไม่พอใจเสมอ ผู้บริหารควรตัดสินใจที่ทำให้เกิดความขัดแย้งน้อยที่สุดหรืออาจประนีประนอมกันทั้งสองฝ่ายได้อย่างลงตัว หรือเกิดความไม่พอใจให้น้อยที่สุด⁴⁶

ณัฐพงษ์ จตุรชาติสุคนธ์ ได้อธิบายถึงความสำคัญของการตัดสินใจไว้ดังนี้

1. มีทางเลือกหลายทาง การตัดสินใจเพื่อปฏิบัติในแต่ละทางเลือกอาจจะอยู่ในรูปของนโยบายในการปฏิบัติงาน เทคนิคหรือขั้นตอนการดำเนินงาน ซึ่งการที่มีทางเลือกหลายทาง ถ้าอาศัยดุลพินิจส่วนตัวของผู้บริหารเพื่อการตัดสินใจนั้นอาจจะผิดพลาดขึ้นได้ ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องอาศัยเครื่องมือหรือเกณฑ์ที่มีความเหมาะสมในด้านต่างๆ เข้ามาช่วยผู้บริหารเพื่อทำการตัดสินใจ
2. การที่มีข้อมูลในปัจจุบันมีจำนวนมาก ถ้าผู้บริหารนำดุลพินิจส่วนตัวมาใช้ในการตัดสินใจบ่อยครั้งแล้ว โอกาสที่จะเกิดความผิดพลาดและขาดความรอบคอบจึงอาจเกิดขึ้นตามมาได้ด้วย เนื่องจากผู้บริหารไม่สามารถนำข้อมูลที่มีอยู่ทั้งหมดนั้นมาพิจารณาได้ครบถ้วนสมบูรณ์นั่นเอง

⁴⁶เนตร์พัฒนา ยาวีราช, การจัดการสมัยใหม่และการจัดการนวัตกรรม (Modern Management And Innovation Management), พิมพ์ครั้งที่ 12 (กรุงเทพฯ: บริษัท ทริปปิ้ลกรุ๊ป จำกัด, 2565), 83 – 84.

3. เพื่อลดความขัดแย้งเนื่องจากพื้นฐานความรู้รวมทั้งประสบการณ์ของแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกัน ดังนั้นในการตัดสินใจถ้าหากผู้บริหารไม่อาศัยหลักเกณฑ์หรือเครื่องมือที่เหมือนกัน มาทำการตัดสินใจแล้วอาจจะทำการตัดสินใจแตกต่างกันออกไปจนทำให้บุคลากรเกิดความขัดแย้งขึ้นได้

4. เพื่อลดความเสี่ยงหรือความไม่แน่นอน ในการตัดสินใจของผู้บริหารที่ปราศจากกฎเกณฑ์หรือเครื่องมือแล้วโอกาสที่จะเกิดความผิดพลาดนั้นมีโอกาสเกิดขึ้นได้ แต่การตัดสินใจโดยใช้เครื่องมือที่มีความถูกต้องและเหมาะสมเข้ามาช่วยโอกาสของการตัดสินใจที่ผิดพลาดนั้นจะสามารถลดลงได้⁴⁷

สรุปได้ว่า การตัดสินใจของผู้บริหารมีความสำคัญมากต่อความสำเร็จขององค์กร การใช้เครื่องมือและหลักการที่ดีในการตัดสินใจจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดความเสี่ยง และช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

ประเภทของการตัดสินใจ

ไซมอน (Simon) เสนอว่า การตัดสินใจของผู้บริหารจะพิจารณาได้โดยแบ่งตามเกณฑ์เวลา 2 แบบ

1. การตัดสินใจที่กำหนดไว้ล่วงหน้า (Programmed Decision) หมายถึง การแก้ปัญหาสำหรับปัญหาใดๆ โดยเฉพาะที่มีการเตรียมการไว้บ้างแล้ว การตัดสินใจประเภทนี้เกี่ยวข้องกับภารกิจที่กระทำตามกฎระเบียบ หรือกระทำตามมาตรฐานที่ใช้ในระเบียบปฏิบัติ ซึ่งได้ผ่านการทดสอบเป็นประสบการณ์ในอดีตมาแล้วนั่นคือ การตัดสินใจที่เป็นไปตามขั้นตอนการดำเนินงานนโยบาย กฎระเบียบ และระเบียบปฏิบัติ ซึ่งได้กำหนดทางเลือกหรืออย่างน้อยก็มีเกณฑ์ที่ค่อนข้างแน่นอน ซึ่งชี้ให้เห็นแนวทางในการตัดสินใจแล้ว อันเป็นการช่วยให้การตัดสินใจทำได้ง่ายภายใต้สถานการณ์หนึ่งๆ การตัดสินใจแบบนี้จะเปิดโอกาสให้นักบริหารมีทางเลือกได้น้อย ทั้งนี้เพราะเรื่องเหล่านี้มักเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นเป็นประจำหรือเกิดขึ้นซ้ำซากจนผู้ทำการตัดสินใจสามารถกำหนดและคาดการณ์ผลการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ ได้อย่างถูกต้อง และเมื่อเกิดกรณีที่จะต้องตัดสินใจ ผู้ตัดสินใจสามารถตัดสินใจกรณีนั้นๆ ได้ทันที ผู้บริหารระดับสูงอาจไม่กล้า ไม่พร้อม หรือไม่ต้องการที่จะตัดสินใจในลักษณะนี้ เพราะจะมีความเสี่ยงอยู่ด้วย อีกทั้งข้อมูลข่าวสารก็ไม่สมบูรณ์เพียงพอ การทำการตัดสินใจจึงอาจจะกระทบต่อสถานภาพตนเองในอนาคตได้ ดังนั้นผู้บริหารจึงจำเป็นต้องรู้และเข้าใจในลักษณะของปัญหา ตลอดจนรู้จักใช้เครื่องมือหรือเทคนิคในการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ

2. การตัดสินใจที่ไม่กำหนดไว้ล่วงหน้า (Unprogrammed Decision) หมายถึง การแก้ปัญหาที่มีความคลุมเครือและสลับซับซ้อน และการแก้ปัญหาที่ไม่ได้รับการเตรียมการหรือกำหนดรูปแบบไว้ล่วงหน้า ในกรณีนี้การมีนโยบายและระเบียบปฏิบัติที่ได้มาตรฐานจึงไม่เพียงพอ ทั้งไม่สามารถเอาผลการตัดสินใจในครั้งก่อนๆ มาเป็นเกณฑ์หรือมาตรฐานในการตัดสินใจครั้งนี้ได้ แต่จะต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ ความคิดสร้างสรรค์ ดุลยพินิจ และสำนึกส่วนตัวของผู้บริหาร ประกอบกับการใช้เทคนิควิธีในการตัดสินใจของผู้บริหารแต่ละคน ซึ่งจะแตกต่างกันในการเลือก

⁴⁷ ญัฐพงษ์ จตุรชาติสุคนธ์, องค์การและการจัดการยุคใหม่ Organization and Modern Management (กรุงเทพฯ: บริษัท ทริบเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น จำกัด, 2566), 146 - 148.

ทางเลือกต่างๆ เพื่อแก้ปัญหาที่ต้องเผชิญ หากผู้ตัดสินใจสามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสมก็เป็นการแสดงให้เห็นถึงการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ⁴⁸

กอร์ดอน (Gordon) ได้จำแนกประเภทของการตัดสินใจไว้ 2 ประเภท ดังนี้

1. การตัดสินใจแบบตั้งโปรแกรม อธิบายถึงแนวทางแก้ไขปัญหาเฉพาะที่มีโครงสร้างค่อนข้างชัดเจน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานโดยปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้ชัดเจน ขั้นตอนการปฏิบัติงานมาตรฐานที่ผ่านการทดสอบจากประสบการณ์

2. การตัดสินใจแบบไม่ได้ตั้งโปรแกรม หมายถึง การแก้ปัญหาที่ไม่ได้มีโครงสร้างที่ชัดเจนสำหรับปัญหาที่ซับซ้อนและคลุมเครือมากขึ้น นโยบายและขั้นตอนมาตรฐานไม่สามารถจัดการกับปัญหาเหล่านี้ได้ มักไม่มีโครงสร้างและมักมีลักษณะเฉพาะตัว การตัดสินใจเหล่านี้ต้องได้รับการปฏิบัติเป็นพิเศษที่สร้างสรรค์ ใช้กฎเกณฑ์หรือแนวนโยบายที่มีอยู่อย่างไม่ธรรมดา การตัดสินใจที่ไม่ได้วางแผนไว้อาจก่อให้เกิดความท้าทายอย่างมากสำหรับผู้จัดการ ซึ่งต้องใช้ประสบการณ์มากกว่าที่มีอยู่เพื่อค้นหาทางออกที่ดี การบุกเบิกสิ่งใหม่ๆ ต้องใช้เวลา ความเชี่ยวชาญ และความคิดสร้างสรรค์⁴⁹

สติเฟน, แมรี, และลอรี (Stephen Mary and Lori) ได้จำแนกประเภทของการตัดสินใจไว้ดังนี้

1. ปัญหาที่มีโครงสร้างและการตัดสินใจตามโปรแกรม ปัญหาบางอย่างนั้นตรงไปตรงมา เป้าหมายของผู้ตัดสินใจนั้นชัดเจน ปัญหาเป็นที่คุ้นเคย และข้อมูลเกี่ยวกับปัญหานั้นสามารถระบุและอธิบายได้ง่าย

2. ปัญหาที่ไม่มีโครงสร้างและการตัดสินใจที่ไม่ได้วางแผนไว้เป็นปัญหาใหม่หรือผิดปกติ และข้อมูลไม่ครอบคลุม ต้องตัดสินใจใช้วิธีแก้ปัญหาที่กำหนดเองใหม่โดยอาศัยข้อมูล หรือสอบถามจากผู้มีประสบการณ์⁵⁰

อารีย์ นัยพินิจ ได้กล่าวถึงประเภทของการตัดสินใจไว้ว่า การตัดสินใจของผู้บริหารระดับต่างๆ แตกต่างกันออกไปตามสภาพการณ์ของเรื่องที่จะทำการตัดสินใจ การตัดสินใจในระดับต่ำจะเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานประจำและการตัดสินใจในระดับสูงขึ้นไปจะเกี่ยวข้องกับการจัดสรรทรัพยากรหรือการปฏิบัติที่มีผลต่อหน่วยงานต่างๆ ขององค์กร ซึ่งอาจแบ่งชนิดของการตัดสินใจออกเป็น 2 ชนิด ดังนี้

1. การตัดสินใจที่กำหนดไว้ล่วงหน้า (Programmed decision) หมายถึง การตัดสินใจที่เป็นไปตามขั้นตอนการดำเนินงาน กฎเกณฑ์ และนโยบายซึ่งได้กำหนดทางเลือกและชี้ให้เห็นแนวทางการตัดสินใจอยู่แล้ว เป็นการช่วยให้การตัดสินใจภายใต้สถานการณ์หนึ่งโดยเฉพาะง่ายขึ้น การตัดสินใจที่กำหนดไว้ล่วงหน้าเปิดโอกาสให้ผู้ทำการตัดสินใจเลือกทางเลือกได้น้อยมาก เพราะเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นซ้ำๆ และเป็นประจำ และเป็นการตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่มีความแน่นอน

⁴⁸Herbert Simon, **The New Science of Management Decision** (New York: Harper & Row, 1997), 48 - 49.

⁴⁹Judith R. Gordon, **Organizational Behavior : A Diagnostic Approach**, 7th (New Jersey: Prentice – Hall, Inc., 2002), 137 - 138.

⁵⁰Stephen P. Robbins, Coulter Mary, and Long K. Lori, **Management** (Chicago: Revie Street Hoboken, 2021), 53.

2. การตัดสินใจที่ไม่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า (Non - programmed decision) หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องและปัญหาที่ไม่เป็นไปตามขั้นตอนการดำเนินงาน กฎเกณฑ์หรือนโยบายมีความซับซ้อนเป็นเรื่องเฉพาะซึ่งไม่มีการกำหนดรูปแบบหรือขั้นตอนที่ต้องดำเนินการไว้ล่วงหน้า ต้องอาศัยความสามารถ ความคิดสร้างสรรค์และดุลยพินิจในการตัดสินใจของผู้บริหารในการเลือกทางเลือกต่างๆ และเป็นการตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่มีความไม่แน่นอน⁵¹

ณัฐพงษ์ จตุรชาติสุคนธ์ ได้แบ่งประเภทของการตัดสินใจไว้ดังนี้

1. การตัดสินใจแบบโครงสร้าง (Structure) บางครั้งเรียกว่าแบบกำหนดไว้ล่วงหน้า เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นประจำ จึงมีมาตรฐานในการตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาอยู่แล้ว โดยวิธีการในการแก้ปัญหาที่ดีที่สุดจะถูกกำหนดไว้อย่างชัดเจน ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ เช่น การหาระดับสินค้าคงคลังที่เหมาะสมหรือการเลือกกลยุทธ์ในการลงทุนที่เหมาะสมที่สุด เมื่อมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดค่าใช้จ่ายต่ำที่สุดหรือเพื่อให้เกิดกำไรสูงสุด การตัดสินใจแบบโครงสร้างนี้จึงมักใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ ความรู้ทางด้านวิทยาการจัดการ การวิจัยเพื่อการดำเนินงานเข้ามาใช้เป็นต้น ตัวอย่างของการตัดสินใจ ได้แก่ การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับสินค้าคงคลัง การวิเคราะห์งบประมาณ การตัดสินใจ ด้านการลงทุน ระบบการจัดส่ง เป็นต้น

2. การตัดสินใจแบบไม่เป็นโครงสร้าง (Unstructured) เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาที่มีรูปแบบไม่ชัดเจนหรือมีความซับซ้อน จึงไม่มีแนวทางในการแก้ปัญหาแน่นอนเป็นปัญหาที่ไม่มีการระบุวิธีแก้ไว้อย่างชัดเจนว่าต้องทำอะไรบ้าง การตัดสินใจกับปัญหาลักษณะนี้จะไม่มีความมี

3. การตัดสินใจแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi structure) เป็นการตัดสินใจแบบผสมระหว่างโครงสร้างและไม่เป็นโครงสร้าง ปัญหาแบบกึ่งโครงสร้างนี้จะใช้วิธีแก้ปัญหาแบบมาตรฐานและการพิจารณาโดยมนุษย์รวมเข้าไว้ด้วยกัน คือ มีลักษณะเป็นกึ่งโครงสร้าง แต่มีความซับซ้อนมากขึ้นขั้นตอนจึงไม่ชัดเจนว่าจะมีขั้นตอนอย่างไร ปัญหาบางส่วนเขียนเป็นแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ได้ แต่ปัญหาบางส่วนไม่สามารถเขียนออกมาในรูปของแบบจำลองได้ เช่น การทำสัญญาทางการค้า การกำหนดงบประมาณทางการตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์ เป็นต้น⁵²

แนวคิดและทฤษฎีการตัดสินใจ

โบวี (Bovee) ได้กล่าวถึงแนวคิดของการตัดสินใจโดยใช้หลักเหตุผล มีทั้งหมด 6 ขั้นตอน คือ

1. กำหนดปัญหา (Identify the Problem) หมายถึง การรู้จักปัญหาโดยสังเกตการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการทำงานในองค์กร และรวบรวมข้อมูลที่เป็นส่วนประกอบของปัญหามาวิเคราะห์ขอบเขตของปัญหา รู้จักวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ ทำให้เกิดความเข้าใจลักษณะของปัญหาเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหา

⁵¹อารีย์ นัยพินิจ, หลักการจัดการ (PRINCIPLES OF MANAGEMENT) (กรุงเทพฯ: บริษัท โอ. เอส. พริ้นติ้ง เฮาส์ จำกัด, 2563), 91.

⁵²ณัฐพงษ์ จตุรชาติสุคนธ์, องค์การและการจัดการยุคใหม่ Organization and Modern Management, (กรุงเทพฯ: บริษัท ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น จำกัด, 2566), 150.

2. การค้นหาทางเลือก (Generate Alternatives) หมายถึง การพัฒนาทางเลือกในการแก้ปัญหาโดยทางเลือกจะอยู่บนพื้นฐานของความเป็นไปได้มีการพิจารณาทางเลือกอย่างละเอียดรอบคอบสมเหตุสมผลและสร้างสรรค์ โดยใช้ประสบการณ์การระดมสมองจากผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดทางเลือกที่หลากหลาย

3. การประเมินทางเลือก (Evaluate Alternatives) หมายถึง การพิจารณาทางเลือกที่มีอยู่โดยการวิเคราะห์ผลลัพธ์ที่อาจเกิดขึ้นจากการนำทางเลือกไปใช้วิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแต่ละทางเลือกทำการกลั่นกรองเพื่อให้เหลือเฉพาะทางเลือกที่สามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาได้

4. การตัดสินใจ (Make the Decision) หมายถึง การเลือกทางเลือกที่สามารถแก้ไขปัญหได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยศึกษาความเสี่ยงและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับและนำมาเปรียบเทียบเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ เพื่อให้ได้ทางเลือกที่คุ้มค่ากับเวลาและค่าใช้จ่ายทำให้ได้มาซึ่งทางเลือกที่ดีที่สุด

5. การปฏิบัติตามการตัดสินใจ (Implement the Decision) หมายถึง การปฏิบัติตามทางเลือกโดยผู้บริหารต้องทำการชี้แจงให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้รับทราบถึงทางเลือกที่ผู้บริหารได้เลือกเพื่อนำไปปฏิบัติ โดยผู้บริหารจะต้องมีทักษะในการสื่อสารและรับรู้ถึงปฏิกิริยาตอบสนองต่อทางเลือกนั้นๆ ของผู้ใต้บังคับบัญชาและปฏิบัติตามทางเลือกที่ได้เลือกไว้อย่างรอบคอบ

6. ประเมินผลลัพธ์และให้ข้อมูลป้อนกลับ (Evaluate the Results and Provide Feedback) หมายถึง การประเมินผลการปฏิบัติตามทางเลือกที่ได้ตัดสินใจเพื่อให้ทราบว่าทางเลือกนั้นสามารถแก้ไขปัญหได้หรือไม่ ถ้าไม่สามารถแก้ไขปัญหได้ให้พิจารณาขอบเขตของปัญหาใหม่ก่อนทำการเปลี่ยนทางเลือกและหาทางเลือกอื่นทดแทน⁵³

ไซมอน (Simon) กล่าวว่า กระบวนการตัดสินใจแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

1. นิยามปัญหา (Intelligence Activity) กิจกรรมด้านเข้าใจปัญหา การค้นหาข่าวสารในสภาวะแวดล้อมที่ทำให้ต้องมีการตัดสินใจ

2. การศึกษาหาทางเลือก (Design Activity) กิจกรรมด้านการออกแบบให้เป็นการพัฒนาวิเคราะห์ และแนวทางต่างๆ ที่จะนำไปปฏิบัติได้

3. การคัดเลือกทางเลือก (Choice Activity) กิจกรรมการเลือกทางเลือกที่เหมาะสมหลังจากการวิเคราะห์ทางเลือกที่มีอยู่ทั้งหมด และสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริง⁵⁴

กอร์ดอน (Gordon) ได้กล่าวถึงกระบวนการตัดสินใจไว้ 6 ขั้นตอน คือ

1. การวิเคราะห์สถานการณ์ (Analyze the Situation) เป็นการระบุปัญหาอย่างชัดเจนเพื่อหาแนวทางแก้ไขหรือตัดสินใจในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งจะต้องสามารถตอบคำถาม เช่น ใครเป็นผู้ที่สำคัญและมีส่วนเกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบดังกล่าว ลักษณะองค์กรที่มีผลต่อการตัดสินใจ สภาพแวดล้อมมีอิทธิพลกับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นอย่างไร ซึ่งผู้ตัดสินใจต้องระบุข้อจำกัดของสถานการณ์นั้นและผลกระทบที่มีต่อการตัดสินใจ เช่น กฎหมาย ลักษณะทางภูมิศาสตร์ จำนวน

⁵³Courtland L. Bovee, **Management** (New York: McGraw – Hill, 1993), 180 - 181.

⁵⁴Herbert Simon, **The New Science of Management Decision** (New York: Harper & Row, 1997), 53.

ประชากร และเชื่อมโยงข้อมูลให้เกิดประโยชน์ ผู้บริหารควรทราบข้อมูลเฉพาะด้าน เช่น การเงิน เวลา พนักงาน และทรัพยากร ที่มีผลต่อการตัดสินใจ ซึ่งการวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ จะทำให้ผู้ตัดสินใจสามารถกำหนดปัญหาแท้จริงเพื่อตัดสินใจได้

2. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Set Objectives) ผู้ตัดสินใจจะกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในขั้นต่อไป เพื่อให้บรรลุผลในการตัดสินใจ และทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถมองอย่างรอบด้านในการแก้ไขปัญหา และลดความเสี่ยงที่จะเกิดความล้มเหลวน้อยลง การกำหนดกรอบของปัญหามีผลต่อการแก้ไขปัญหามากที่สุด หากการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ผิดพลาดจะลดคุณภาพในการตัดสินใจอย่างมาก ซึ่งจะดำเนินการแก้ไขได้ยากหากการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์เป็นพลวัตมาก ไม่เฉพาะเจาะจงหรือไม่ได้กล่าวถึง ผู้ตัดสินใจจึงจำเป็นต้องตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์อย่างรอบคอบ การตัดสินใจจะบรรลุผลได้จะต้องกำหนดเกณฑ์ในการชี้วัดทั้งด้านคุณภาพ ทำได้ทันเวลา เป็นที่ยอมรับ และความเหมาะสมทางด้านจริยธรรม ซึ่งการตั้งข้อคำถามต่างๆ จะช่วยให้ผู้ตัดสินใจสามารถระบุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ได้อย่างถูกต้อง

3. การค้นหาทางเลือก (Search for Alternatives) ผู้ตัดสินใจจะต้องพิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหาหรือทางเลือกที่เป็นไปได้ อันจะทำให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยปราศจากการเกิดผลลัพธ์ที่ไม่พึงประสงค์ บ่อยครั้งที่ผู้ตัดสินใจประเมินทางเลือกเร็วเกินไป มากกว่าจะพัฒนาทางเลือกที่หลากหลาย ทางเลือกที่มีความเป็นไปได้น้อยอาจจะนำมาสู่สิ่งที่ดีกว่า ผู้จัดการบางคนและพนักงานทั่วไปมักจะมองข้อมูลที่ตนมีอยู่ แต่กลับรวบรวมข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้อง หรือค้นหาข้อมูลช้าเกินไป ดังนั้นการตัดสินใจจึงควรเลือกแนวทางอย่างเหมาะสม

4. การประเมินทางเลือก (Evaluate Alternatives) เป็นขั้นตอนที่ผู้ตัดสินใจดำเนินการประเมินแต่ละทางเลือกเพื่อให้เกิดการตัดสินใจที่ดี ก่อนอื่นผู้ตัดสินใจจะต้องระบุความเป็นไปได้ในแต่ละทางเลือก ซึ่งต้องพิจารณาถึงข้อแตกต่างด้านผลประโยชน์ ความเสี่ยง และผลเชิงลบที่อาจจะเกิดขึ้นของแต่ละทางเลือก ผู้ตัดสินใจมักจะเผชิญกับความขัดแย้งในสิ่งที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ของทางเลือกที่หลากหลาย ก่อนจะนำไปสู่การตัดสินใจที่ดีที่สุด ผู้บริหารอาจจะประเมินทางเลือกโดยใช้วิธีการที่ไม่ซับซ้อน คือ การวิเคราะห์เชิงปริมาณ หรือการวิเคราะห์การถดถอย เพื่อให้เห็นความแตกต่างอย่างชัดเจน และนำไปปรับปรุงคุณภาพการตัดสินใจให้ดีขึ้น เช่น ผู้บริหารอาจจะประเมินค่าแต่ละทางเลือกตามความเป็นไปได้ ผลเชิงลบที่อาจจะเกิดขึ้น และความเป็นไปได้ที่จะสำเร็จผลพร้อมทั้งสรุปคะแนนแต่ละทางเลือกและจัดลำดับ อย่างไรก็ตามผู้ตัดสินใจมักใช้การวิเคราะห์เชิงคุณภาพในการประเมินทางเลือกมากกว่า โดยอาศัยเหตุผลและประสบการณ์ของตน และเลือกแนวทางที่ดีที่สุด

5. การตัดสินใจ (Make the Decision) เป็นขั้นตอนที่ผู้ตัดสินใจเลือกแนวทางที่ดีที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์โดยไม่มีข้อจำกัด จะสังเกตได้ว่าบางครั้งผู้ตัดสินใจจะเลือกทางเลือกที่ยอมรับได้ซึ่งไม่ใช่การตัดสินใจที่ดีที่สุด เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายสูง และในบางครั้งผู้ตัดสินใจต้องรับผิดชอบกับทางเลือกที่ล้มเหลวนั้น โดยไม่สามารถระบุสิ่งใดได้ ผู้บริหารอาจจะต้องรับผิดชอบต่อการตัดสินใจนั้นมากกว่าสำหรับข้อผิดพลาดของเขา และอาจจะต้องรับผิดชอบมากขึ้นหากเชื่อว่าประสิทธิผลที่ต่ำนั้นสะท้อนถึงความสามารถของพวกเขา ซึ่งการปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวมย่อมต้องรับผิดชอบต่อส่วนงานของตน

6. การประเมินการตัดสินใจ (Evaluate the Decision) ก่อนการตัดสินใจครั้งสุดท้าย ผู้บริหารหรือผู้ตัดสินใจควรทบทวนการตัดสินใจกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นโอกาสและการคิดทบทวนครั้งสุดท้าย มีการปรับให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และตรวจสอบทางเลือกให้แน่ชัด ผู้ตัดสินใจอาจจะประเมินผลลัพธ์ที่เป็นไปได้เปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้⁵⁵

ฮอยและมิสเกล (Hoy and Miskel) ได้กล่าวถึงกระบวนการตัดสินใจ ไว้ 5 ขั้นตอน คือ

1. การรับรู้และกำหนดปัญหาหรือประเด็น (Recognize and Define the Problem or Issue) การรับรู้ถึงความยากลำบากหรือความไม่สอดคล้องกันในระบบเป็นขั้นตอนแรกของกระบวนการตัดสินใจ ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพจะอ่อนไหวต่อการกระทำและทัศนคติขององค์กรที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ การรับรู้และกำหนดปัญหาเป็นสิ่งสำคัญในการตัดสินใจและมักไม่ได้รับความสนใจเพียงพอ วิธีการสร้างแนวคิดเกี่ยวกับปัญหามีความสำคัญต่อการวิเคราะห์และการแก้ปัญหาในภายหลัง ผู้บริหารไม่เพียงแต่ต้องมีความไวต่อความรู้สึกและไหวพริบในการรับรู้เท่านั้น แต่ยังต้องมีพื้นฐานความคิดที่กว้างขวางและความเข้าใจอย่างถ่องแท้เกี่ยวกับองค์กรอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการในการกำหนดกรอบปัญหาด้วย ผู้บริหารมักจะกำหนดปัญหาอย่างรวดเร็วและแคบเกินไปและด้วยการทำเช่นนี้ จึงจำกัดตัวเลือกของตนเองพวกเขาปฏิบัติต่ออาการของปัญหาเท่านั้น ไม่ได้ปฏิบัติต่อปัญหานั้นเอง ในขั้นตอนแรกของกระบวนการนี้สิ่งสำคัญคือต้องพิจารณาปัญหาในมุมมองที่เหมาะสม หากปัญหามีความซับซ้อน คำจำกัดความของปัญหาก็จะซับซ้อนเช่นกัน อาจมีหลายมิติ ปัญหาอาจต้องถูกแบ่งออกเป็นปัญหาย่อยๆ โดยแต่ละปัญหาย่อยจะต้องผ่านกระบวนการตัดสินใจ

2. การวิเคราะห์ปัญหาในสถานการณ์ปัจจุบัน (Analyze the Difficulties in the Existing Situation) ขั้นตอนนี้ของกระบวนการตัดสินใจมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับขั้นตอนแรกโดยเสนอการตัดสินใจพื้นฐานสองประเภท ได้แก่ แบบทั่วไป แบบเฉพาะ การตัดสินใจแบบทั่วไปเกิดจากหลักการนโยบาย หรือกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ปัญหาที่เกิดขึ้นซ้ำๆ มักจะได้รับการแก้ไขด้วยกฎเกณฑ์และข้อบังคับแบบสูตรสำเร็จ การตัดสินใจจำนวนมากที่ผู้อำนวยการโรงเรียนเผชิญมักเป็นแบบทั่วไป การตัดสินใจแบบเฉพาะเป็นการตัดสินใจที่ไม่เหมือนใครอาจเป็นการตัดสินใจที่สร้างสรรค์ซึ่งต้องใช้ขั้นตอนที่มากกว่าวิธีการที่กำหนดไว้ สำหรับการแก้ปัญหา ในความเป็นจริงอาจต้องมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์กร ในกรณีนี้ผู้ตัดสินใจจะจัดการกับปัญหาพิเศษที่หลักการหรือกฎทั่วไปไม่สามารถตอบได้อย่างเพียงพอ การตัดสินใจที่สร้างสรรค์มักจะเปลี่ยนแรงผลักดันหรือทิศทางพื้นฐานขององค์กรเพื่อค้นหาวิธีแก้ปัญหาที่สร้างสรรค์ ผู้ตัดสินใจจะสำรวจแนวคิดทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับปัญหา การตัดสินใจที่ไม่เหมือนใครอาจเกิดขึ้นได้เมื่อผู้อำนวยการและเจ้าหน้าที่ร่วมกันแก้ไขปัญหาด้านหลักสูตรที่ไม่มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ผู้บริหารอาจร้องขอวิธีแก้ปัญหาที่สร้างสรรค์เป็นพิเศษเหตุการณ์ที่ไม่เหมือนใครโดยสิ้นเชิงนั้นเกิดขึ้นได้ยาก

3. การกำหนดเกณฑ์สำหรับการแก้ปัญหาที่น่าพอใจ (Establish Criteria for a Satisfactory Solution) หลังจากวิเคราะห์และระบุปัญหาแล้ว ผู้ตัดสินใจจะต้องตัดสินใจว่าอะไรคือ

⁵⁵Judith R. Gordon, *Organizational Behavior : A Diagnostic Approach*, 7th (New Jersey: Prentice – Hall, Inc., 2002), 143 – 147.

แนวทางแก้ไขที่ยอมรับได้ เป้าหมายขั้นต่ำที่ต้องบรรลุคืออะไร สิ่งที่ต้องทำเมื่อเทียบกับความต้องการคืออะไร ผู้ตัดสินใจจะจัดอันดับผลลัพธ์ที่เป็นไปได้ตามลำดับตั้งแต่ที่น่าพอใจน้อยที่สุดไปจนถึงที่น่าพอใจมากที่สุด โดยปกติแล้วผลลัพธ์ที่น่าพอใจอย่างสมบูรณ์จะไม่คงอยู่หลังจากการประนีประนอม การปรับตัวและการประนีประนอม เกณฑ์ความเพียงพอจำเป็นต้องระบุให้ชัดเจนตั้งแต่เนิ่นๆ เพื่อให้ผู้ตัดสินใจทราบว่าการตัดสินใจที่ถูกต้อง ไม่ใช่แค่การตัดสินใจที่ได้รับการยอมรับเท่านั้น โดยทั่วไปเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินใจควรสอดคล้องกับภารกิจขององค์กร

4. การพัฒนาแผนหรือกลยุทธ์การดำเนินการ (Develop a Plan or Strategy of Action) ขั้นตอนสำคัญในกระบวนการหลังการระบุปัญหา รวบรวม ข้อมูล และระบุปัญหาและเงื่อนไขขอบเขต ผู้ตัดสินใจจะพัฒนาแผนปฏิบัติการที่เป็นระบบและสะท้อนความคิด ก่อนที่จะดำเนินการวิเคราะห์แต่ละขั้นตอนจำเป็นต้องย้ำถึงข้อจำกัดหลายประการ ผู้บริหารวางแผนการดำเนินการโดยอิงจากสภาพความเป็นจริงที่เรียบง่าย เลือกปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องและสำคัญที่สุด

5. การเริ่มต้นแผนปฏิบัติการ (Initiate the Plan of Action) เมื่อตัดสินใจแล้วและกำหนดแผนปฏิบัติการแล้ว จำเป็นต้องนำการตัดสินใจไปปฏิบัติ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสุดท้ายในวงจรการตัดสินใจ การริเริ่มแผนปฏิบัติการต้องผ่านขั้นตอนอย่างน้อยสี่ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน การสื่อสาร การติดตาม และการประเมินผล การตัดสินใจจะต้องแปลเป็นแผนปฏิบัติการที่มีเหตุผล เฉพาะเจาะจง และสมจริง บุคคลที่เกี่ยวข้องต้องตระหนักถึงบทบาทและความรับผิดชอบของตนอย่างเต็มที่และแผนจะต้องได้รับการประสานงานและติดตามในขณะที่ดำเนินการต่อไปในที่สุด ความสำเร็จของแผนก็นำไปปฏิบัติจะได้รับการประเมินในแง่ของเกณฑ์สำหรับวิธีแก้ปัญหาที่น่าพอใจ ซึ่งกำหนดไว้ก่อนหน้านี้ในกระบวนการ การตัดสินใจมักเกิดขึ้นในสถานการณ์ที่ต้องชั่งน้ำหนักความน่าจะเป็น การตัดสินใจที่คิดและดำเนินการอย่างรอบคอบที่สุด⁵⁶

กริฟฟิน (Griffin) ได้กล่าวถึงกระบวนการในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลไว้ 6 ขั้นตอน คือ

1. การรับรู้และกำหนดสถานการณ์ตัดสินใจ (Recognizing and defining the decision situation) สิ่งกระตุ้นบางอย่างบ่งชี้ว่าจะต้องมีการตัดสินใจ สิ่งกระตุ้นอาจเป็นเชิงบวกหรือเชิงลบก็ได้
2. การระบุทางเลือก (Identifying alternatives) ทางเลือกที่ชัดเจนและสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่ต้องการโดยทั่วไป ยิ่งการตัดสินใจมีความสำคัญมากเท่าใดก็ยิ่งควรมีทางเลือกมากขึ้นเท่านั้น
3. การประเมินทางเลือก (Evaluating alternatives) ทางเลือกแต่ละทางจะได้รับการประเมินเพื่อพิจารณาถึงความเป็นไปได้ ความน่าพอใจ และผลที่ตามมา
4. การเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด (Selecting the best alternative) พิจารณาปัจจัยสถานการณ์ทั้งหมด และเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดกับสถานการณ์
5. การดำเนินการตามทางเลือกที่เลือก (Implementing the chosen alternative) ทางเลือกที่ถูกเลือกจะถูกนำไปใช้ในระบบองค์กร

⁵⁶Wayne K. Hoy and Cecil G. Miskel, **Educational administration : Theory, research, and practice**, 9th (New York: McGraw – Hill, 2012), 330 – 340.

6. การติดตามและประเมินผล (Following up and evaluating the results) ในอนาคต บางครั้งผู้จัดการควรตรวจสอบให้แน่ใจว่าทางเลือกที่เลือกในขั้นตอนที่ 4 และนำไปปฏิบัติในขั้นตอนที่ 5 ได้ผลในระดับใด⁵⁷

สตีเฟน, แมรี, และลอรี (Stephen Mary and Lori) ได้กล่าวถึงกระบวนการตัดสินใจไว้ 8 ขั้นตอน คือ

1. ระบุปัญหา (Identify a Problem) การตัดสินใจทุกครั้งเริ่มต้นด้วยปัญหา ความไม่สอดคล้องระหว่างสภาพที่มีอยู่และสภาพที่ต้องการ

2. ระบุเกณฑ์การตัดสินใจ (Identify Decision Criteria) เมื่อระบุปัญหาได้แล้วก็ต้องระบุเกณฑ์การตัดสินใจที่สำคัญหรือเกี่ยวข้องต่อการแก้ไขปัญหา ไม่ว่าจะระบุไว้ชัดเจนหรือไม่ก็ตาม ผู้ตัดสินใจจะต้องมีเกณฑ์ในการตัดสินใจที่ชัดเจน

3. จัดสรรน้ำหนักให้กับเกณฑ์ (Allocate Weights to the Criteria) เกณฑ์ที่เกี่ยวข้องมักมีความสำคัญไม่เท่ากัน ดังนั้นผู้ตัดสินใจจึงต้องชั่งน้ำหนักรายการต่างๆ เพื่อให้รายการนั้นๆ มีลำดับความสำคัญที่ถูกต้องในการตัดสินใจ วิธีการง่ายๆ คือ ชั่งน้ำหนักเกณฑ์ที่สำคัญที่สุดเป็น 10 จากนั้นจึงกำหนดน้ำหนักให้กับเกณฑ์ที่เหลือโดยใช้มาตรฐานนั้น

4. พัฒนาทางเลือก (Develop Alternatives) ขั้นตอนี่สี่ในกระบวนการตัดสินใจนั้น ผู้ตัดสินใจต้องระบุทางเลือกที่เป็นไปได้ที่สามารถแก้ไขปัญหาได้ ในขั้นตอนนี้ผู้ตัดสินใจต้องมีความคิดสร้างสรรค์ และต้องระบุทางเลือกเหล่านั้นเท่านั้น

5. วิเคราะห์ทางเลือก (Analyze Alternatives) เมื่อได้ระบุทางเลือกแล้ว ผู้ตัดสินใจจะต้องประเมินทางเลือกแต่ละทางเลือกว่าต้องทำอะไร โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดไว้ในขั้นตอนที่ 2

6. เลือกทางเลือก (Select an Alternative) ขั้นตอนที่หกในกระบวนการตัดสินใจคือการเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดหรือทางเลือกที่สร้างผลรวมสูงสุดในขั้นตอนที่ 5

7. การนำทางเลือกมาใช้ (Implement the Alternative) ในขั้นตอนที่ 7 การตัดสินใจจะถูกนำไปปฏิบัติและถ่ายทอดให้ผู้ที่ได้รับผลกระทบรับทราบ

8. ประเมินประสิทธิผลของการตัดสินใจ (Evaluate Decision Effectiveness) ขั้นตอนสุดท้ายในกระบวนการตัดสินใจเกี่ยวข้องกับการประเมินผลลัพธ์ หรือผลลัพธ์ของการตัดสินใจเพื่อดูว่าปัญหาได้รับการแก้ไขหรือไม่ หากการประเมินแสดงให้เห็นว่าปัญหายังคงมีอยู่ผู้จัดการจะต้องประเมินว่าอะไรผิดพลาด ปัญหาได้รับการกำหนดไว้ไม่ถูกต้องหรือไม่ เกิดข้อผิดพลาดในการประเมินทางเลือกหรือไม่ มีการเลือกทางเลือกที่ถูกต้องแต่ดำเนินการไม่ดีหรือไม่⁵⁸

กริฟฟิน และคนอื่นๆ (Griffin and Author) ได้อธิบายถึงลำดับขั้นตอนของกระบวนการตัดสินใจไว้ 8 ขั้นตอนดังนี้

⁵⁷Ricky W. Griffin, **Fundamentals of Management**, (Canada: Nelson Education, Ltd, 2015), 105 – 106.

⁵⁸Robbins P. Stephen, Coulter Mary, and Long K. Lori, **Management**. (USA: Revie Street Hoboken, 2021), 47 – 49.

1. ระบุเป้าหมายของสถานการณ์ (State the situational goal) กระบวนการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลเริ่มต้นด้วยการระบุเป้าหมายตามสถานการณ์ นั่นคือเป้าหมายสำหรับสถานการณ์เฉพาะ

2. ระบุปัญหา (Identify the problem) จุดประสงค์ของการระบุปัญหาคือการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเป้าหมาย หากมีความแตกต่างระหว่างเป้าหมายและสถานะจริง

3. กำหนดประเภทการตัดสินใจ (Determine the decision type) ผู้ตัดสินใจจะต้องพิจารณาว่าปัญหาเป็นการตัดสินใจแบบใด โดยเลือกกฎการตัดสินใจที่เหมาะสม และกระบวนการจะดำเนินต่อไปที่ตัวเลือกจากทางเลือกต่างๆ แม้ว่าการวินิจฉัยสถานการณ์อาจดูเหมือนเป็นเรื่องง่ายแต่ข้อผิดพลาดก็ยังคงเกิดขึ้นได้

4. สร้างทางเลือก (Generate alternatives) การตัดสินใจที่ยังไม่เคยเกิดขึ้น ผู้ตัดสินใจจะสร้างทางเลือกที่เป็นไปได้ทั้งหมดสำหรับปัญหา ผู้ตัดสินใจอาจต้องอาศัยการศึกษาและประสบการณ์รวมถึงความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์เพื่อสร้างทางเลือก นอกจากนี้อาจแสวงหาข้อมูลจากบุคคลอื่น เช่น เพื่อนร่วมงาน ผู้ใต้บังคับบัญชา และหัวหน้า ผู้ตัดสินใจ อาจวิเคราะห์อาการของปัญหาเพื่อหาเบาะแสหรืออาศัยสัญชาตญาณหรือการตัดสินใจเพื่อพัฒนาวิธีแก้ปัญหา

5. ประเมินทางเลือก (Evaluate alternatives) การประเมินเกี่ยวข้องกับการประเมินทางเลือกที่เป็นไปได้ทั้งหมดโดยใช้เกณฑ์การตัดสินใจที่กำหนดไว้ล่วงหน้า เกณฑ์การตัดสินใจขั้นสุดท้ายคือ: ทางเลือกนี้จะทำให้เราเข้าใกล้เป้าหมายมากขึ้นหรือไม่ ในแต่ละกรณีผู้ตัดสินใจต้องตรวจสอบทางเลือกแต่ละทางเพื่อหาหลักฐานว่าทางเลือกนั้นจะช่วยลดความแตกต่างระหว่างสถานะที่ต้องการและสถานะจริงได้หรือไม่ กระบวนการประเมินโดยปกติจะประกอบด้วย

5.1 การอธิบายผลลัพธ์ที่คาดหวัง (ผลประโยชน์) ของทางเลือกแต่ละทาง

5.2 การประเมินต้นทุนที่คาดหวังของทางเลือกแต่ละทาง

5.3 การประมาณความไม่แน่นอนและความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับทางเลือกแต่ละทาง

6. เลือกทางเลือกอื่น (Choose an alternative) การเลือกทางเลือกอื่นมักจะเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดในกระบวนการตัดสินใจ การเลือกประกอบด้วยการเลือกทางเลือกที่มีผลตอบแทนสูงสุด โดยพิจารณาจากผลประโยชน์ ต้นทุน ความเสี่ยง และความไม่แน่นอนของทางเลือกอื่นทั้งหมด แม้จะใช้วิธีคิดแบบมีเหตุผลก็อาจเกิดความยากลำบากในการเลือกทางเลือกได้ ประการแรกเมื่อเกิดทางเลือกสองทางขึ้นไปมีผลตอบแทนเท่ากัน ผู้ตัดสินใจจะต้องได้รับข้อมูลเพิ่มเติม หรือใช้เกณฑ์อื่นในการตัดสินใจ ประการที่สองเมื่อไม่มีทางเลือกใดทางหนึ่งที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ อาจต้องใช้ทางเลือกสองหรือสามทางรวมกัน และสุดท้ายหากไม่มีทางเลือกหรือทางเลือกหลายทางรวมกันที่จะแก้ปัญหาได้ ผู้ตัดสินใจจะต้องได้รับข้อมูลเพิ่มเติม สร้างทางเลือกเพิ่มเติม หรือเปลี่ยนเป้าหมาย ส่วนสำคัญของการเลือกคือการพิจารณาแผนฉุกเฉิน ซึ่งเป็นทางเลือกอื่นๆ ที่สามารถนำมาใช้ได้หากแนวทางปฏิบัติหลักถูกขัดขวางหรือไม่เหมาะสมโดยไม่คาดคิด การวางแผนฉุกเฉินเป็นส่วนหนึ่งของการเปลี่ยนผ่านระหว่างการเลือกทางเลือกที่ต้องการและการดำเนินการตามทางเลือกนั้น ในการพัฒนาแผนฉุกเฉิน ผู้ตัดสินใจมักจะถามคำถาม เช่น จะเกิดอะไรขึ้นหากเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดขึ้นระหว่างการดำเนินการตามทางเลือกนี้

7. ดำเนินการตามแผน (Implement the plan) ปฏิบัติตามแผนทำให้การตัดสินใจเกิดขึ้นจริง โดยอาศัยความมุ่งมั่นและแรงจูงใจของผู้ที่มีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ (และอาจช่วย

เสริมสร้างความมุ่งมั่นและแรงจูงใจของแต่ละบุคคลได้) การจะประสบความสำเร็จ การนำไปปฏิบัติ ต้องใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสมและมีทักษะการจัดการที่ดี เพื่อลดความตึงเครียดที่เกิดจากความไม่สอดคล้องกันผู้ตัดสินใจอาจพยายามหาเหตุผลในการตัดสินใจเพิ่มเติมโดยใช้ข้อมูลใหม่

8. การควบคุม: วัดและปรับ (Control: measure and adjust) ในขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ผลลัพธ์ของการตัดสินใจจะถูกวัดและเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่ต้องการ หากยังคงมีความคลาดเคลื่อนผู้ตัดสินใจอาจเริ่มตัดสินใจใหม่ กระบวนการตัดสินใจโดยกำหนดเป้าหมายใหม่ (หรือย้ายเป้าหมายเดิม) ผู้ตัดสินใจที่ไม่พอใจกับการตัดสินใจครั้งก่อนอาจแก้ไขกระบวนการตัดสินใจครั้งถัดไปเพื่อหลีกเลี่ยงข้อผิดพลาดอีกครั้ง การเปลี่ยนแปลงสามารถทำได้ในทุกส่วนของกระบวนการ⁵⁹

การตี อนันต์นาวี กล่าวว่า กระบวนการตัดสินใจสั่งการมีลำดับขั้นดังนี้

1. จะต้องรับว่ามีปัญหาและรู้ขอบเขตของปัญหา ในการวินิจฉัยสั่งการในขั้นต้นจะยอมรับว่ามีปัญหาเกิดขึ้นเสียก่อน ต่อจากนั้นจึงค่อยศึกษาว่าปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นเป็นปัญหาที่เกิดจากเรื่องอะไร พิจารณาว่าปัญหาใหญ่ที่ยอมรับนั้นอาจมีสาเหตุต่างๆ มากมายและต่างคนจะมีความคิดแตกต่างกัน ผู้บริหารจะต้องยอมรับในความแตกต่างในด้านบุคลิกภาพและประสบการณ์ วัฒนธรรม ความเข้าใจในภาษาของแต่ละบุคคล นอกจากนั้นในการให้คำจำกัดความและขอบเขตของปัญหาว่ามีแค่ไหน บางครั้งเกิดจากภาษาที่ใช้ซึ่งนำไปสู่ความไม่เข้าใจ จึงเกิดปัญหาหรือบางทีเกิดจากการตีความผิดไป

2. การวิเคราะห์และประเมินผลปัญหา สิ่งที่จะต้องทำในขั้นนี้คือ วิเคราะห์ปัญหาที่พบและประเมินผลปัญหาให้สอดคล้องกับระบบขององค์กรนั้นๆ และนำเอาการวิเคราะห์ปัญหาของแต่ละบุคคลมารวมกันและตกลงกันให้แน่นอน เพื่อที่จะให้ทุกคนพิจารณาในสิ่งเดียวกัน สำหรับการประเมินผลจะต้องพิจารณาหลายแง่หลายด้าน เช่น ปัญหานี้มีความหมายอย่างไร เกิดจากสาเหตุอะไรบ้างสามารถที่จะทำอะไรได้บ้าง

3. ตั้งเกณฑ์หรือมาตรฐานสำหรับเลือกวิธีแก้ปัญหา ในขั้นนี้จะตั้งคำถามว่าวิธีแก้ปัญหานี้เราจะรู้ได้อย่างไรว่าเชื่อถือได้ แนวความคิดที่นำมานี้มีคุณประโยชน์ต่อแต่ละบุคคลหรือกลุ่มและระดับความทะเยอทะยานของสังคมหรือของแต่ละบุคคลในด้านความต้องการและความจำเป็นและฐานะทางเศรษฐกิจอย่างไร

4. รวบรวมข้อมูลตลอดจนหลักฐานและข้อเท็จจริงต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ในขั้นนี้จะต้องเลือกข้อมูลที่ตรงกับปัญหา เลือกโดยปราศจากอคติมีสาระ ประโยชน์และมีคุณค่าที่จะนำมาประกอบการวินิจฉัยสั่งการในการบันทึกข้อมูลเอาไว้ข้อความที่เขียนลงไปในนั้นจะต้องให้ผู้อ่าน อ่านเข้าใจตามเจตนาของผู้เขียน

5. กำหนดวิธีทางปฏิบัติแก้ปัญหา ในขั้นนี้พยายามที่จะคาดการณ์ว่าวิธีที่นำมาใช้อาจจะแก้ปัญหาได้เราจะต้องหาวิธีการแก้ปัญหาหลายๆ วิธี แต่ละวิธีอาจทำเป็นกลุ่ม หรือทำแต่ละบุคคลก็

⁵⁹Ricky W. Griffin and others, **Organisational Behaviour: Engaging People and Organisations** (Australia: Cengage Learning Australia Pty Limited, 2021), 230 – 232.

ได้ เมื่อวิธีที่กำหนดให้ทำไม่ได้ก็ต้องเลือกและเริ่มวิธีใหม่ไปเรื่อยๆ ในขั้นนี้มีคำถามที่จะต้องคำนึงถึงคือ จะใช้การวินิจฉัยสั่งการ สามารถจะวินิจฉัยสั่งการเป็นกลุ่มหรือไม่

6. ประเมินผลหรือลำดับความสำคัญ หรือจัดลำดับวิธีการแก้ปัญหาในแต่ละวิธีว่าใช้แล้วจะเกิดผลอย่างไร ในการจัดลำดับความสำคัญจะต้องอาศัยมาตรฐานหรือเกณฑ์ที่วางไว้เป็นหลักในการประเมินผลจะสังเกตได้จากคุณค่า ซึ่งแต่ละบุคคลหรือกลุ่มลงความเห็น

7. เลือกวิธีแก้ปัญหาที่ถูกต้องที่สุดที่คนยอมรับมากที่สุด การเลือกจะดูได้จากวิธีเหมาะสมกับสถานการณ์ที่สุด และวิธีที่น่าจะนำไปใช้ได้เหตุการณ์นั้นๆ⁶⁰

กิตติมาพร ชูโชติ ได้อธิบายกระบวนการตัดสินใจ (Process of decision making) ไว้ว่า การกำหนดขั้นตอนของการตัดสินใจมีอยู่หลายรูปแบบ ทั้งนี้ผู้เขียนจะกระบวนการตัดสินใจเป็น 7 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 การระบุปัญหา (Define the problem) เป็นขั้นตอนแรกที่มีความสำคัญอย่างมาก เพราะการระบุปัญหาได้ถูกต้องหรือไม่ ย่อมมีผลต่อการดำเนินการในขั้นต่อไป ไปของกระบวนการตัดสินใจซึ่งจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพของการตัดสินใจด้วย ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรระมัดระวังไม่ให้เกิดความผิดพลาดในการระบุปัญหาขององค์การ ทั้งนี้ ผู้บริหารควรแยกแยะความแตกต่างระหว่างอาการแสดงที่เกิดขึ้นกับตัวปัญหาที่แท้จริงเสียก่อน

ขั้นที่ 2 การระบุข้อจำกัดของปัจจัย (Identify limiting factors) เมื่อสามารถระบุปัญหาได้ถูกต้องแล้ว ผู้บริหารควรพิจารณาถึงข้อจำกัดต่างๆ ขององค์การ โดยพิจารณาจากทรัพยากรซึ่งเป็นองค์ประกอบของกระบวนการผลิต ได้แก่ กำลังคน เงินทุน เครื่องจักร สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ รวมทั้งเวลาซึ่งมักเป็นปัจจัยจำกัดที่พบอยู่เสมอ การรู้ถึงข้อจำกัดหรือเงื่อนไขที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ จะช่วยให้ผู้บริหารกำหนดขอบเขตในการพัฒนาทางเลือกให้แคบลงได้

ขั้นที่ 3 การพัฒนาทางเลือก (Develop potential alternatives) ผู้บริหารควรทำการพัฒนาทางเลือกต่างๆ ขึ้นมา ซึ่งทางเลือกเหล่านั้นควรเป็นทางเลือกที่มีศักยภาพ และมีความเป็นไปได้ ในการแก้ปัญหาให้น้อยลงหรือให้ประโยชน์สูงสุด ในการพัฒนาทางเลือกผู้บริหารอาจขอความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องสำหรับทั้งองค์การ ซึ่งอาจใช้วิธีการปรึกษาเป็นรายบุคคลหรือการจัดการประชุมกลุ่มย่อยขึ้น ซึ่งข้อมูลที่รับจากบุคคลเหล่านั้นอาจช่วยให้ผู้บริหารสามารถพัฒนาทางเลือกได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์ทางเลือก (Analyze the alternatives) เมื่อผู้บริหารได้ทำการพัฒนาทางเลือกต่างๆ โดยนำเอาข้อดีและข้อเสียของแต่ละทางเลือกมาเปรียบเทียบกันอย่างรอบคอบและควรวิเคราะห์ทางเลือกนั้นว่าถ้าสามารถนำมาใช้จะเกิดผลต่อเนื้ออะไรตามมา

ขั้นที่ 5 การเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด (Select the best alternatives) เมื่อผู้บริหารได้ทำการวิเคราะห์และประเมินทางเลือกต่างๆ แล้ว เปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของแต่ละทางเลือกอีกครั้ง

⁶⁰การดี อนันต์นารี, หลักการ แนวคิด ทฤษฎีการบริหารการศึกษา (Principles, Theories of Educational Administration), พิมพ์ครั้งที่ 5 (ชลบุรี: บริษัท สำนักพิมพ์มนตรี จำกัด, 2557), 174 - 175.

เพื่อพิจารณาทางเลือกที่ดีที่สุดเพียงทางเดียว บางครั้งผู้บริหารอาจตัดสินใจเลือกทางเลือกแบบประนีประนอม โดยพิจารณาองค์ประกอบที่ดีที่สุดของแต่ละทางเลือกนำมาผสมผสานกัน

ขั้นที่ 6 การนำผลการตัดสินใจไปปฏิบัติ (Implement the decision) เมื่อผู้บริหารได้ทางเลือกที่ดีที่สุดแล้ว ก็จะนำผลการตัดสินใจนั้นไปปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นที่ 7 การสร้างระบบควบคุมและประเมินผล (Establish a control and evaluation system) ขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการตัดสินใจ ได้แก่ การสร้างระบบการควบคุมและการประเมินผล ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารได้รับข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่ ซึ่งข้อมูลย้อนกลับจะช่วยให้ผู้บริหารแก้ปัญหาในการตัดสินใจใหม่ได้ โดยจะได้ผลลัพธ์ของการปฏิบัติที่ดีที่สุด

6. ประเมินผลที่เกิดจากทางเลือกนั้นๆ การประเมินผลเป็นการพิจารณาคุณค่าของผลงานและความแตกต่างระหว่างผลการปฏิบัติงานกับเกณฑ์ และมาตรฐานที่ได้เลือกจากทางเลือกที่ตัดสินใจ ทั้งนี้ผู้บริหารต้องทำการเปรียบเทียบผลงานกับเกณฑ์และมาตรฐานก่อนว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ และความแตกต่างนั้นมีความสำคัญมากน้อยเพียงใด จะก่อให้เกิดความเสียหายหรือไม่มากน้อยเพียงใด โดยตีค่าของความแตกต่างนั้นจากผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นว่าเป็นผลดีหรือผลเสียต่อองค์การอย่างไร⁶¹

ณัฐพงษ์ จตุรชาติสุคนธ์ ได้กล่าวถึงกระบวนการตัดสินใจ (Decision – Making Process) ไว้ว่า กระบวนการตัดสินใจประกอบด้วย การพิจารณาปัญหา การวิเคราะห์ปัญหาวิกฤติ การรวบรวมข้อมูล และประเมินสถานการณ์ การค้นหาทางเลือกในการตัดสินใจ การเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด การติดตามผลภายหลังการตัดสินใจ การตัดสินใจเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่เป็นกระบวนการ (Process) และต้องมีการพิจารณาข้อมูลต่างๆ อย่างรอบคอบ จากนั้นจึงทำการกำหนดทางเลือกและเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดขึ้นมาและนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป ซึ่งแนวความคิดของนักวิชาการได้แบ่งขั้นตอนการตัดสินใจไว้มีลักษณะที่ใกล้เคียงกันโดยทั่วไปกระบวนการตัดสินใจจะมีความแตกต่างกันในด้านการจัดกลุ่มของแต่ละขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดปัญหาและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา สำหรับขั้นตอนแรกของการตัดสินใจ จะเป็นการกำหนดปัญหาและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาให้เกิดความชัดเจนก่อน ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นกับองค์การบางครั้งยากต่อการระบุว่ามีสาเหตุใด เช่น องค์การประสบปัญหาเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นซึ่งอาจเกิดขึ้นจากหลายสาเหตุ ดังนั้นผู้บริหารจึงทำการศึกษา วิเคราะห์ที่เพื่อระบุและกำหนดปัญหาให้ชัดเจนว่าเกิดจากสาเหตุอะไร โดยทั่วไปการแบ่งประเภทของปัญหา ได้แก่ ปัญหาที่เป็นมาตั้งแต่อดีตและปัญหามีแนวโน้มรุนแรงมากขึ้นในอนาคต ปัญหาที่ทราบล่วงหน้าว่าจะเกิดขึ้นและควรเตรียมการป้องกันหรือปัญหาเฉพาะด้านเป็นปัญหาที่เกิดจากสาเหตุเดียว และสามารถแก้ไขสำเร็จได้ง่าย เป็นต้น ดังนั้นการกำหนดปัญหาและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาจึงเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมากที่สุดต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร

⁶¹กิตติมาพร ชูโชติ, องค์การและการจัดการ ORGANIZATION AND MANAGEMENT, (หนองคาย: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2562), 105 - 106.

2. การกำหนดทางเลือกต่างๆ ที่จะใช้แก้ปัญหา เมื่อผู้บริหารสามารถกำหนดปัญหาได้ชัดเจนแล้ว โดยจะต้องมีการกลั่นกรองข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาทั้งหมด เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับสถานะแวดล้อมภายในและภายนอกองค์การเพื่อค้นหาปัจจัยต่างๆ ที่เป็นองค์ประกอบของปัญหาที่มีระดับความรุนแรงแตกต่างกัน ข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดจะถูกนำมากำหนดเป็นทางเลือกเพื่อแก้ไขปัญหาลำบากที่กำหนดในขั้นตอนนี้อาจมีหลายทางเลือก เช่น ทางเลือกในการแก้ปัญหาต้นทุนการผลิตสูงขึ้นอาจเกิดขึ้นได้ตั้งแต่การปรับวิธีการทำงานของฝ่ายผลิต การฝึกอบรมทีมงานเพื่อเพิ่มทักษะการผลิต การปรับปรุงการออกแบบผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

3. การประเมินผลทางเลือกต่างๆ ที่ได้กำหนดหลังจากวิเคราะห์ปัญหา ทำการกำหนดทางเลือกต่างๆ ที่จะใช้แก้ปัญหา จากนั้นจึงทำการประเมินผลทางเลือกต่างๆ ซึ่งเป็นแนวทางการนำปัญหาไปสู่การแก้ไขในขั้นตอนนี้ผู้ตัดสินใจจะวิเคราะห์และประเมินว่าทางเลือกใด สามารถแก้ไขปัญหได้ดีที่สุด ทางเลือกใดควรจะดำเนินการก่อนและหลัง มีการใช้กระบวนการชั่งน้ำหนักเพื่อพิจารณาถึงผลดีและผลเสียในแต่ละทางเลือกด้วย นอกจากนี้จะต้องพิจารณาด้วยว่าการตัดสินใจในทางเลือกหนึ่งย่อมส่งผลกระทบต่อปัญหาอื่นๆ ตามมาได้ ดังนั้นควรวิเคราะห์และประเมินทางเลือกอย่างรอบคอบ สำหรับปัญหาที่เกิดขึ้นจะเป็นการพิจารณาปัญหาจากภายในองค์การมากกว่าภายนอก เช่น บุคลากร อุปกรณ์ขาดแคลน แนวทางแก้ไขสามารถทำได้โดยการเพิ่มบุคลากรการจัดซื้ออุปกรณ์เพิ่ม เป็นต้น

4. การตัดสินใจเลือกที่เหมาะสมที่สุดเป็นการนำเอาทางเลือกต่างๆ มาเปรียบเทียบกับทางเลือกใดจะเหมาะสมและเป็นไปได้มากกว่ากัน เช่น องค์การมีเงินทุนไม่เพียงพออาจใช้ทางเลือกที่เป็นไปได้มากที่สุด คือ การกู้ยืมจากภายนอก การนำเงินกำไรสะสมมาใช้ เป็นต้น

5. ดำเนินการตามทางเลือกที่ตัดสินใจเป็นการเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดและมีความเหมาะสมมากที่สุด จากนั้นจึงนำผลการตัดสินใจสู่การปฏิบัติและประเมินผลต่อไป⁶²

การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา

ความหมายของการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา

การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญในการสร้างการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและสามารถเตรียมผู้เรียนให้พร้อมกับการเผชิญกับความท้าทายในอนาคตได้ ซึ่งมีนักการศึกษาและนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้มากมายดังนี้

โบแชมป์ (Beauchamp) ให้ความหมายของการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาสูตรไว้ว่า การบริหารหลักสูตร หมายถึง การนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติประกอบด้วยกระบวนการที่สำคัญที่เปลี่ยนแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนการพัฒนาคู่มือในการจัดการเรียนการสอน⁶³

⁶² ญัฐพงษ์ จตุรชาติสุนทร, องค์การและการจัดการยุคใหม่ Organization and Modern Management (กรุงเทพฯ: บริษัท ทริบเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น จำกัด, 2566), 161 - 162.

⁶³ George A. Beauchamp, Curriculum Theory, 4th (Illinois: F. E. Peacock Publisher, 1981), 164.

ไทเลอร์ (Tyler) กล่าวว่า การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการวางแผน และจัดการเกี่ยวกับเนื้อหาการเรียนการสอน วิธีการสอน และจัดการเกี่ยวกับเนื้อหาการเรียนการสอน โดยเน้นที่การกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจน การเลือกเนื้อหาที่เหมาะสม การจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้แน่ใจว่า การจัดการศึกษาเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด⁶⁴

ออสเตียน และฮันกิน (Ornstein and Hunkins) กล่าวว่า การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน การพัฒนา การดำเนินการ และการประเมินหลักสูตรในสถานศึกษา เพื่อตรวจสอบว่าหลักสูตรนั้นมีประสิทธิภาพและสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสังคมได้อย่างเหมาะสม⁶⁵

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวว่า การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเป็นการบริหารงานที่มีขอบข่ายกว้างขวางและครอบคลุมมิติต่างๆ เกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่ายและต้องอาศัยองค์ประกอบต่างๆ มากมายเปรียบเหมือนการบริหารกิจกรรมในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีและมีประสิทธิภาพสูงสุด⁶⁶

วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล กล่าวว่า การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การวางแผนการควบคุม กำกับดูแล การจัดระบบข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนการสอน โครงการวิชาการที่สถานศึกษาจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการใช้หลักสูตรและการสอน โดยสอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนตามลักษณะธรรมชาติการเรียนรู้และตอบสนองเจตนารมณ์ของหลักสูตร⁶⁷

ประเวศ เวชชะ กล่าวว่า การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมต่างๆ ในการพัฒนาผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรเริ่มตั้งแต่การวางแผนการใช้หลักสูตร การนิเทศกำกับติดตาม และการประเมินผลการใช้หลักสูตรโดยใช้ทรัพยากรการบริหารให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูงสุด⁶⁸

สมเกียรติ อินทสิงห์ กล่าวว่า การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง ภารกิจงานด้านการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับการสร้าง การใช้หลักสูตร การประเมิน และปรับปรุงหลักสูตร โดยมี

⁶⁴Ralph W. Tyler, *Basic Principles of Curriculum and Instruction* (Chicago: University of Chicago Press, 2013), 92.

⁶⁵Allan C. Ornstein and Francis P. Hunkins, *Curriculum Foundations: Principles and Theory*, 6th (Edinburgh Gate: Pearson, 2018), 224.

⁶⁶สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, *แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2553), 1.

⁶⁷วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล, *จากหลักสูตรแกนกลางสู่หลักสูตรสถานศึกษา: กระบวนทัศน์ใหม่การพัฒนา*, พิมพ์ครั้งที่ 7 (กรุงเทพฯ: บริษัท จรัสสินทวงศ์การพิมพ์ จำกัด, 2558), 60.

⁶⁸ประเวศ เวชชะ, *การบริหารหลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้*, พิมพ์ครั้งที่ 4 (เชียงราย: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 2561), 399.

กระบวนการอย่างเป็นระบบในการส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ติดตาม และควบคุมคุณภาพการดำเนินการต่างๆ ให้เชื่อมโยงสัมพันธ์อย่างมีประสิทธิภาพ มีคณะทำงานที่รับผิดชอบโดยตรงและชัดเจน มีเป้าหมายหลักในการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้อย่างสูงสุด เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล⁶⁹

ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ กล่าวว่า การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง ความร่วมมือของกลุ่มบุคคลในสถานศึกษา ในการวางแผนหรือข้อกำหนดในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหา มวลประสบการณ์ และจัดสรรปัจจัยทางการบริหารเพื่อสนับสนุนเป็นกรอบการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้⁷⁰

สกริพร เชาวนชัย สรุปไว้ว่า การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินการอย่างเป็นระบบของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการสร้าง การวางแผนการใช้การประเมิน และการปรับปรุงหลักสูตร เพื่อช่วยยืนยันคุณภาพการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตรกำหนดไว้⁷¹

จากความหมายการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามมุมมองทั้งนักวิชาการหรือนักการศึกษา ทั้งไทยและต่างประเทศ สรุปได้ว่า การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา คือ กระบวนการที่ครอบคลุมตั้งแต่การวางแผน ออกแบบ จัดทำ และนำหลักสูตรไปใช้ในสถานศึกษา จนถึงการประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่ตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และตอบสนองต่อความต้องการของทั้งผู้เรียน สังคม และสถานการณ์ปัจจุบัน

ความสำคัญของการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา

หลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา เปรียบเสมือนแผนแม่บทนำทางและเป็นเครื่องชี้ทางให้การศึกษานั้นมีคุณภาพ ซึ่งมีนักการศึกษาและนักวิชาการได้ให้ความสำคัญไว้ดังนี้

ทรัมป์และมิลเลอร์ (Trump and Miller) ได้กล่าวเน้นถึงความสำคัญของการบริหารจัดการหลักสูตรว่า การบริหารจัดการหลักสูตรเป็นเสมือนเครื่องนำทางให้เด็กสามารถไปสู่จุดมุ่งหมายได้ การบริหารจัดการหลักสูตรไม่ใช่เป็นแค่เพียงแนวการเรียนเท่านั้น แต่ยังรวบรวมทั้งรายการและปัญหา

⁶⁹สมเกียรติ อินทสิงห์, การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา (เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2563), 8.

⁷⁰ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์, การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน Academic Administration in School for Sustainable Development, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: ห.จ.ก.มีน เซอร์วิส ซัพพลาย, 2563), 57.

⁷¹สกริพร เชาวนชัย, การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (Academic Administration in School to Develop Student Quality), พิมพ์ครั้งที่ 2 (การพิมพ์ดอกคอม: พิษณุโลก, 2567), 33.

ต่างๆ ไว้อีกด้วย การบริหารจัดการหลักสูตรไม่ใช่แค่เนื้อหาวิชาแต่เป็นกิจกรรมทั้งหมดที่นำเข้ามาจัดกิจกรรมในสถานศึกษา⁷²

ประเวศ เวชชะ ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารจัดการหลักสูตรไว้ดังนี้

1. ด้านการบริหาร

1.1 ชุ่ยนำผลการประเมินหลักสูตรไปใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาระดับชาติ ท้องถิ่น และสถานศึกษา

1.2 ชุ่ยนำผลการประเมินหลักสูตรไปใช้ปรับปรุงการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสู่คุณภาพและมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา

1.3 ชุ่ยนำผลการประเมินหลักสูตรไปใช้ในการตัดสินใจปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสภาพของท้องถิ่น

1.4 ชุ่ยนำผลการประเมินหลักสูตรไปใช้ในการตัดสินใจปรับปรุงหลักสูตรให้กระบวนการเรียนการสอน กระบวนการเรียนรู้และการวัดและประเมินผลการพัฒนาครู และผู้เรียน

1.5 ชุ่ยให้ผู้บริหารในการอำนวยความสะดวก นิเทศ กำกับ ติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูและบุคลากรทางการศึกษา

1.6 ชุ่ยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร เช่น ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน

2. ด้านการเรียนการสอน

2.1 ชุ่ยให้ผู้บริหาร ครู ตระหนักถึงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรไปสู่การเรียนการสอน มีการวางแผนการสอนไปใช้ปฏิบัติจริงในห้องเรียน โดยให้เหมาะสมกับความถนัดของผู้เรียน

2.2 ชุ่ยให้ครูมีแนวทางการปฏิบัติงานที่นำหลักสูตรไปใช้ในการสอนเนืองด้วยหลักสูตรจะกำหนดจุดมุ่งหมาย การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลผู้เรียน

2.3 ชุ่ยครูกำหนดแนวทางส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ทักษะ ความสามารถ ประสพการณ์และความประพฤติที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติต่อไป

2.4 ชุ่ยให้ครูนำผลการประเมินมาพัฒนาตนเองด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะ การสอนการสร้างบรรยากาศการเรียนการสอน การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน⁷³

สธิพร เขาวนชัย กล่าวว่ การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา เป็นภารกิจสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อนำไปใช้ในการจัดการศึกษาทุกระดับชั้น มีความสำคัญดังนี้

1. ชุ่ยให้ผู้บริหารสถานศึกษา พิจารณาจัดสรรทรัพยากรที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเพียงพอ

⁷²Lloyd J. Trump and Delmas F. Miller, *Secondary School Curriculum Improvement*, (Boston: Allyn and Bacon, 1968), 11 – 12.

⁷³ประเวศ เวชชะ, *การบริหารหลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้*, พิมพ์ครั้งที่ 4 (เชียงราย: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 2561), 399 - 400.

2. ช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษา นิเทศ กำกับ ติดตามผลการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนได้อย่างเป็นระบบ
3. ช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษา นำผลการประเมินใช้ในตัดสินใจปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และบริบทของสถานศึกษา
4. ช่วยให้ผู้สอนเห็นประโยชน์ของการนำหลักสูตรไปสู่การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนและออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความถนัด ความสามารถของผู้เรียน
5. ช่วยให้ผู้สอนกำหนดแนวทางพัฒนา และติดตามดูแลให้มีคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาและเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด และสังคมของชาติต่อไป
6. ช่วยให้ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีความเข้าใจถึงเป้าหมาย การจัดการศึกษาของสถานศึกษา และผลของการจัดการศึกษาที่เป็นไปตามหลักสูตรสถานศึกษา⁷⁴

สรุปได้ว่าการบริหารจัดการหลักสูตรมีความสำคัญต่อผู้บริหารและครูในการวางแผนการควบคุมกำกับดูแลการนิเทศการศึกษา การพัฒนาครู การพัฒนาผู้เรียน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับรู้ถึงวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและผลของการจัดการศึกษาตามหลักสูตรที่ได้จัดทำขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จมีทักษะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเป้าหมายการศึกษาที่ตั้งไว้

แนวคิดและทฤษฎีการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา

ไทเลอร์ (Tyler) ได้เสนอหลักการบริหารหลักสูตรไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตรคือการนำข้อมูลจากการศึกษาด้านสังคม ด้านผู้เรียน และข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ในการกำหนดจุดประสงค์ ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในแต่ละด้าน อาจมีมากเกินไปที่จะกำหนดเข้าไปในหลักสูตรจึงต้องมีการใช้หลักจิตวิทยาและหลักปรัชญามากล้นกรองเพื่อให้ได้มาซึ่งจุดประสงค์ที่สามารถใช้ได้จริง
2. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ คือ การดำเนินการหลังจากได้มาซึ่งจุดประสงค์ที่สามารถใช้ได้จริงแล้ว โดยต้องคำนึงถึงลำดับก่อนและหลังความต่อเนื่องและการบูรณาการประสบการณ์การเรียนรู้
3. การประเมินผล คือ การตัดสินใจการจัดประสบการณ์การเรียนรู้บรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด⁷⁵

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ได้กำหนดแนวทางเกี่ยวกับการปฏิรูประบบการบริหารและการจัดการทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และต้องให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สถานศึกษาต้องดำเนินงาน 7 ภารกิจ ดังนี้

⁷⁴สกริพร เชาว์นัย, การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (Academic Administration in School to Develop Student Quality), พิมพ์ครั้งที่ 2 (การพิมพ์ต่อทอม: พิษณุโลก, 2567), 33 - 34.

⁷⁵Ralph W. Tyler, *Basic Principles of Curriculum and Instruction*. (Chicago: University of Chicago Press, 2013), 12.

1. การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา

สถานศึกษาที่เป็นโรงเรียนนาร่องโรงเรียนเครือข่าย หรือโรงเรียนแกนนำที่เข้าสู่โครงการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปีการศึกษา 2551 จะต้องมีการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ซึ่งเป็นขั้นตอนแรกในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการดำเนินการดังนี้

1. มีการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากร ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียน ทั้งนี้เพื่อให้เล็งเห็นความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องมีการให้ความร่วมมือบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา โดยสำรวจสภาพปัจจุบันจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประชุมชี้แจงแนวทางของการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่มีความหลากหลาย สื่อวัสดุอุปกรณ์ เอกสาร หรือศึกษาจากโรงเรียนนาร่องโรงเรียนเครือข่ายหรือโรงเรียนแกนนำ

2. พัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยการศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เอกสารประกอบหลักสูตร สภาพปัญหาและความต้องการของบุคลากร จัดอบรมสัมมนาและฝึกปฏิบัติตามความต้องการของบุคลากร สร้างเครือข่ายและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

3. ดำเนินการจัดการแต่งตั้งคณะกรรมการของสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วยคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และงานวิชาการของสถานศึกษา คณะอนุกรรมการระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระรวมทั้งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนขึ้น

4. จัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษาให้ครอบคลุมเป็นปัจจุบัน โดยการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เช่น บุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นแล้วนำข้อมูลต่างๆ เหล่านี้มาจัดให้เป็นระบบระเบียบ

5. จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือธรรมนูญสถานศึกษา โดยการกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมายของสถานศึกษาให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และตอบสนองนโยบาย กฎ ระเบียบ และจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อใช้เป็นแผนแม่บทในการดำเนินการจัดการศึกษาให้อยู่ในช่วงระยะเวลาที่กำหนด โดยกำหนดเป็นแผนพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

6. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานและองค์กรในชุมชนทุกฝ่ายให้ได้ทราบและให้ความร่วมมือในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา โดยการจัดให้มีการประชาสัมพันธ์โดยใช้วิธีการที่มีความหลากหลาย เช่น หอกระจายข่าว ป้ายนิเทศ แผ่นพับ จดหมายข่าว สื่อมวลชนท้องถิ่น โฮมเพจ อินเทอร์เน็ต สื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ นิทรรศการ รวมทั้งผู้บริหารและครูออกไปเยี่ยมพบประชาชน

สรุปได้ว่า การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในกระบวนการบริหารหลักสูตรจะต้องมีการเตรียมความพร้อมในด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการจัดทำหลักสูตร คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน และผู้นำชุมชน โดยจัดประชุมชี้แจงประชาสัมพันธ์ การฝึกอบรมทัศนศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ จัดทำข้อมูลสารสนเทศ จัดเตรียมอาคารสถานที่ จัดงบประมาณ วัสดุ

อุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอน และกำหนดแผนการดำเนินงานเป็นขั้นตอนที่ชัดเจน มีการแต่งตั้งคณะทำงานขึ้นมารับผิดชอบการศึกษาเอกสารหลักสูตรในแต่ละสาระเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนอย่างเป็นระบบครบทุกด้าน เช่น ข้อมูลบุคลากร ข้อมูลโรงเรียน ข้อมูลชุมชน ภูมิปัญญา แหล่งเรียนรู้ คุณภาพนักเรียน

2. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งที่ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา ชุมชน และคณะกรรมการสถานศึกษาต้องมีการทำความเข้าใจเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ของช่วงชั้นต่างๆ ให้ลึกซึ้งโดยมีกระบวนการในการดำเนินงานตามแนวทางของนักการศึกษา สถานศึกษาที่ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะต้องดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อใช้เป็น ข้อปฏิบัติในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย

1. ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
3. กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์
4. จัดทำโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษาแต่ละช่วงชั้น และสัดส่วนเวลาเรียน
5. กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค
6. จัดทำคำอธิบายรายวิชา
7. จัดทำหน่วยการเรียนรู้
8. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้
9. กำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
10. กำหนดสื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้
11. กำหนดการวัดและประเมินผล
12. บริหารงบประมาณ อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และบุคลากรของสถานศึกษาให้มีความ

สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษานั้น

การสร้างหลักสูตรสถานศึกษาจะต้องตอบสนองถึงการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ผู้สอนจะต้องปรับปรุง กระบวนการจัดการเรียนการสอนและประเมินกระบวนการสอนของตนเอง ให้สนองต่อความต้องการ ของผู้เรียนที่มีการเปลี่ยนแปลงไปด้วย ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และ วัฒนธรรม การศึกษาจะเจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น ถ้าหากมีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอยู่ ตลอดเวลา สถานศึกษาจึงควรดำเนินการในการจัดทำหลักสูตร ดังนี้

1. กำหนดวิสัยทัศน์

สถานศึกษาจำเป็นต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์เพื่่อมองอนาคตว่าโลกและสังคมรอบๆ จะมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร สถานศึกษาจะต้องปรับตัว ปรับหลักสูตรอย่างไร จึงจะพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมกับยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตลอด สถานศึกษาจะต้องมีวิสัยทัศน์ในการสร้างหลักสูตร สถานศึกษา หมายความว่า ผู้บริหารและบุคลากรของสถานศึกษาสามารถมองเห็นและคาดการณ์ได้ว่าจะเกิดอะไรขึ้นในอนาคตที่จะมีผลต่อความต้องการของผู้เรียนและชุมชนที่จะนำไปสู่การปรับปรุง

เปลี่ยนแปลงหลักสูตร การศึกษาค้นคว้า และการติดตามความเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในด้านต่างๆ ของสถานศึกษาจะทำให้สถานศึกษาเกิดวิสัยทัศน์ขึ้นได้

นอกจากนี้การกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาจำเป็นต้องอาศัยประสบการณ์ และการมีส่วนร่วมของชุมชน บิดามารดา ผู้ปกครอง ครูผู้สอน ผู้เรียน ภาครัฐกิจ ภาครัฐและเอกชนที่อยู่ในชุมชน ร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาในการแสดงความต้องการหรือวิสัยทัศน์ที่ปรารถนา อยากให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาให้เป็นสถาบันพัฒนาผู้เรียนที่มีพันธกิจหรือภาระหน้าที่ร่วมกันในการกำหนดงานหลักที่สำคัญของสถานศึกษาพร้อมด้วยเป้าหมาย มาตรฐาน แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการและการติดตามผลการปฏิบัติ ตลอดจนมีการจัดทำรายงานแจ้งต่อสาธารณชน และส่งผลย้อนกลับให้แก่สถานศึกษาเพื่อให้ได้มีการปฏิบัติงานที่เหมาะสมและได้มาตรฐาน สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของชาติต่อไป

2. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

จากการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้ที่สถานศึกษาได้มีการกำหนดไว้ สถานศึกษาจะต้องจัดทำสาระการเรียนรู้ จากช่วงชั้นให้เป็นรายปีหรือเป็นรายภาคพร้อมกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไว้ให้ชัดเจน เพื่อให้ครูได้นำไปออกแบบการจัดการเรียนการสอน การบูรณาการ โครงการร่วมกับเวลาเรียน การมอบหมาย/โครงการ แฟ้มผลงานหรือการบ้าน โดยมีกรวางแผนร่วมกันทั้งสถานศึกษา หลักสูตรดังกล่าวจะเป็นหลักสูตรสถานศึกษาที่ครอบคลุมภาระงานในการจัดการศึกษาทุกๆ ด้านของสถานศึกษา

3. การกำหนดสาระการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาค

สถานศึกษาจัดการศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นของกลุ่มสาระต่างๆ จากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกำหนดสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้เป็นรายปีหรือรายภาคให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ที่ได้กำหนดไว้ตามเป้าหมายและตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาด้วย พิจารณากำหนดวิธีการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล พร้อมทั้งพิจารณาใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น และสามารถกำหนดในลักษณะแบบผสมผสานบูรณาการ จัดเป็นชุดการเรียนรู้แบบยืดหยุ่นหรือจัดเป็นโครงการได้

4. การออกแบบการเรียนการสอน

จากสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาค สถานศึกษาจะต้องมอบหมายให้ครูผู้สอนทุกคนออกแบบการเรียนการสอน โดยกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังว่าผู้เรียนสามารถทำอะไรได้ในแต่ละช่วงชั้น เช่น ช่วงชั้นที่ 1 ซึ่งมีชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 นั้น ผู้เรียนจะเรียนรู้สาระของแต่ละเรื่องที่กำหนดได้ในระดับใด ยกตัวอย่าง วิชาคณิตศาสตร์ที่มีสาระที่ 1 จำนวนและการดำเนินการ และมีมาตรฐาน ค 1.1 เข้าใจถึงความหลากหลายของการแสดงจำนวนและการใช้จำนวนในชีวิตจริง ผู้เรียนในช่วงชั้นนี้จะสามารถทำอะไรได้ เช่น ในช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 - 3 กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นไว้ว่า ผู้เรียนสามารถมีความคิดรวบยอดและความรู้สึกเชิงจำนวนเกี่ยวกับจำนวนนับและศูนย์ และผู้เรียนในช่วงชั้นนี้จะมีความสามารถอย่างไร เช่น ผู้เรียนในช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สามารถนับได้ 1 - 100 และมากกว่า เป็นต้น การออกแบบการเรียนรู้อย่างไรให้ผู้เรียนพัฒนาได้ทั้งด้านความรู้ ความคิด ด้านทักษะ และเจตคติที่ดีต่อคณิตศาสตร์และสังคม

5. การกำหนดเวลาเรียนและกำหนดจำนวนหน่วยกิต

การจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี สถานศึกษาต้องตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการในด้าน การอ่าน การเขียน การคิดเลข การคิดวิเคราะห์ และการใช้คอมพิวเตอร์ ด้วยวิธีการสอนที่ยึดหัวข้อ เรื่องมาจากกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์หรือสังคมศึกษาเป็นหลัก ตามความเหมาะสมของท้องถิ่น มีบูรณาการการเรียนรู้ด้วยกลุ่มสาระต่างๆ เข้ากับหัวข้อเรื่องที่เรียนอย่างสมดุล ควรกำหนดจำนวน เวลาเรียนสำหรับสาระการเรียนรู้เป็นรายปี

3. การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร

การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเป็นภารกิจของสถานศึกษาที่จะต้องวางแผนการใช้หลักสูตร เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาแล้วนั้น ก่อนที่จะนำไปใช้จะต้องมีการวางแผนในการดำเนินการใช้หลักสูตรเพื่อให้หลักสูตรบรรลุผลตามเป้าหมาย ได้แก่

1. การวางแผนบริหารการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ โดยผู้บริหารทำความเข้าใจกับครูให้พัฒนาตนเองและวางแผนดำเนินการร่วมกันในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด
2. การวางแผนบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยร่วมกันวางแผนให้ครูทุกคนสามารถดำเนินการแนะแนวในด้านการศึกษาต่อและประกอบอาชีพให้กับผู้เรียนหรืออาจจัดศูนย์แนะแนวของสถานศึกษา และร่วมกันวางแผนการจัดการกิจกรรมเพื่อตอบสนองจุดเน้นของสถานศึกษา ได้แก่ บริการฝึกงานที่เป็นประโยชน์ จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สนับสนุนการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ และจัดกิจกรรมที่สนองต่อความสนใจและความสามารถของผู้เรียน
3. การวางแผนส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยระดมทรัพยากรมาใช้ให้คุ้มค่า จัดให้มีเครือข่ายการเรียนรู้ภายในและนอกสถานศึกษามีสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมการทำวิจัยและพัฒนานวัตกรรมภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรจะต้องมีการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ โดยการตรวจสอบความพร้อมของหลักสูตรก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้ ได้แก่ ความพร้อมของหลักสูตรแม่บท ครูผู้สอน ผู้เรียน โครงการการสร้างบรรยากาศ การจัดหาสื่ออุปกรณ์ การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวัดผลและประเมินผล การแนะแนว การวิจัยพัฒนาผู้เรียนและการ นิเทศติดตามผลของการใช้หลักสูตร

4. การดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร

การดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรหรือการใช้หลักสูตร เป็นการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติและการนำไปใช้ต้องมีความสอดคล้องกันทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ซึ่งเป็นขั้นตอนสำคัญยิ่ง และเกี่ยวข้องกับผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่ถือว่าเป็นหัวใจของการนำหลักสูตรไปใช้ ในขั้นตอนนี้ คือ วิธีการบริหารหลักสูตรให้เป็นไปตาม ภารกิจที่ 2 และภารกิจที่ 3 ซึ่งสถานศึกษาได้กำหนดไว้ ซึ่งประกอบด้วย

1. การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้
2. การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายใน
3. การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายนอก

4. การจัดให้มีการรายงานผลการเรียนรู้ต่อชุมชน

5. การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล

การนิเทศ กำกับ ติดตาม การประเมินผลและการรายงานผลการจัดการศึกษาเป็นกระบวนการที่เป็นกลไกหนึ่งของการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานกำหนด โดยต้องมีการดำเนินการที่เป็นระบบเครือข่ายครอบคลุมทั้งหน่วยงานภายในและภายนอกกระทรวง ตั้งแต่ระดับชาติ ระดับเขตพื้นที่และสถานศึกษาในรูปแบบของคณะกรรมการที่มาจากบุคคลทุกระดับ และทุกอาชีพในการกำหนดดูแลและประเมินผลจะต้องมีการรายงานผลจากทุกระดับให้ทุกฝ่าย รวมทั้งประชาชนทั่วไปทราบเพื่อค้นหาแนวทางร่วมกันพัฒนาคุณภาพต่อไป

1. การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ ภายในสถานศึกษา

2. การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ ภายนอกสถานศึกษา

ดังนั้น การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลของการใช้หลักสูตรสถานศึกษานั้น สถานศึกษาต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศเพื่อที่จะกำกับ ติดตามและประเมินผล มีการกำหนดวางแผนดำเนินการ การเตรียมเครื่องมือสำหรับการนิเทศ การดำเนินการนิเทศภายใน การเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์และสรุปผลการบริหารจัดการหลักสูตร

6. การสรุปผลการดำเนินการและเขียนรายงาน

การสรุปผลการดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาเป็นกระบวนการ ประเมินผลการใช้หลักสูตรโดยการศึกษาส่วนประกอบต่างๆ ของหลักสูตร ได้แก่ หลักสูตร จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรม สื่อการเรียนการสอน วิธีสอน และการวัดผล ว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ โดยทั่วไปแล้วจะแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน หรือ 3 ระยะด้วยกัน คือ

ระยะที่ 1 ประเมินหลักสูตรก่อน คือ การประเมินผลหลักสูตรก่อนที่จะนำไปใช้เป็นการประเมินหลักสูตรเมื่อสร้างงานเสร็จแล้ว ผู้สร้างว่าดีหรือไม่เพียงใด มีข้อที่ควรแก้ไขและปรับปรุงอะไรบ้าง อาจจะทำให้ผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์หรือวิพากษ์ได้

ระยะที่ 2 การประเมินผลหลักสูตรในขณะที่ดำเนินการว่าหลักสูตรที่ทำขึ้นนั้นนำไปทดลองใช้แล้วได้ผลเพียงใด เพื่อหาข้อบกพร่องจะได้หาข้อแก้ไขให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อไป

ระยะที่ 3 การประเมินเมื่อจบโครงการหรือประเมินเมื่อประกาศใช้หลักสูตรแล้ว ซึ่งเป็นการประเมินหลักสูตรที่ใช้อยู่แล้ว เพื่อที่จะปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

สรุปได้ว่า ในการดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เมื่อสิ้นปีการศึกษาสถานศึกษาควรจัดทำสรุปรายงานผลการใช้หลักสูตร โดยดำเนินการประเมินและรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา และสรุปผลจัดทำเป็นรายงานผลการใช้หลักสูตร เพื่อเสนอให้ผู้เกี่ยวข้องทราบหรือนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาการจัดการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาต่อไป

7. ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร

หลักสูตรสถานศึกษาเมื่อใช้แล้วก็ควรจะมีการประเมินและพัฒนาให้มีคุณภาพที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งมีแนวทางการดำเนินการประเมินและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ดังนี้

1. สถานศึกษาต้องให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาและงานวิชาการร่วมกันวางแผนการดำเนินการประเมินหลักสูตรฯ โดยการกำหนดเครื่องมือประเมิน แต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปและเขียนรายงานผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษา

2. สถานศึกษาต้องดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเป็นการนำผลจากการติดตามประเมินผล และรายงานผลการพิจารณาวางแผน ปรับปรุงพัฒนากระบวนการจัดทำและการใช้หลักสูตรให้เหมาะสมกับบริบทหรือสภาพของแต่ละสถานศึกษา

ดังนั้นสรุปได้ว่าการกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรมี 7 ภารกิจ ได้แก่ ภารกิจที่ 1 การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ภารกิจที่ 2 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ภารกิจที่ 3 การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร ภารกิจที่ 4 การดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร ภารกิจที่ 5 การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล ภารกิจที่ 6 การสรุปผลการดำเนินการและเขียนรายงาน⁷⁶

ประเวศ เวชชะ ได้กล่าวถึงกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรระดับสถานศึกษาดังต่อไปนี้

1. การวางแผนการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่นำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด แก่ผู้เรียน ควรจะมีการวางแผนการใช้หลักสูตร ดังนี้

1.1 การวางแผนวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชนมากำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1.2 การวางแผนวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของการศึกษาเพื่อนำมาใช้ในการจัดหลักสูตรการศึกษา

1.3 วางแผนงบประมาณในการนำหลักสูตรไปใช้ เช่น การจัดกิจกรรมการเรียน การสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จัดเตรียมอุปกรณ์ สำหรับการเรียนการสอน การวัด ประเมินผลการจัดการเรียนการสอน การประชาสัมพันธ์การพัฒนาบุคคล เป็นต้น

1.4 วางแผนพัฒนาผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

1.5 วางแผนการประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษาให้แก่ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและท้องถิ่น

1.6 วางแผนการจัดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา เช่น โครงสร้างเวลาเรียน การจัดการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวัดประเมินผล เกณฑ์การจบการศึกษา ในแต่ละระดับ เป็นต้น

1.7 วางแผนการเตรียมการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์การจัดการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวกในการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ

⁷⁶สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2553), 34 - 41.

1.8 วางแผนการจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

1.9 วางแผน กำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรของสถานศึกษา

2. การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้

การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ เป็นการนำหลักสูตรไปสู่การจัดการเรียนรู้ โดยครูเป็นบุคคลสำคัญที่สุดในการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการใช้หลักสูตรและสนับสนุนการใช้หลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ของสถานศึกษามี ดังนี้

2.1 สถานศึกษาจัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา เช่น เอกสารหลักสูตรสถานศึกษา ข้อมูลการใช้หลักสูตรคู่มือครู ระเบียบการวัดประเมินผล เป็นต้น หลักสูตรที่นำมาใช้จะประสบความสำเร็จบรรลุตามจุดมุ่งหมายได้ด้วยความสามารถของครูผู้สอนและการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.2 สถานศึกษาจัดทำโครงสร้างหลักสูตรโดยกำหนดจำนวนชั่วโมงสำหรับแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามโครงสร้างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เรียบร้อยแล้วจึงแจ้งให้ครูผู้สอนเพื่อเตรียมวางแผนพัฒนาผู้เรียนสู่สถานศึกษาสามารถคำนวณจำนวนชั่วโมงรวมทั้งหมดมากกว่าจำนวนชั่วโมงรวมของหลักสูตรแกนกลางที่กำหนดไว้ได้ตามความเหมาะสมและบริบทของสถานศึกษาไม่ต้องแสดงรายวิชาที่เกิดขึ้นจากที่หลักสูตรแกนกลางกำหนดพร้อมให้เหตุผลไว้นอกกรอบหลักสูตรแกนกลาง

2.3 ครูผู้สอนจัดทำคำอธิบายรายวิชา ในการจัดทำคำอธิบายรายวิชาทุกวิชาทุกระดับชั้นต้องนำเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนของหลักสูตรแกนกลางหลักสูตรระดับท้องถิ่นที่กำหนดโดยมีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามาจากการเรียนรู้และให้ผู้เรียนด้วย

2.4 ครูผู้สอนจะทำโครงสร้างรายวิชาโดยกำหนดชื่อหน่วยการเรียนรู้ระบบมาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัดและกำหนดสาระการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้

2.5 ครูผู้สอนจัดทำหน่วยการเรียนรู้แผนการจัดการเรียนรู้และสร้างเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามระเบียบการวัดและประเมินผล

2.6 ครูจัดการเรียนการสอนทำหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้

2.7 ครูประเมินผลการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดชั้นปีและช่วงชั้น

3. การสนับสนุนการใช้หลักสูตรของสถานศึกษา

สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติอย่างเหมาะสม เนื่องจากการจัดการศึกษาในแต่ละแห่งมีบริบทที่แตกต่างกัน ทั้งในด้านทรัพยากรงบประมาณ สถานที่ และบุคลากร รวมทั้งผู้เรียนในสถานศึกษาที่มีความรู้ความสามารถและความต้องการที่แตกต่างกัน การนำหลักสูตรไปใช้ต้องจัดมาตรการส่งเสริมสนับสนุนการใช้หลักสูตรในด้านต่างๆ ดังนี้

3.1 การพัฒนาบุคลากรมีความสำคัญมากต่อการพัฒนา หลักสูตรและใช้หลักสูตร ซึ่งในที่สุดจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จ สถานศึกษาจะต้องพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง เน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ครูและ บุคลากรทางการศึกษาให้ปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งการวัดประเมินผลโดยมีมาตรฐานและตัวชี้วัดเป็นเป้าหมายมีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การฝึกทักษะการทำงานร่วมกันเป็นทีมรูปแบบการพัฒนาบุคลากรจะต้องใช้การนิเทศแบบกลุ่มและเป็นรายบุคคลโดยการสอนแนะ

coaching การศึกษาดูงานการฝึกอบรม และจะต้องได้รับการประมวลผลเป็นระยะๆ ปรับปรุงการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพการศึกษาควรกำหนดขั้นตอนการพัฒนาบุคลากรดังนี้

3.1.1 แต่งตั้งคณะทำงานด้วยการบริหารบุคคลดำเนินงานวางแผนพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องและแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา

3.1.2 ประเมินความต้องการความจำเป็นในการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

3.1.3 ดำเนินการพัฒนาบุคลากรตามแผนดำเนินการได้ในหลายๆ ลักษณะ เช่น การประชุมสัมมนา การอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงานโดยเฉพาเน้นการพัฒนาครูผู้สอน ซึ่งเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดในการนำหลักสูตรไปใช้ที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 การออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดผลการเรียนรู้ตลอดจนใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เป็นต้น

3.1.4 ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีภาวะผู้นำด้านหลักสูตรและการสอนโดยจัดให้มีโอกาสเข้าอบรมแลกเปลี่ยนความรู้อย่างต่อเนื่องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา และทำให้เข้าใจถึงปัญหาในการพัฒนาหลักสูตรการนำหลักสูตรไปใช้รวมทั้งการประเมินหลักสูตรของสถานศึกษา

3.2 การสนับสนุนงบประมาณ ทรัพยากรทางการศึกษาและการสนับสนุนงบประมาณ และทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพดังนี้

3.2.1 จัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอสำหรับการพัฒนาหลักสูตรและติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรรวมทั้งงบประมาณเพื่อใช้ในการพัฒนาบุคลากรและจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ

3.2.2 ส่งเสริมสนับสนุนให้มีสื่อวัสดุอุปกรณ์และเอกสารต่างๆ อย่างเพียงพอเป็นปัจจุบันและสอดคล้องกับความต้องการให้มีห้องเรียนสถานที่เรียนในห้องพิเศษต่างๆ อย่างเพียงพอเช่นห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ ห้องเรียนคอมพิวเตอร์ โรงฝึกงานห้องสมุด แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายห้องประชุมขนาดต่างๆ สนามกีฬาและโรงยิม เป็นต้น

3.2.3 จัดสรรการใช้ทรัพยากรของการศึกษาได้อย่างเหมาะสมและคุ้มค่า มีการจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยเฉพาะด้านการใช้อาคารสถานที่ต่างๆ เช่น คำนึงถึงขนาดของห้องเรียนและจำนวนของห้องเรียนห้องสมุดที่เอื้ออำนวยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการ

3.2.4 บริหารทรัพยากรบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพการจัดครูเข้าสอนเป็นสิ่งที่ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ เพราะครูเป็นผู้ที่มีบทบาทอย่างมากในการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ จึงควรจัดให้ครูมีความรู้ความสามารถและความถนัดอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

3.3 การมีส่วนร่วมสนับสนุนการใช้หลักสูตรการส่งเสริมการจัดทำและใช้หลักสูตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของฝ่ายต่างๆ ในการศึกษาและสร้างเครือข่ายระหว่างสถานศึกษาดังนี้

3.3.1 ให้ฝ่ายต่างๆ ของผู้ปกครองชุมชนและผู้เรียนซึ่งมีผู้ได้รับผลโดยตรงจากการใช้หลักสูตรได้มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาหลักสูตรและตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษา

3.3.2 ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมคิดร่วมทำการศึกษาควจัดสรรเวลาให้ครูได้วางแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกันในการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงาน โดยการใช้กระบวนการกลุ่มพยายามลดภาระงานอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน

3.3.3 สร้างเครือข่ายให้เกิดการมีส่วนร่วมและการระดมทรัพยากร เพื่อการศึกษาอาจเป็นเครือข่ายภายใน เช่น เครือข่ายสถานศึกษา เครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งสามารถจะสนับสนุนและส่งเสริมให้มีทรัพยากรและปัจจัยเพิ่มขึ้น ในการบริหารจัดการหลักสูตรให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

3.4 การส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการแห่งความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับระยะเวลาทางบริหารวิชาการเรื่องการศึกษาจะต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดขึ้นโดยดำเนินการดังนี้

3.4.1 จัดระบบการบริหารงานทางวิชาการที่มีประสิทธิภาพทั้งเรื่องการจัดกลุ่มผู้เรียนและโครงการที่จะส่งเสริมการเรียนรู้และการจัดตารางสอนของครู การลงโทษและให้รางวัลผู้เรียน

3.4.2 สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ทั้งห้องสมุดแหล่งการเรียนรู้มุมค้นคว้าแก่ครูผู้สอนและผู้เรียนในการพัฒนาการเรียนการสอน

3.4.3 สนับสนุนให้มีระบบข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นเพื่อใช้ในการพัฒนาหลักสูตร รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ทรัพยากรเศรษฐกิจอาชีพและความต้องการของท้องถิ่นความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำสภาพปัญหาต้องการเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้ในห้องเรียน

3.4.4 ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ระหว่างครูและบุคลากรทางการศึกษาจัดการความรู้ในส่วนที่เป็นประสบการณ์ในตัวครูนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ในการจัดการเรียนรู้ในการบริหารชั้นเรียนอย่างเหมาะสม เป็นการส่งเสริมให้มีการพัฒนาทักษะกระบวนการการทำงานเป็นทีม

3.5 ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการนำเสนอหรือเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ให้เพื่อนครูและบุคลากรทางการศึกษาได้เรียนรู้นวัตกรรมใหม่ๆ ทั้งที่เป็นการส่งเสริมความเป็นนักวิชาการแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา ความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับบรรยากาศทางวิชาการ ซึ่งสถานศึกษาจะต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดขึ้นโดยดำเนินการ ดังนี้

3.5.1 จัดระบบการบริหารงานทางวิชาการที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งเรื่องการจัดกลุ่มผู้เรียนและโครงการที่ส่งเสริมการเรียนรู้และคุณธรรมการจัดตารางสอนของสถานศึกษา การลงโทษและให้รางวัลผู้เรียน

3.5.2 สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ทั้งห้องสมุดแหล่งการเรียนรู้มุมค้นคว้า แก่ครูผู้สอนและนักเรียนในการพัฒนาสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน

3.5.3 สนับสนุนให้มีระบบข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นเพื่อใช้ในการพัฒนาหลักสูตร รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ทรัพยากรเศรษฐกิจอาชีพและความต้องการของท้องถิ่นเพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ครูสามารถนำสภาพปัญหาต่างๆ บูรณาการเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้ในห้องเรียน

3.5.4 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อบริหารจัดการความรู้ในส่วนที่เป็นประสบการณ์ในตัวครูนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้หรือบริหารชั้นเรียนอย่างเหมาะสม อีกทั้งเป็นการส่งเสริมให้มีการพัฒนาทักษะกระบวนการทำงานเป็นทีม

3.5.5 ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการนำเสนอหรือเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้เรียนรู้นวัตกรรมใหม่ๆ อีกทั้งเป็นการส่งเสริมความเป็นนักวิชาการแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา

4. การนิเทศกำกับติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

การนิเทศกำกับติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษาควรดำเนินการ ดังนี้

4.1 สถานศึกษากำหนดนโยบายกรอบแนวคิดทิศทางการนิเทศติดตามและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาและลงสู่ห้องเรียนได้อย่างมีคุณภาพ

4.2 สถานศึกษามีการนิเทศกำกับติดตามอย่างเป็นระบบตามแผนที่วางไว้ด้วยการกำหนดเป็นปฏิทินตลอดปีการศึกษาโดยการกำหนดผู้นิเทศกำกับติดตามวิธีการนิเทศกำกับติดตามกลุ่มเป้าหมายและหลักการใดทางการนิเทศกำกับติดตาม เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเป็นสำคัญในการนำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนการสอน การพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4.3 สถานศึกษานิเทศกำกับติดตามการดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์และการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.4 สถานศึกษานิเทศกำกับติดตามการวัดและประเมินผลและการตัดสินผลการเรียนผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.5 สถานศึกษาใช้การประกันคุณภาพภายในและการประเมินภายนอกสถานศึกษาเป็นกลไกในการกำกับติดตามการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นรายบุคคลการจัดการเรียน การสอนพัฒนาสื่อวัตกรรมการสอนการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนและการวัดและประเมินผลผู้เรียน

4.6 มีกลไกในการกำกับติดตามคุณภาพทางการศึกษา โดยใช้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในท้องถิ่นมีแนวทางในการดำเนินงานดังนี้

4.6.1 กำหนดเป้าหมายจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

4.6.2 จัดทำแผนงานและวิธีการส่งเสริมสถานศึกษาให้มีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษาแต่ละแห่งสามารถพัฒนาการจัดการศึกษาของตนเองอย่างเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สูงขึ้น

4.6.3 ติดตาม กำกับ ดูแล ส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในเขตพื้นที่ด้วยอาจารย์ร่วมมือกับหน่วยงานหรือสถาบันอุดมศึกษาในท้องถิ่น

4.7 ตรวจสอบทบทวนคุณภาพการศึกษาภายในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบและจัดระบบฐานข้อมูลคุณภาพผู้เรียนเพื่อใช้ในการกำกับคุณภาพการศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษา

5. การประเมินการใช้หลักสูตร

การประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรว่า เมื่อนำหลักสูตรไปใช้แล้วผู้เรียนที่จบหลักสูตรสถานศึกษามีคุณภาพของผู้เรียนเป็นไปตามมาตรฐานของหลักสูตรสถานศึกษาที่กำหนดไว้หรือไม่ พันการประเมินจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่จะปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรวิธีการจัดการเรียนการสอนตลอดจนการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน เพื่อการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การประเมินหลักสูตรสามารถดำเนินการในทุกช่วงเวลาของการบริหารจัดการหลักสูตรคือการนำหลักสูตรไปใช้ระหว่างการดำเนินงานหลักสูตรไปใช้ และหลังจากนำหลักสูตรไปใช้การประเมิน การใช้หลักสูตรสถานศึกษาต้องทำให้ครอบคลุมประเด็นสำคัญต่อไปนี้

5.1 การประเมินคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาเป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าของผู้เรียนเป็นรายชั้นปีและช่วงชั้น สถานศึกษาจะนำข้อมูลที่ได้นี้ไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนและคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้รวมทั้งนำผลการประเมินช่วงชั้นไปพิจารณาตัดสินการเลื่อนช่วงชั้น กรณีผู้เรียนไม่ผ่านมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระต่างๆ เปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมประเมินผลผู้เรียนโดยสถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้นสถานศึกษาควรดำเนินการประเมินผลผู้เรียนดังนี้

5.1.1 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนมีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาผู้เรียนและตัดสินผลการเรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัดตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่กำหนด

5.1.2 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ต้องสอดคล้องและครอบคลุม มาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตรสถานศึกษาและจัดให้มีการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตลอดจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

5.1.3 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอนต้องดำเนินการด้วยเทคนิควิธีที่หลากหลาย เพื่อให้สามารถวัดและประเมินผลผู้เรียนได้อย่างรอบด้าน ทั้งด้านความรู้ความคิดกระบวนการพฤติกรรมและเจตคติเหมาะสมกับสิ่งที่ควรวัด ธรรมชาติวิชาและระดับชั้นของผู้เรียนโดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเที่ยงตรง ยุติธรรมและเชื่อถือได้

5.1.4 การวัดประเมินผลผู้เรียน พิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม และการทำแบบทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการจัดการศึกษา

5.1.5 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้

5.1.6 ให้มีการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างสถานศึกษาและระหว่างรูปแบบการจัดการศึกษา

5.1.7 จัดทำและออกเอกสารหลักฐานทางการศึกษา เพื่อเป็นหลักฐานการประเมินผลการเรียนรู้ รายงานผลการเรียนแสดงวุฒิการศึกษาและรับรองผลการเรียนของผู้เรียน

5.2 การประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา การประเมินการใช้หลักสูตรโดยการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรมุ่งเน้นศึกษาแนวโน้มและทิศทางการศึกษาเพื่อนำมาปรับปรุงหลักสูตร

สถานศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคมและการเมือง รวมทั้งตอบสนองความต้องการของผู้เรียนทุกกลุ่มเพื่อเข้าสู่โลกอนาคตงานมีการวิจัยในประเด็นต่างๆ เช่น การประเมินตัวหลักสูตรความครบถ้วนขององค์ประกอบหลักสูตร ความสอดคล้องของแต่ละองค์ประกอบ ความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง และกรอบหลักสูตรท้องถิ่น ความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน ความเหมาะสมของแนวทางการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และระบบการวัดและประเมินผล การประเมินความต้องการจำเป็นในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพของผู้เรียน เพื่อนำมาใช้กำหนดการเรียนรู้และเวลาเรียน การประเมินความต้องการของผู้ปกครอง และชุมชนในการพัฒนาผู้เรียนการประเมินลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนเป็นต้น

5.3 การประเมินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาดำเนินการวิจัยโดยมุ่งเน้นการศึกษาที่เน้นการบริหารจัดการหลักสูตรและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของครู เช่น การวิจัยเชิงสำรวจ ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางการสอนของครู ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรของสถานศึกษาในการดำเนินงานด้านหลักสูตร การสนับสนุนทรัพยากรในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านบริหารหลักสูตรของผู้บริหารการนิเทศของศึกษานิเทศก์ เป็นต้น

5.4 การติดตามผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาการติดตามผลการใช้หลักสูตรเป็นการติดตามจากผลผลิตของหลักสูตรคือผู้เรียนที่จบการศึกษาตามหลักสูตรมีคุณภาพประสบความสำเร็จในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพด้วยการวิจัยและติดตามผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาร่วมกันระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ท้องถิ่น สถาบันอุดมศึกษา ในท้องถิ่น รวมทั้งเครือข่ายการวิจัยพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นต้น

ดังนั้นการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาเป็นการดำเนินการของสถานศึกษา ตั้งแต่การวางแผนการใช้หลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การสนับสนุนการใช้หลักสูตร การนิเทศและกำกับติดตาม และการประเมินการใช้หลักสูตร โดยพิจารณาให้สอดคล้องหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และรายละเอียดในเขตพื้นที่การศึกษาได้จัดทำเพิ่มเติม รวมทั้งสถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคมภูมิ ปัญญาท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียนโดยทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น⁷⁷

ชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน สรุปได้ว่า การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา คือ การบริหารจัดการรายวิชา หรือกิจกรรมทางการศึกษาที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้กำหนดขึ้นในสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตนเองตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา โดยการบริหารหลักสูตรจะแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา คือการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรในระดับสถานศึกษา ประกอบด้วย

⁷⁷ประเวศ เวชชะ, การบริหารหลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้, พิมพ์ครั้งที่ 4 (เชียงราย: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 2561), 430 – 443.

- 1.1 การแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงาน
 - 1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลประกอบการจัดทำหลักสูตร
 - 1.3 การจัดทำโครงสร้างหลักสูตร
 - 1.4 การจัดทำคำอธิบายรายวิชา
 - 1.5 การจัดทำเกณฑ์การวัดและประเมินผล
 - 1.6 การพิจารณาให้ความเห็นชอบ
 2. ด้านการดำเนินการระดับชั้นเรียน คือการนำหลักสูตรสถานศึกษาที่ได้จัดทำขึ้นไปใช้ใน
ระดับชั้นเรียนโดยครู ประกอบด้วย
 - 2.1 การกำหนดโครงสร้างรายวิชา
 - 2.2 การจัดทำหน่วยการเรียนรู้
 - 2.3 การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้
 3. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน คือการดำเนินการในการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้
หลักสูตร ประกอบด้วย
 - 3.1 การพัฒนาบุคลากร
 - 3.2 การสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากร
 - 3.3 การดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม
 - 3.4 การส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการ
 4. ด้านการกำกับดูแลคุณภาพ คือการดำเนินการในการกำกับดูแลคุณภาพเพื่อให้ผู้เรียน
ได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายหรือตามที่กำหนดในมาตรฐานการเรียนรู้ ประกอบด้วย
 - 4.1 การนิเทศติดตามการใช้หลักสูตร
 - 4.2 การประกันคุณภาพภายใน
 - 4.3 การวิจัยและติดตามผลการใช้หลักสูตร⁷⁸
- สกริพร เซวนชัย ได้สรุปว่า กระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน
ดังนี้
1. ขั้นการวางแผนการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เป็นการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาก่อน
การใช้หลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ การตรวจสอบหลักสูตรก่อนนำไปใช้ การประชาสัมพันธ์หลักสูตร
การจัดเตรียมสื่ออุปกรณ์ สถานที่จัดการเรียนรู้ และการประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษาผ่าน
ช่องทางต่างๆ
 2. ขั้นการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เป็นการนำหลักสูตรไปสู่การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน
ประกอบด้วย การจัดเตรียมผู้สอนตามโครงสร้างหลักสูตรที่กำหนดไว้ แล้วให้ผู้สอนร่วมกันวิเคราะห์
หลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดตารางเรียน การจัดการเรียนในชั้นเรียน
การจัดสภาพบรรยากาศภายในและภายนอกชั้นเรียน และการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน

⁷⁸ชนสิทธิ์ ลิทธิ์สูงเนิน, การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development) (นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2564), 281.

3. ขั้นการนิเทศและประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เป็นการตรวจสอบและปรับปรุงการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วย การนิเทศภายในของสถานศึกษา การส่งเสริมให้ผู้สอนออกแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย การรายงานผลการนิเทศ การประเมินหลักสูตร และการนำนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของผู้สอน⁷⁹

สุทธิวรรณ ตันติรจนาวงศ์ กล่าวว่า กระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นการวางแผนการใช้หลักสูตร เป็นการเตรียมการให้มีความพร้อมด้านต่างๆ ในการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามที่กำหนดไว้ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการเตรียมการนำหลักสูตรไปใช้ การตรวจสอบหลักสูตรก่อนนำไปใช้ การประชาสัมพันธ์หลักสูตร การสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา การเตรียมความพร้อมของผู้สอน การนิเทศการสอน การกำกับติดตาม และประเมินการใช้หลักสูตร

2. ขั้นการดำเนินการใช้หลักสูตร เป็นการนำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนการสอน เริ่มจากการวิเคราะห์หลักสูตร เอกสารประกอบ คู่มือครู ความพร้อมของผู้สอน ความพร้อมของผู้เรียน การออกแบบหน่วยการเรียนรู้และจัดทำแผนการเรียนรู้ จัดกระบวนการเรียนรู้ จัดตารางสอน การจัดผู้สอนเข้าสอน การสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ วัสดุอุปกรณ์ แหล่งการเรียนรู้ การจัดสภาพแวดล้อม สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ และการวัดประเมิน

3. ขั้นการนิเทศกำกับติดตามการใช้หลักสูตร เป็นการวางแผนนิเทศกำกับติดตามการใช้หลักสูตรของผู้สอนที่ชัดเจน มีการจัดสายงานบริหาร การสร้างระบบและรูปแบบนิเทศกำกับติดตาม การสร้างความเข้าใจและเจตคติที่ดีเกี่ยวกับการนิเทศกำกับติดตาม การเสริมสร้างบรรยากาศที่ดีในการนิเทศกำกับติดตาม การกระตุ้นให้ผู้สอนออกแบบการสอน การสนับสนุนให้ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีรูปแบบหลากหลาย และทันสมัย การสนับสนุนให้ผู้สอนมีทักษะในการสื่อสารและสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนการสอน การสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การสนับสนุนให้ผู้สอนประเมินผลการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ และการรายงานผลการนิเทศกำกับติดตามการใช้หลักสูตร

4. ขั้นการประเมินการใช้หลักสูตร เป็นกระบวนการในการพิจารณาคุณค่าของหลักสูตรมีแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ คือการกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน การกำหนดผู้รับผิดชอบ การกำหนดเครื่องมือในการประเมิน การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การรายงานและการใช้ผลการประเมินเพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขวิธีการสอน สื่อการสอน และใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น⁸⁰

⁷⁹ สกริพร เชาว์ชัย, การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (Academic Administration in School to Develop Student Quality), พิมพ์ครั้งที่ 2 (การพิมพ์ต่อทอม: พิชญ์โลก, 2567), 35 - 36.

⁸⁰ สุทธิวรรณ ตันติรจนาวงศ์, การพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้: Development of Learning Management System (นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2567), 60.

ข้อมูลพื้นฐานสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1
ข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษา

1. ข้อมูลสถานศึกษา

ปีการศึกษา 2566 มีจำนวนสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำนวน 135 แห่ง (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2566)

1.1 จำแนกตามอำเภอ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 แบ่งเป็น อำเภอเมืองกาญจนบุรี จำนวน 50 แห่ง อำเภอท่าม่วง จำนวน 40 แห่ง อำเภอด่านมะขามเตี้ย จำนวน 26 แห่ง และ อำเภอศรีสวัสดิ์ จำนวน 19 แห่ง

1.2 จำแนกตามระดับชั้นที่เปิดสอน สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 เปิดสอนระดับชั้นอนุบาล 1 –ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 97 แห่ง และ เปิดสอนระดับชั้นอนุบาล 1 –ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 38 แห่ง

1.3 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา มีโรงเรียนขนาดเล็ก (นักเรียน 120 คนลงมา) จำนวน 60 แห่ง โรงเรียนขนาดกลาง (นักเรียน 121 –600 คน) จำนวน 72 แห่ง โรงเรียนขนาดใหญ่ (นักเรียน 601 –1,500 คน) จำนวน 2 แห่ง และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ (นักเรียน 1,501 คนขึ้นไป) จำนวน 1 แห่ง⁸¹

ตารางที่ 1 เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา

เครือข่ายโรงเรียน	จำนวน โรงเรียน	เครือข่ายโรงเรียน	จำนวน โรงเรียน
อำเภอเมืองกาญจนบุรี จำนวน 50 โรงเรียน			
เครือข่ายสะพานข้ามแม่น้ำ แคว 1. อนุบาลวัดไชยชุมพลชนะ สงคราม 2. วัดท่ามะขาม 3. บ้านหัวหิน 4. วัดบ้านยาง 5. บ้านวังสารภี 6. บ้านหัวนา 7. อนุบาลกาญจนบุรี	7	เครือข่ายหนองบัว-แก่งเสี้ยน 1. บ้านพุเลียบ 2. วัดท่าน้ำตื้น 3. บ้านหนองสองตอน 4. ท่าพะเนียดกุญชร 5. บ้านหนองบัว 6. สมาคมนักเรียนเก่าราชินี 7. บ้านพุประดู่ 8. วัดศรีอุบลาราม	8

⁸¹สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1, รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 (กาญจนบุรี: พรสวรรค์การพิมพ์, 2566), 1 - 5.

ตารางที่ 1 (ต่อ)

เครือข่ายโรงเรียน	จำนวน โรงเรียน	เครือข่ายโรงเรียน	จำนวน โรงเรียน
เครือข่ายลาดหญ้า 1. วัดทุ่งลาดหญ้า “ลาดหญ้าวิทยา” 2. วัดกาญจนบุรีเก่า “อุดมราษฎร์วิทยา” 3. บ้านทุ่งนางนารอก “เพ็ญชาติอุปถัมภ์” 4. บ้านท่าหวี 5. บ้านจันอูย 6. บ้านหนองแก (สามัคคีวิทยา)	6	เครือข่ายวังดั่ง – ช้องสะเดา 1. บ้านท่าหุ่ม 2. บ้านหนองสามพราน 3. บ้านวังดั่ง 4. บ้านท่ามะนาว 5. บ้านท่าโป่ง 6. วัดเขาน้อย 7. บ้านช่องสะเดา (การไฟฟ้าฝ่ายผลิตอุปถัมภ์)	7
เครือข่ายหนองหญ้า-เกาะลำโรง 1. วัดไทยวิวัฒนาราม 2. บ้านทุ่งนาคราช 3. บ้านเขาปูน 4. บ้านวังปลาหมู 5. บ้านวังลาน 6. บ้านแกหลวง	6	เครือข่ายวังเย็น 1. บ้านวังตะเคียน 2. บ้านดงยาง 3. บ้านนากาญจน์ 4. บ้านหนองกลาง 5. ลุ่มโป่งเสี้ยว	5
เครือข่ายบ้านเก่า 1. บ้านตะเคียนงาม 2. วัดบ้านเก่า 3. บ้านห้วยน้ำขาว 4. พัฒน์พงศ์ 5. บ้านทุ่งศาลา 6. หนองบ้านเก่าสามัคคี 7. วัดพุน้อย 8. ตชด.บ้านประตูด่าน	8		

ตารางที่ 1 (ต่อ)

เครือข่ายโรงเรียน	จำนวน โรงเรียน	เครือข่ายโรงเรียน	จำนวน โรงเรียน
อำเภอท่าม่วง จำนวน 40 โรงเรียน			
เครือข่ายหนองขาว-ท่าล้อ 1. วัดอินทาราม “โกวิท อินทราทร” 2. บ้านห้วยตลุง 3. วัดท่าล้อ 4. เขาดินวิทยาการ	4	เครือข่ายบ้านใหม่ 1. วัดชุกพี 2. วัดม่วงชุม 3. วัดลำสำรอง 4. บ้านสระเศรษฐี 5. บ้านหนองน้ำขุ่น 6. บ้านใหม่ (จินาภักดีวิทยา) 7. บ้านดอนคราม	7
เครือข่ายเขาน้อย 1. วัดขุนไทยธาราราม 2. บ้านน้ำ 3. บ้านห้วยน้ำโจน 4. วัดหนองตะโก 5. วัดสระกลอยสามัคคีธรรม 6. บ้านรางสาตี	6	เครือข่ายชาววัง 1. วัดวังขนายทายคาราม 2. บ้านมะกอกหมู (บุญศิริ วิทยา) 3. บ้านหนองตาบ่ง 4. วัดวังศาลา 5. วัดโพธิ์ศรีสุขาราม 6. บ้านหนองสะแก 7. วัดหนองเสือ	7
เครือข่ายแม่กลอง 1. วัดศรีโลหะราษฎร์บำรุง 2. อนุบาลท่าม่วง 3. วัดกว้างทองราษฎร์บูรณะ 4. วัดศรีสุวรรณาราม	4		
อำเภอด่านมะขามเตี้ย จำนวน 26 โรงเรียน			
เครือข่ายพ่อขุนด่าน 1. อนุบาลด่านมะขามเตี้ย 2. ไทยรัฐวิทยา 103 (บ้าน หนองผู้เฒ่า) 3. บ้านเนินไพร 4. บ้านหนองปล้อง 5. บ้านท่าแย้ 6. บ้านหนองหิน	10	เครือข่ายกลอนโต 1. วัดยางเกาะ 2. บ้านกลอนโน 3. บ้านแหลมทอง 4. บ้านทุ่งมะขามเต่า 5. วัดหนองบัว	5

ตารางที่ 1 (ต่อ)

เครือข่ายโรงเรียน	จำนวน โรงเรียน	เครือข่ายโรงเรียน	จำนวน โรงเรียน
7. อนุบาลด่านมะขามเตี้ย 8. ไทยรัฐวิทยา 103 (บ้านหนองผู้เฒ่า) 9. บ้านเนินไพร 10. บ้านหนองปล้อง 11. บ้านท่าแย้ 12. บ้านหนองหิน 13. บ้านหนองไผ่ 14. บ้านหนองปากดง 15. บ้านท่าพุ 16. บ้านหินแต่น			
เครือข่ายจรเข้เผือก 1. วัดจรเข้เผือก 2. บ้านท่าเสด็จ 3. บ้านท่ามะเฟือง 4. วัดถ้ำอ่างหิน 5. บ้านท่ามะไฟ 6. บ้านไทรทอง 7. บ้านโป่งโก 8. บ้านหนองโสน 9. บ้านหนองหญ้าปล้อง 10. บ้านหนองกวาง 11. บ้านทุ่งยาว	11		
อำเภอศรีสวัสดิ์ จำนวน 19 โรงเรียน			
เครือข่ายศรีสวัสดิ์ 1 1. บ้านปากนาสวน 2. บ้านนาสวน 3. วัดถ้ำองจุ 4. บ้านองหลุ 5. บ้านองสิต 6. บ้านโป่งหวาย 7. บ้านดงเสลา	9	เครือข่ายศรีสวัสดิ์ 2 1. ชุมชนบ้านท่ากระดาน 2. บ้านบนเขาแก่งเรียง 3. บ้านเจ้าเนร 4. บ้านหม่องกระทะทะ 5. บ้านพุน้ำเปรี้ยว 6. บ้านท่าสนุ่น 7. บ้านน้ำมุด	10

ตารางที่ 1 (ต่อ)

เครือข่ายโรงเรียน	จำนวน โรงเรียน	เครือข่ายโรงเรียน	จำนวน โรงเรียน
8. บ้านดงเสลา 9. บ้านน้ำพุ 10.บ้านสามหลัง		8. บ้านน้ำมุด 9. บ้านต้นมะพร้าว 10.อนุบาลศรีสวัสดิ์ 11.บ้านทุ่งนา	

2. ข้อมูลบุคลากร

ตารางที่ 2 จำนวนบุคลากรในสถานศึกษา

รายการ	จำแนกตามวิทยฐานะ						รวม	อัตรา ว่าง	รวม ทั้งสิ้น
	ครู ผู้ช่วย	คศ.1	คศ.2	คศ.3	คศ.4	อัตรา จ้าง			
ผอ.สถานศึกษา			1	103	2		106	29	135
รอง ผอ.สถานศึกษา			3	9			12	8	20
ครู	217	311	372	466	1		1,367	28	1,395
รวม	217	311	376	578	3		1,485	65	1,550
พนักงานราชการ						41	41		41
ลูกจ้างประจำ						27	27		27
ลูกจ้างชั่วคราว									
- ครูวิทยศาสตร์, คณิตศาสตร์						6	6		6
- ครูขาดแคลนชั้นวิฤต						29	29		29
- พี่เลี้ยงเด็กพิการ						14	14		14
- ชุรการโรงเรียน						108	108		108
- นักการภารโรง						32	32		32
รวม						257	257		257
รวมทั้งสิ้น	217	311	376	578	3	257	1,742	65	1,807

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

มณีนรีรัตน์ กมลพัฒนานันท์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การตัดสินใจของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” ผลการวิจัยพบว่า 1) การตัดสินใจของผู้บริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่ามัธยเทศจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การตัดสินใจหรือเลือกทางเลือก การวิเคราะห์สถานการณ์ การหาทางเลือก การประเมินผลการตัดสินใจ การประเมินทางเลือก และการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ 2) การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่ามัธยเทศจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การแนะแนว การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การพัฒนาระบบการเรียนรู้ การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การนิเทศการศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 3) การตัดสินใจของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งโดยภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01⁸²

นิว ตาคม ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การตัดสินใจกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9” ผลการวิจัยพบว่า 1) การตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ การประเมินทางเลือก การค้นหาทางเลือก การประเมินผลลัพธ์และให้ข้อมูลป้อนกลับ การกำหนดปัญหา การปฏิบัติตามการตัดสินใจ และการตัดสินใจ ตามลำดับ 2) การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การพัฒนาระบบการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาระบบการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตร การนิเทศการศึกษา การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน และการประสานงานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นตามลำดับ 3) การ

⁸²มณีนรีรัตน์ กมลพัฒนานันท์, “การตัดสินใจของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.” วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร 8, 2 (มกราคม - มิถุนายน 2561), 67 -79.

ตัดสินใจมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางหรือมีความสัมพันธ์ในลักษณะคล้อยตามกันทุกคู่⁸³

จุฑามาศ ดีแป้น ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การตัดสินใจของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นนทบุรี” ผลการวิจัยพบว่า 1) การตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ ผู้บริหารประเมินผลการปฏิบัติตามทางเลือกที่ได้ตัดสินใจ หากถ้าไม่สามารถแก้ไขปัญหาก็ได้ผู้บริหารจะพิจารณาขอบเขตของปัญหาใหม่ ผู้บริหารสามารถทำการเปลี่ยนทางเลือกได้ ผู้บริหารสามารถหาทางเลือกอื่นทดแทนได้ และผู้บริหารทราบว่าทางเลือกนั้นสามารถแก้ไขปัญหาก็ได้หรือไม่ตามลำดับ 2) ประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ ข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนสามารถปรับนโยบายเข้ากับการเปลี่ยนแปลง และข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ โรงเรียนสามารถปรับวิธีการดำเนินงานเข้ากับการเปลี่ยนแปลง โรงเรียนตอบสนองความต้องการของชุมชน โรงเรียนสามารถจัดสรรทรัพยากรอย่างเพียงพอ โรงเรียนมีความตื่นตัวพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง โรงเรียนได้รับการยอมรับจากชุมชน และโรงเรียนได้รับความร่วมมืออย่างดีจากผู้ปกครอง ตามลำดับ 3) การตัดสินใจของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นนทบุรี โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01⁸⁴

วราพร แต้มเรืองอิฐ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การตัดสินใจของผู้บริหารกับการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1” ผลการวิจัยพบว่า 1) การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การตัดสินใจหรือการเลือกทางเลือก การประเมินผลการตัดสินใจ การวิเคราะห์สถานการณ์ กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ การค้นหาทางเลือก และการประเมินผลทางเลือก ตามลำดับ 2) ผลการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงจากค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ การวางแผนงบประมาณ การรายงาน

⁸³นิว ตามคม, “การตัดสินใจกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9,” ศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย มหาวิทยาลัยศิลปากร 10, 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2562): 440 – 451.

⁸⁴จุฑามาศ ดีแป้น, การตัดสินใจของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นนทบุรี.” วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์ 10, 1 (มกราคม - มีนาคม 2564): 14 -27.

ทางการเงินและผลการดำเนินงาน การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารสินทรัพย์ การตรวจสอบภายใน และการคำนวณต้นทุนผลผลิต ตามลำดับ 3) การตัดสินใจของผู้บริหารกับการผลการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในลักษณะคล้ายตามกัน⁸⁵

นพวรรณ คำเพ็ญ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1” ผลการวิจัยพบว่า 1) การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่ามัธยเทศจากมากไปน้อยดังนี้ การกำหนดปัญหา การตัดสินใจ การปฏิบัติตามการตัดสินใจ การประเมินผลลัพธ์และให้ข้อมูลป้อนกลับ การประเมินทางเลือกและการค้นหาทางเลือก ตามลำดับ 2) การทำงานเป็นทีมของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่ามัธยเทศจากมากไปน้อยดังนี้ ประสิทธิภาพและศักยภาพขององค์กร ความร่วมมือและความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ทรัพยากรและการสนับสนุนทางการเมือง องค์กรภายในและการประสานงานความมุ่งมั่นต่อวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ของงาน รูปแบบความคิดที่ถูกต้องร่วมกัน ความหลากหลายของสมาชิก ทักษะของสมาชิกและความชัดเจนของบทบาท และการประสานงานภายนอกตามลำดับ 3) การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 มีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01⁸⁶

ภิมณปภัค สุพรชัยภักดิ์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางน้ำจืด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร” ผลการวิจัยพบว่า 1) การตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางน้ำจืด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านเรียงมีค่ามัธยเทศจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การปฏิบัติตามทางเลือก การประเมินผลและการปรับปรุงข้อบกพร่อง การเลือกทางเลือก การศึกษาหาทางเลือกและการนิยามปัญหา 2) แนวทางการพัฒนาการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางน้ำจืด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร มี 5 แนวทาง คือ 2.1) ผู้บริหารควรมีการศึกษาข้อมูลและนำมาวิเคราะห์อย่างมีหลักการนำไปสู่การระบุปัญหาที่ชัดเจนและสามารถนำไปอธิบายให้บุคลากรเข้าใจได้ดี 2.2) ผู้บริหารควรมีการกำหนดวิธีการแก้ปัญหาโดยลำดับความสำคัญของปัญหา เพื่อให้ได้ทางเลือกในการแก้ปัญหาที่หลากหลาย ครอบคลุมและเกิดประโยชน์สูงสุด 2.3) ผู้บริหารควรศึกษาความเสี่ยงและประโยชน์ของแต่ละทางเลือก และควรนำข้อมูลมา

⁸⁵วราพร แต้มเรืองอิฐ, “การตัดสินใจของผู้บริหารกับการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1,” วารสาร มจร บาลีศึกษาพุทธ โฆสปริทรรศน์ 9, 1 (มกราคม – เมษายน 2566): 115 – 134.

⁸⁶นพวรรณ คำเพ็ญ, “การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1.” วารสารธรรมเพื่อชีวิต 30, 4 (ตุลาคม – ธันวาคม 2567): 155 – 179.

ประกอบการตัดสินใจและให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการเลือกทางเลือก 2.4) ผู้บริหารควรมีการวางแผนหรือกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานได้อย่างละเอียดและเข้าใจง่าย และควรมีการกำหนดหน้าที่ของบุคลากรที่เหมาะสมกับความสามารถเพื่อให้บุคลากรมีการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการปฏิบัติงานนั้นผู้บริหารควรเป็นผู้แนะนำและคอยช่วยเหลือ 2.5) ผู้บริหารควรมีการติดตามผลและมีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอและมีการเก็บรวบรวมข้อมูลผลการประเมินที่เป็นระบบ ทำให้สามารถนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการปฏิบัติงานในครั้งต่อไปได้⁸⁷

จิตรกร จันทรสุข ได้ทำการวิจัยเรื่องการตัดสินใจสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ขั้นตอนในการตัดสินใจจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาที่จำเป็นต้องรู้แนวทาง หลักการ ทฤษฎีการตัดสินใจ เพื่อนำไปปรับใช้ในการตัดสินใจในสถานการณ์ต่างๆ ที่พบเจอในการบริหารสถานศึกษาของตัวเอง โดยมีกระบวนการตัดสินใจ คือ การนิยามปัญหา การขยายตัวเลือก การเลือกตัวเลือก การนำการตัดสินใจไปใช้ นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำรูปแบบการตัดสินใจไปปรับใช้ในแต่ละสถานการณ์ในการบริหารงานในสถานศึกษาของตัวเอง ดังนี้ 1) รูปแบบการตัดสินใจแบบมีเหตุผล 2) รูปแบบการตัดสินใจทางการบริหาร 3) รูปแบบการตัดสินใจแบบค่อยเป็นค่อยไป 4) รูปแบบการตัดสินใจแบบผสมผสาน และ 5) รูปแบบการตัดสินใจแบบถึงขั้ว ดังนั้นการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญในการบริหารจัดการองค์การ เนื่องจากเป็นหน้าที่หลักที่ต้องรับผิดชอบ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการตัดสินใจ⁸⁸

ศศิณี ปานสมุทร ได้ทำวิจัยเรื่องกระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ผลการวิจัยพบว่า (1) กระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านการระบุปัญหามีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการสร้างระบบควบคุมและประเมินผล และข้อจำกัดของปัจจัย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (2) การเปรียบเทียบกระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา จำแนกตามระดับการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาทางเลือกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านวิเคราะห์ทางเลือก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูมีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี และจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01⁸⁹

⁸⁷ ภิรมณปภัค สุพรชัยภักดิ์, “การตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางน้ำจืด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร,” วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร 10, 1 (มกราคม - มิถุนายน 2562): 338 – 350.

⁸⁸ จิตรกร จันทรสุข, “การตัดสินใจสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา,” วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี 10, 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2564): 223 – 238.

⁸⁹ ศศิณี ปานสมุทร, “กระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา,” วารสารศึกษาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี 3, 1 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2566): 235 – 244.

สุดา โลมากิจ ได้ทำวิจัยเรื่อง “การตัดสินใจของผู้บริหารการศึกษาเพื่อส่งเสริมศักยภาพบุคลากรในองค์กร” ผลการวิจัยพบว่า การพิจารณาหาโอกาสในการตัดสินใจ และการวิเคราะห์ทางเลือกที่เป็นไปได้ ผ่านกระบวนการตัดสินใจของผู้บริหาร ในการพิจารณาส่งเสริมศักยภาพบุคลากร ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และความสามารถ ทำให้บุคลากรได้รับสิ่งที่มีความหมายต่อตนเอง และรู้สึกว่าตนเองมีความหมายต่อองค์กร ซึ่งเป็นหนึ่งในความต้องการที่บุคคลคาดหวัง โดยผู้บริหารการศึกษา มีบทบาทเป็นผู้นำการคิดและตัดสินใจ โดยใช้หลักเกณฑ์และหลักวิชาการมาประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้ วางแผนจัดระบบ สนับสนุน อำนวยความสะดวกในการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากร เพื่อการบรรลุเป้าหมายร่วมกันทั้งองค์กร ผู้บริหาร และบุคลากร⁹⁰

เหมือนฝัน วงเดช ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี” ผลการวิจัยพบว่า 1) จำแนกตามตำแหน่งโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร ด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร และด้านการสรุปผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และด้านการสรุปผลการดำเนินงานของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร ไม่แตกต่างกัน⁹¹

วิภาพร สีก้าว ได้ทำการวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2” ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 มีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบันของการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนรู้

⁹⁰สุดา โลมากิจ, “การตัดสินใจของผู้บริหารการศึกษาเพื่อส่งเสริมศักยภาพบุคลากรในองค์กร,” *Graduate School Conference* 5, 1 (เมษายน 2566): 1068 – 1078.

⁹¹เหมือนฝัน วงเดช, “การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี.” *วารสารละครีวารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี* 3, 1 (มกราคม – มิถุนายน 2562): 133 – 148.

ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ ด้านความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ และด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ด้านความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ ทั้ง 5 ด้าน มีแนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา รวมทั้งสิ้น 33 แนวทาง โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด⁹²

กษมา ชนะวงศ์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศของนักเรียน” ผลการวิจัยพบว่า 1) แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศของนักเรียนโรงเรียนเอกชน ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1.1) ปัจจัยนำเข้าด้านการบริหาร ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูผู้สอน การออกแบบหลักสูตร การบริหารจัดการสถานศึกษาที่ดี ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง การจัดการแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา 1.2) กระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร ประกอบด้วย การศึกษาบริบทและกำหนดวัตถุประสงค์ การแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร การวางแผนการพัฒนาหลักสูตร การใช้หลักสูตร การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร และการประเมินผลหลักสูตร 1.3) คุณลักษณะความเป็นเลิศของนักเรียนโรงเรียนเอกชน ประกอบด้วย การคิดเป็น ทำเป็น และอยู่เป็น 2) การสร้างรูปแบบจากข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 และนำไปตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบพบว่า รูปแบบที่มีองค์ประกอบของปัจจัยนำเข้าด้านการบริหาร กระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรและคุณลักษณะความเป็นเลิศของนักเรียนมีความเหมาะสม และ 3) การประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศของนักเรียน พบว่า มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด⁹³

ธาริตา สกลภัทรสกุล ได้ทำการวิจัยเรื่อง “สภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1” ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษารองลงมา คือ การนำหลักสูตรไปใช้จัดการเรียนการสอน การปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร การเตรียม

⁹²วิภาพร สี่แก้ว, “แนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2.” วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์ 5, 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2564), 76 – 85.

⁹³กษมา ชนะวงศ์, “การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศของนักเรียน.” วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร 10, 5 (กรกฎาคม - สิงหาคม 2565), 2,037 – 2,049.

ความพร้อมของสถานศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตร⁹⁴

จักรพรรดิ ชื่นภิรมย์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานีอำนาจเจริญ” ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ 2) ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการปฏิบัติในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า (ก) จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน (ข) จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และ (ค) จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05⁹⁵

ไกรสร ปทุมไพโรจน์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2” ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมาคือ ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านสรุปผลดำเนินการ และเขียนรายงาน 2) การเปรียบเทียบสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า การดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน⁹⁶

พัชรินทร์ ชื่นขว้า ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความต้องการจำเป็นในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนที่สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ” ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนที่สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ ในภาพรวมค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งเมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น โดยรวมมีค่าเท่ากับ 0.34 โดยด้านการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรมีความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุดเป็นลำดับ

⁹⁴ธาริดา สกลภัทรสกุล, “สภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1.” วารสารสมาคมพัฒนวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย (สบพท.) 6, 2 (เมษายน 2567): 92 – 102.

⁹⁵จักรพรรดิ ชื่นภิรมย์, “การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานีอำนาจเจริญ,” วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ 3, 2 (มีนาคม – เมษายน 2566), 93 – 104.

⁹⁶ไกรสร ปทุมไพโรจน์, “การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2.” วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ 9, 2 (พฤษภาคม – สิงหาคม 2566): 362 – 374.

แรก รองลงมาเป็นด้านการเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตร ด้านการนิเทศ ติดตามและ ประเมินผลหลักสูตร ด้านการจัดทำหลักสูตร และด้านการใช้หลักสูตร ตามลำดับ⁹⁷

งานวิจัยต่างประเทศ

โมเชติ (Mosheti) ได้ศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและความพึงพอใจในอาชีพ ของครูมีความสัมพันธ์กับการจัดการองค์กรในโรงเรียนประถมศึกษา บอตสวานา” ผลการวิจัยพบว่า ด้านการแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับความก้าวหน้าทางวิชาการและการเลือกอาชีพในอนาคต ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก หากแต่ด้านการพัฒนา/การดำเนินการเกี่ยวกับงบประมาณ งาน ปกครอง และงานบุคลากรของสถานศึกษา ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณา โดยภาพรวม ครูมีความพึงพอใจในอาชีพอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งครูมีความพึงพอใจกับผล ความสำเร็จของนักเรียนและการมีส่วนช่วยเหลือนักเรียน แต่ทว่ามีความพึงพอใจด้านรายได้ โอกาสใน การเลื่อนขั้น/ตำแหน่ง และความก้าวหน้าในอาชีพน้อย นอกจากนี้ ครูมีความรับผิดชอบในการจัดการ เรียนการสอนอยู่ในระดับมาก โดยครูมุ่งพัฒนานักเรียนให้ประสบความสำเร็จมีความเชี่ยวชาญในการ จัดการเรียนการสอนแสวงหาโอกาสพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ เป็นการปฏิบัติด้วยความเต็มใจ มากกว่าความมุ่งหวังของโรงเรียน เมื่อพิจารณาการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครู จำแนกตามช่วง อายุ พบว่า ครูที่มีอายุระหว่าง 41 ปีขึ้นไปมากที่สุด รองลงมา คือ อายุระหว่าง 31 – 40 ปี และ อายุ ระหว่าง 21- 30 ปี จำแนกตามเพศไม่มีความแตกต่างกันทั้ง 3 ตัวแปร เมื่อพิจารณาความรับผิดชอบ ของครูในโรงเรียน พบว่า ครูที่ไม่ได้จบการศึกษาระดับปริญญาโทรับผิดชอบสูงกว่าครูที่จบการศึกษา ระดับปริญญาโท อีกทั้งครูที่สอนในโรงเรียนเขตภาคกลางมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและความพึงพอใจ ในโรงเรียนมากกว่าครูที่สอนในโรงเรียนเขตภาคกลางตอนล่างครูมีความมุ่งหวังอย่างมากที่จะทำให้ นักเรียนประสบความสำเร็จ มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งยังแสวงหาโอกาส พัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง อันเป็นเป้าหมายสำคัญที่ทำให้ครูสัมฤทธิ์ผล ด้านความพึงพอใจมากขึ้น นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ครูมีส่วน ร่วมในการตัดสินใจมากขึ้น โดยเฉพาะครูที่มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี ซึ่งเป็นครูส่วนมากในสถานศึกษา อีกทั้งเป็นกลุ่มที่มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้บริหารอยู่ในระดับน้อย จึงเสนอให้ครูและ ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกันพัฒนาแนวทางที่สร้างสรรค์อันจะสร้างความพึงพอใจและยกระดับความ รับผิดชอบของครูให้สูงขึ้น⁹⁸

ออร์แคม และ ไทเทรค (Olcam and Titrek) ได้ศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบ การตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู” ผลการวิจัยพบว่า ระดับ

⁹⁷พัชรินทร์ ชันขวา, “ความต้องการจำเป็นในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนที่ สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ (Stand Alone),” **การประชุมวิชาการและการนำเสนอ ผลงานวิจัยระดับชาติ** 11, 9 (มิถุนายน – ธันวาคม 2567): 12 – 22.

⁹⁸Paul A. Mosheti, “Teacher participation in school decision – making and Job satisfaction as correlates of organizational commitment in senior schools in Botswana,” **Dissertation Abstracts International** (2013): A.

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูและผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับสูง สามารถสรุปได้ว่า ผู้บริหารใช้รูปแบบการตัดสินใจที่ดีและมีเหตุผลในระดับมากที่สุด และใช้รูปแบบหลีกเลี่ยงการตัดสินใจในระดับน้อย และผลการวิเคราะห์การถดถอย แสดงถึงระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูสามารถคาดการณ์รูปแบบการตัดสินใจของผู้บริหารได้⁹⁹

เวียรา และ ฟรีเออร์ (Viera and Freer) ได้ศึกษาเรื่อง “อุปสรรคและเครื่องมือที่ช่วยในการตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลเป็นฐานของที่ปรึกษาและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำด้านการตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลเป็นฐานอย่างเป็นระบบให้กับที่ปรึกษาและผู้บริหารของโรงเรียนประจำเขตเออบาน โดยใช้โมเดล six boxes ของบินเดอร์เป็นกรอบแนวคิดการวิจัย มีการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลให้เหมาะสมกับอุปสรรคและเครื่องมือครอบคลุมปัจจัยแวดล้อมและพฤติกรรมทั้งหมด ผลการวิจัยพบว่า อุปสรรคในการตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลเป็นฐาน คือ ไม่มีการคาดการณ์และข้อมูลป้อนกลับที่ชัดเจน ขาดการฝึกปฏิบัติด้านเทคโนโลยีและภาระหน้าที่ธุรการ ส่วนเครื่องมือที่ช่วยในการตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลเป็นฐาน ประกอบด้วยภาวะผู้นำแบบสนับสนุนที่ปรึกษาที่มีความรู้ความสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจด้วยความสมัครใจ และภาวะผู้นำกับการรับรู้เชิงบวก¹⁰⁰

ซีนอล (Senol) ได้ศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการลำดับความสำคัญของส่วนงานและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกระบวนการตัดสินใจ” ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญด้านการปฏิบัติตามเป้าหมายโรงเรียนมากที่สุด รองลงมาคือความสำเร็จของโรงเรียน เจื่อนไขทางการศึกษา และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ตามลำดับ ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารมากที่สุด คือ กฎหมายและระเบียบข้อบังคับ รองลงมา คือ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของรองผู้อำนวยการ และเป้าหมายทางการศึกษาของโรงเรียน ตามลำดับ¹⁰¹

มิน (Mihn) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ศึกษาสภาพปัจจุบันในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม” ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน คือ การ

⁹⁹Dincer Olcam and Osman Titrek, “The Effect of School Administrators’ Decision – Making Styles on Teacher Job Satisfaction,” **Procedia – Social and Behavioral Sciences**, no. 197 (2015): 1936.

¹⁰⁰Carlos A. Viera and Kevin Freer, “Barriers and Enablers to Data Driven Decision - Making by High School Counselors and Advisors,” **Performance Improvement** 54, 10 (November 2015): 30-40.

¹⁰¹Sezer Senol, “School Administrators’ Opinions on Task Priorities and the Factors Affecting Their Decision – Making Process,” **Inonu University Journal of the Faculty of Education** 17, 3 (2016): 121 – 137.

ประเมินผลและการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง การคัดเลือก การศึกษาหาทางเลือก การปฏิบัติตามทางเลือก และการนิยามปัญหา¹⁰²

เคิร์กโกซ (Kirkgoz) ได้ศึกษา “การนำหลักสูตรไปใช้ในฮ่องกงเป็นกรณีศึกษา” โดยได้ศึกษาจากครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ที่ใช้หลักสูตรริเริ่มเป้าหมายของฮ่องกง (TOC) ซึ่งรัฐบาลได้สนับสนุนให้เป็นภาพลักษณ์ที่สำคัญของประเทศ ด้านนวัตกรรม องค์ประกอบสำคัญในกระบวนการสร้างสรรค์นวัตกรรม ซึ่งการวิจัยนี้ทำการวิเคราะห์ครอบคลุมถึงทัศนคติของครูการฝึกอบรมครูและการสนับสนุนความเข้าใจของครูเกี่ยวกับนวัตกรรมการสะท้อนและการพัฒนาของครูบทบาทของครูใหญ่ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมและการจัดการการเปลี่ยนแปลง โดยใช้ระยะเวลาในการวิจัย 6 เดือน เก็บข้อมูลโดยการสังเกตห้องเรียน สัมภาษณ์ และใช้แบบสอบถาม¹⁰³

เฉิง (Cheung) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่สนับสนุนการนำหลักสูตรไปใช้ใน ฮ่องกง” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการตรวจสอบปัจจัยที่เป็นอุปสรรคสำคัญในโรงเรียนในช่วงระยะแรกของการปฏิรูปหลักสูตร (2001-2006) ในฮ่องกงและเพื่อระบุกลยุทธ์สำคัญในการแก้ไขปัญหาเหล่านี้ โดยศึกษาจากทั้งผู้บริหาร ครู และนักเรียนโรงเรียนประถม 150 โรงเรียนและโรงเรียนมัธยมศึกษา ตอนต้นอีก 120 โรงเรียน ซึ่งใช้เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์และใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการนำหลักสูตรที่ปฏิรูปไปใช้ในฮ่องกงยังมีหลายประการ เช่น ภาระงานหนัก ของครู ความหลากหลายในชั้นเรียน และครูไม่เข้าใจเรื่องการใช้หลักสูตร¹⁰⁴

ออยเลค และ เอคินเยเย (Oyeleke and Akinyeye) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ “การออกแบบการพัฒนาหลักสูตรในอดีตของไนจีเรีย” โดยแบ่งเป็น 3 ยุค นั่นคือ ยุคการเข้ามาของมิชชันนารี ยุคอาณานิคม และยุคหลังอาณานิคม โดยการศึกษาพบว่า มีปัจจัยมากมายที่ส่งผลกระทบต่อการกำหนดหลักสูตรสำหรับประเทศไนจีเรีย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง แนวโน้มของความเคร่งศาสนา การเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอกอื่นๆ เป็นต้น¹⁰⁵

¹⁰²Mihn Siripanno (Theng), STUDY THE CURRENT STATE OF DECISION – MAKING OF PRIMARY SCHOOL ADMINISTRATORS IN THE SOCIALIST REPUBLIC OF VIETNAM,” **Journal of Bovorn Multi – Education and Human Social Sciences** 1, 2 (July – December 2020): 1 – 11.

¹⁰³Kirkgoz, Y., “A case study of teacher’s implementation of curriculum innovation in English language teaching in Turkish primary education.” **Teaching and Teacher Education** 24, 2 (July – December 2008), 1859 – 1875.

¹⁰⁴Cheung, A.C.K., “Factors affecting the implementation of curriculum reform in Hong Kong: findings from a large-scale survey study.” **International Journal of Education Management** 26, 1 (July – December 2012), 39-54.

¹⁰⁵Oluniyi Oyeleke and Olajumoke, Akinyeye C., “Curriculum Development in Nigeria; Historical Perspectives,” **Journal of Educational and Social Research**. 3, 1 (2013): Abstract.

บากเทียร์ (Bakhtiar) ได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับ “การพัฒนาสภาพแวดล้อมของหลักสูตรทางการศึกษาพบพื้นฐานขององค์ความรู้ท้องถิ่น” โดยพบว่ามีหลักสูตรพื้นฐาน 5 หลักสูตรที่ได้รับการขยายจากเนื้อหาหลักในองค์ความรู้ท้องถิ่น นั่นคือ ระบบการจัดการฟาร์มท้องถิ่น การจัดการการเปิดพื้นที่สีเขียว ระบบการรักษาป่า กระบวนการผลิตอาหารโดยท้องถิ่น และรูปแบบการใช้ชีวิตในสังคมท้องถิ่น¹⁰⁶

หยุนฮัว, เฮา และคณะ (Yunhuo, and others) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การเปลี่ยนแปลงการบริหารจัดการหลักสูตรในสาธารณรัฐประชาชนจีน” ผลการวิจัยพบว่า 1) ระบบการบริหารจัดการหลักสูตรของประเทศและระบบการบริหารจัดการทั่วไปนั้นมีความสัมพันธ์กันแต่ไม่ได้สัมพันธ์กันโดยตรง แต่ได้รับผลกระทบจากการพัฒนาทางสังคมและเศรษฐกิจ ประเพณี วัฒนธรรม การพัฒนาการศึกษาและแม้แต่นโยบายความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ 2) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการหลักสูตรทั่วโลกมีแนวโน้มที่จะกระจายอำนาจตามระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้พบว่า โครงสร้างการบริหารสองประเภท คือ การรวมศูนย์และการกระจายอำนาจต่างมีแนวโน้มที่จะเข้าสู่ทิศทางตรงกันข้าม ในขณะที่ประเทศต่างๆ ได้ปรับเปลี่ยนการกระจายอำนาจในระดับชาติ ระดับท้องถิ่น และระดับโรงเรียน ตามภารกิจที่ต้องดำเนินการในสถานการณ์จริง ทำให้เกิดรูปแบบใหม่ของการรวมศูนย์และการกระจายอำนาจ เช่น ประเทศที่มีการกระจายอำนาจส่วนกลางจะเป็นผู้กำหนดหลักสูตรภาคบังคับสำหรับนักเรียน และโรงเรียนจะดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยปล่อยให้โรงเรียนมีการตัดสินใจเลือกอย่างอิสระ ในทางตรงกันข้ามประเทศที่มีการรวมศูนย์อำนาจ (เช่น จีน) ได้นำหลักสูตรส่วนกลางมาใช้ แต่ยังคงเหลือพื้นที่ให้โรงเรียนออกแบบหลักสูตรของตนเองได้ โดยมีเนื้อหาการเรียนการสอนที่เฉพาะเจาะจง ตามมาตรฐานที่ผู้บริหารระดับสูงกำหนดไว้ ดังนั้น แม้การรวมศูนย์และการกระจายอำนาจจะแตกต่างกันในแนวความคิดแต่โดยทั่วไปกฎธรรมชาติ ระบุว่าทุกสิ่งมีแนวโน้มที่จะกว้างไปมาระหว่างข้อตรงข้าม ดังนั้น การรวมศูนย์และการกระจายอำนาจจึงขึ้นอยู่กับกลยุทธ์ของรัฐในการบูรณาการและเสริมหลักสูตรผ่านการบริหารระดับต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย อย่างไรก็ตามเราควรพิจารณาสถานการณ์อย่างมีวิจารณญาณในการเลือกรูปแบบของการใช้อำนาจ อันเป็นพื้นฐานสำหรับการบริหารจัดการหลักสูตร โดยให้มีความสอดคล้องกับจุดแข็งและหลักเล็งจุดอ่อนของตน การกระจายอำนาจการบริหารจัดการหลักสูตรจึงจะประสบความสำเร็จอย่างไรก็ตาม การปฏิรูปยังต้องเผชิญกับความท้าทายบางประการ เช่น ความสามารถในการพัฒนา หลักสูตรในระดับท้องถิ่น และระดับความสามารถของโรงเรียน ระบบการติดตามและตรวจสอบหลักสูตรระดับชาติ¹⁰⁷

¹⁰⁶Afakhrul M., Bakhtiar, “Curriculum Development of Environmental Education Based on Local Wisdom at Elementary School,” **International Journal of Learning, Teaching and Educational Research**. 15, 3 (2016) : Abstract.

¹⁰⁷Cui L. Yunhuo and other, “Changer in school curriculum administration in china,” **ECNU Review of Education** 1, 1 (2018), 34 – 57.

สรุป

จากการศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษานั้น จะเห็นได้ว่า การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการดำเนินงานต่างๆ ของสถานศึกษาเป็นอย่างมาก ซึ่งกอร์ดอน (Gordon) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจโดยใช้หลักเหตุผล ซึ่งมีทั้งหมด 6 ขั้นตอน คือ 1) การวิเคราะห์สถานการณ์ (Analyze the Situation) 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ (Set Objectives) 3) การค้นหาทางเลือก (Search for Alternatives) 4) การประเมินทางเลือก (Evaluate Alternatives) 5) การตัดสินใจ (Make the Decision) 6) การประเมินการตัดสินใจ (Evaluate the Decision) และในส่วนของการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษานั้นเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการและควรเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล อีกทั้งจะทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายเกิดความมั่นใจในคุณภาพของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษานั้นตามแนวคิดของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วย 7 ภารกิจ ดังนี้ 1) การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา 2) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 3) การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร 4) การดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร 5) การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล 6) การสรุปผลการดำเนินการและเขียนรายงาน 7) ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร ซึ่งเป็นงานที่สถานศึกษาควรดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มตามศักยภาพ สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เป็นที่ยอมรับของนักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมต่อไป

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1” มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 2) การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) โดยใช้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำนวน 103 แห่งเป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of analysis) ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน ครู 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 2 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 206 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาของกอร์ดอน (Gordon) และการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษาตามแนวคิดของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา การดำเนินการวิจัยประกอบด้วยกระบวนการ 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและระเบียบวิธีการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์ข้างต้น ผู้วิจัยจึงกำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย เป็นขั้นตอนการเตรียมโครงการอย่างเป็นระบบเริ่มตั้งแต่การศึกษาปัญหา การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง สืบค้นจากตำราเอกสาร ข้อมูลสารสนเทศ รวมทั้งงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อรวบรวมและเรียบเรียงข้อมูลในการจัดทำโครงร่างงานวิจัยเพื่อเสนอขอความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษากรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อเสนอขออนุมัติโครงร่างงานวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยสร้างและปรับปรุงเครื่องมือตามขอบเขตของการวิจัยซึ่งได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วจึงนำไปทดลองใช้ โดยได้รับการตรวจสอบคุณภาพด้วยวิธีการหาความเชื่อมั่น แล้วนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด โดยขอหนังสือรับรองจากคณะศึกษาศาสตร์ เพื่อติดต่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากสถานศึกษาต่างๆ ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความถูกต้องวิเคราะห์และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

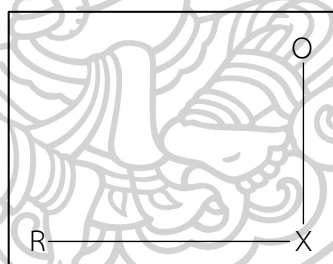
ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนการจัดทำรายงานผลการวิจัยเพื่อเสนอต่อ คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำคำแนะนำมาปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่อง เพื่อจัดพิมพ์รายงานผลการวิจัยที่สมบูรณ์เสนอต่อคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศิลปากร

ระเบียบวิธีวิจัย

เพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึง กำหนดรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับการวิจัย ซึ่งประกอบด้วยแผนแบบการวิจัย ประชากร กลุ่มตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูล ตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ การเก็บรวบรวม ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัยมีรายละเอียดดังนี้

แผนแบบของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ที่มีแผนแบบการวิจัย ลักษณะกลุ่มตัวอย่างเดียวศึกษาสภาวะการณ์ไม่มีการทดลอง (the one shot, non – experimental case study) ซึ่งนำเสนอเป็นแผนผัง (diagram) ดังนี้

- R หมายถึง ตัวอย่างที่ได้จากการสุ่ม
- X หมายถึง ตัวแปรที่ศึกษา
- O หมายถึง ข้อมูลได้จากการศึกษา

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 1 จำนวนทั้งสิ้น 135 แห่ง¹⁰⁸ จำแนกเป็นสถานศึกษาในอำเภอเมืองกาญจนบุรี จำนวน 50 แห่ง อำเภอท่าม่วง 40 แห่ง อำเภอด่านมะขามเตี้ย 26 แห่ง และอำเภอศรีสวัสดิ์ 19 แห่ง

¹⁰⁸สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1, กลุ่มนโยบายและแผน, ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2566, 1. (อัตสำเนา)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำนวน 103 แห่ง ได้มาโดยผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจาก ตารางประมาณการขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)¹⁰⁹ แล้วเลือก ตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งประเภท (stratified random Sampling) จำแนกตามอำเภอ

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 2 คน ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน และ 2) ครู จำนวน 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 206 คน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 3 ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล

สถานศึกษาสังกัด สพป.กาญจนบุรี เขต 1	กลุ่มตัวอย่าง (แห่ง)	กลุ่มตัวอย่าง (แห่ง)	ผู้ให้ข้อมูล		
			ผู้อำนวยการ สถานศึกษา หรือรอง ผู้อำนวยการ สถานศึกษา	ครู	รวม
1 อำเภอเมืองกาญจนบุรี	50	38	38	38	76
2 อำเภอลำดวน	40	31	31	31	62
3 อำเภอด่านมะขามเตี้ย	26	20	20	20	40
4 อำเภอศรีสวัสดิ์	19	14	14	14	28
รวม	135	103	103	103	206

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) ตัวแปรพื้นฐาน 2) ตัวแปรต้น และ 3) ตัวแปรตาม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งปัจจุบัน และประสบการณ์ในตำแหน่งปัจจุบัน

¹⁰⁹Robert V. Krejcie and Daryle W. Morgan. "Determining Sample Size for Research activities," *Journal for Education and Psychological Measurement*, 30. 3 (November 1970): 608.

2. ตัวแปรต้น (X_{tot}) เป็นตัวแปรการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวคิดของกอร์ดอน (Gordon) ดังนี้ 6 ขั้นตอน คือ

2.1 การวิเคราะห์สถานการณ์ (Analyze the Situation : X_1) หมายถึง การระบุปัญหาอย่างชัดเจนเพื่อหาแนวทางแก้ไขหรือตัดสินใจในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยระบุข้อจำกัดของสถานการณ์นั้นและผลกระทบที่มีต่อการตัดสินใจ อีกทั้งเชื่อมโยงข้อมูลให้เกิดประโยชน์ ผู้บริหารควรทราบข้อมูลเฉพาะด้าน เช่น การเงิน เวลา พลังงาน และทรัพยากร ที่มีผลต่อการตัดสินใจ ซึ่งการวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ จะทำให้ผู้ตัดสินใจสามารถกำหนดปัญหาแท้จริงเพื่อตัดสินใจได้

2.2 การกำหนดวัตถุประสงค์ (Set Objectives : X_2) หมายถึง การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์เพื่อให้บรรลุผลในการตัดสินใจ และทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถมองอย่างรอบด้านในการแก้ไขปัญหา และลดความเสี่ยงที่จะเกิดความล้มเหลวให้น้อยลง การกำหนดกรอบของปัญหามีผลต่อการแก้ไขปัญหามากที่สุด ผู้ตัดสินใจจึงจำเป็นต้องตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์อย่างรอบคอบ เป็นที่ยอมรับ และความเหมาะสมทางด้านจริยธรรม

2.3 การค้นหาทางเลือก (Search for Alternatives : X_3) หมายถึง ผู้ตัดสินใจจะต้องพิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหาหรือทางเลือกที่เป็นไปได้ อันจะทำให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยปราศจากการเกิดผลลัพธ์ที่ไม่พึงประสงค์ บ่อยครั้งที่ผู้ตัดสินใจประเมินทางเลือกเร็วเกินไป มากกว่าจะพัฒนาทางเลือกที่หลากหลาย ทางเลือกที่มีความเป็นไปได้น้อยอาจจะนำมาสู่สิ่งที่ดีกว่า ผู้จัดการบางคนและพนักงานทั่วไปมักจะมองข้อมูลที่ตนมีอยู่ แต่กลับรวบรวมข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้อง หรือค้นหาข้อมูลช้าเกินไป ดังนั้นการตัดสินใจจึงควรเลือกแนวทางอย่างเหมาะสม

2.4 การประเมินทางเลือก (Evaluate Alternatives : X_4) หมายถึง ผู้ตัดสินใจดำเนินการประเมินแต่ละทางเลือกเพื่อให้เกิดการตัดสินใจที่ดี ก่อนอื่นผู้ตัดสินใจจะต้องระบุความเป็นไปได้ในแต่ละทางเลือก ซึ่งต้องพิจารณาถึงข้อแตกต่างด้านผลประโยชน์ ความเสี่ยง และผลเชิงลบที่อาจจะเกิดขึ้นของแต่ละทางเลือก ผู้ตัดสินใจมักจะเผชิญกับความขัดแย้งในสิ่งที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ของทางเลือกที่หลากหลาย ก่อนจะนำไปสู่การตัดสินใจที่ดีที่สุด ผู้บริหารอาจจะประเมินทางเลือกโดยใช้วิธีการที่ไม่ซับซ้อน คือ การวิเคราะห์เชิงปริมาณ หรือการวิเคราะห์การถดถอย เพื่อให้เห็นความแตกต่างอย่างชัดเจน และนำไปปรับปรุงคุณภาพการตัดสินใจให้ดีขึ้น และความเป็นไปได้ที่จะสำเร็จผลพร้อมทั้งสรุปคะแนนแต่ละทางเลือกและจัดลำดับ อย่างไรก็ตามผู้ตัดสินใจมักใช้การวิเคราะห์เชิงคุณภาพในการประเมินทางเลือกมากกว่า โดยอาศัยเหตุผลและประสบการณ์ของตน และเลือกแนวทางที่ดีที่สุด

2.5 การตัดสินใจ (Make the Decision : X_5) หมายถึง ผู้ตัดสินใจเลือกแนวทางที่ดีที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์โดยไม่มีข้อจำกัด จะสังเกตได้ว่าบางครั้งผู้ตัดสินใจจะเลือกทางเลือกที่ยอมรับได้ซึ่งไม่ใช่การตัดสินใจที่ดีที่สุด เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายสูง และในบางครั้งผู้ตัดสินใจต้องรับผิดชอบกับทางเลือกที่ล้มเหลวนั้น โดยไม่สามารถระงับสิ่งใดได้ ผู้บริหารอาจจะต้องรับผิดชอบต่อตัดสินใจนั้นมากกว่าสำหรับข้อผิดพลาดของเขา และอาจจะต้องรับผิดชอบมากขึ้นหากเชื่อว่าประสิทธิผลที่ต่ำนั้นสะท้อนถึงความสามารถของพวกเขา ซึ่งการปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวมย่อมต้องรับผิดชอบต่อส่วนงานของตน

2.6 การประเมินการตัดสินใจ (Evaluate the Decision : X_6) หมายถึง ก่อนการตัดสินใจครั้งสุดท้ายผู้บริหารหรือผู้ตัดสินใจควรทบทวนการตัดสินใจกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นโอกาสและความคิดทบทวนครั้งสุดท้าย มีการปรับให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และตรวจสอบทางเลือกให้แน่ชัด ผู้ตัดสินใจอาจจะประเมินผลลัพธ์ที่เป็นไปได้เปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

3. ตัวแปรตาม (Y_{tot}) เป็นตัวแปรการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษาตามแนวคิดของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา 7 ภารกิจ คือ

3.1 การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา (Y_1) หมายถึง การสร้างความตระหนักจัดประชุมชี้แจงและพัฒนาบุคลากรทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้มีความรู้ มีความเข้าใจและเห็นความสำคัญเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา อีกทั้งสามารถจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และได้มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการแต่งตั้งกรรมการบริหารหลักสูตร มีการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ รวมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ขอความร่วมมือจากทุกฝ่าย

3.2 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (Y_2) หมายถึง การมีส่วนร่วมของบุคลากรในฝ่ายต่างๆ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของการจัดการศึกษาและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การวิเคราะห์หลักสูตรต้องให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและสังคม มีการจัดงบประมาณ อาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ และบุคลากรให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรของสถานศึกษา มีการนำภูมิปัญญาชาวบ้านร่วมจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรได้อย่างเหมาะสม

3.3 การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา (Y_3) หมายถึง การเตรียมการหรือวางแผนในการจัดสรรงบประมาณ อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร การจัดหาหรือ เลิกใช้ หรือมีการจัดทำสื่อและพัฒนาสื่ออย่างพอเพียง การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ วางแผนด้านการวิจัย การวัดและประเมินผล อีกทั้งผู้บริหารรวมถึงครูผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้มีการวางแผนด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการใช้ หลักสูตรของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3.4 การดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร (Y_4) หมายถึง การปฏิบัติงานตามแผนงานตามมาตรฐานและเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ การนำหลักสูตรไปใช้อย่างเป็นระบบมีขั้นตอนที่ถูกต้อง จัดครูและบุคลากรเข้าสอนตรงตามความรู้ความสามารถลักษณะงานที่ปฏิบัติ จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน จัดระบบการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม

3.5 การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล (Y_5) หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมมือกันจัดทำแผนงาน โครงการนิเทศ กำกับ ติดตาม พร้อมทั้งการประเมินผลการใช้หลักสูตรของสถานศึกษา จัดทำตัวชี้วัดความสำเร็จ จัดนิเทศภายในอย่างกัลยาณมิตรด้วยบรรยากาศของความร่วมมือแบบประชาธิปไตย ประเมินการใช้หลักสูตรของสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย มีการจัดทำรายงานการนิเทศ กำกับติดตามและประเมินผลพร้อมนำไปเปรียบเทียบกับกลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่องเพื่อนำผลมาปรับปรุงพัฒนา

3.6 การสรุปผลการดำเนินงานและการเขียนรายงาน (Y_6) หมายถึง การจัดเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การบันทึกและสรุปผล การจัดทำรายงาน การเผยแพร่ผลของการดำเนินงานด้านการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษานั้น ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบและจัดทำบันทึกการเผยแพร่ รับฟังข้อมูลย้อนกลับ

3.7 การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร (Y_7) หมายถึง สถานศึกษาได้นำข้อมูลย้อนกลับและผลของการประเมินนั้นมาประกอบในการตัดสินใจมาปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire) จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน รายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งปัจจุบัน ประสบการณ์ในตำแหน่งปัจจุบัน โดยออกแบบเป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 (X_{tot}) ดังนี้ 1) การวิเคราะห์สถานการณ์ (Analyze Situation : X_1) 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ (Set Objectives : X_2) 3) การค้นหาทางเลือก (Search for Alternatives : X_3) 4) การประเมินทางเลือก (Evaluate Alternatives : X_4) 5) การตัดสินใจ (Make the Decision : X_5) 6) การประเมินการตัดสินใจ (Evaluate the Decision : X_6)

ตอนที่ 3 การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 (Y_{tot}) ดังนี้ 1) การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา (Y_1) 2) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (Y_2) 3) การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร (Y_3) 4) การดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร (Y_4) 5) การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล (Y_5) 6) การสรุปผลการดำเนินการ และเขียนรายงาน (Y_6) 7) ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร (Y_7)

แบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามชนิดจัดลำดับคุณภาพ โดยแบ่งเป็น 5 ระดับตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert's Five Rating Scale) โดยผู้วิจัยกำหนดค่าน้ำหนัก ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ระดับการตัดสินใจของผู้บริหาร/การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 5 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง ระดับการตัดสินใจของผู้บริหาร/การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 4 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง ระดับการตัดสินใจของผู้บริหาร/การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 3 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง ระดับการตัดสินใจของผู้บริหาร/การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 2 คะแนน

ระดับ 1 หมายถึง ระดับการตัดสินใจของผู้บริหาร/การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษามีอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1 คะแนน¹¹⁰

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยเป็นแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาวรรณกรรม หลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากตำราเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

ขั้นที่ 2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาประมวลกำหนดโครงสร้างตามความเหมาะสมเพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาของแบบสอบถาม แล้วดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามขอบเขตเนื้อหาที่กำหนด

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามที่สร้างเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขโดยใช้เทคนิค IOC (Index of item Objective Congruence) = 0.80 – 1.00

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้ (try out) เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามกับผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครู กับสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 แห่ง

ขั้นที่ 5 นำแบบสอบถามที่ได้กลับมาคำนวณหาความเชื่อมั่น (reliability) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient)¹¹¹ ทั้งฉบับ = 0.921 การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา (X) = 0.801 การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา (Y) = 0.909

ขั้นที่ 6 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำนวน 103 แห่ง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปอย่างราบรื่น และถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ ผู้วิจัยจึงดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนที่วางไว้ ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยทำบันทึกถึงภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย จำนวน 5 ฉบับ

2. ผู้วิจัยทำบันทึกถึงภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือวิจัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำนวน 15 แห่ง

¹¹⁰Rensis Likert, *New Patterns of Management* (Tokyo: McGraw – Hill Book company, 1961), 73-74.

¹¹¹Lee J. Cronbach, *Essentials of Psychological Testing*, 3rd ed. (New York: Harper and Row Publisher, 1974), 161.

3. ผู้วิจัยทำบันทึกถึงคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

4. ผู้วิจัยทำการส่งแบบสอบถามและเก็บข้อมูลไปยังโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยใช้ Google Form ได้รับกลับมาครบ 206 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา
2. จัดระเบียบข้อมูล รวบรวมคะแนนจากแบบสอบถาม
3. ลงรหัสข้อมูล นำไปคำนวณค่าสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
4. เสนอผลการวิเคราะห์ ในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามใช้ความถี่ (frequency : f) และร้อยละ (percentage : %)
2. การวิเคราะห์ระดับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาและการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษาใช้มัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean : $\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation : S.D.) โดยพิจารณามัชฌิมเลขคณิตเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสต์ (Best) ดังนี้
 มัชฌิมเลขคณิต 4.50 – 5.00 หมายถึง การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา/การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด
 มัชฌิมเลขคณิต 3.50 – 4.49 หมายถึง การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา/การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก
 มัชฌิมเลขคณิต 2.50 – 3.49 หมายถึง การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา/การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง
 มัชฌิมเลขคณิต 1.50 – 2.49 หมายถึง การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา/การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย
 มัชฌิมเลขคณิต 1.00 – 1.49 หมายถึง การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา/การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด¹¹²

¹¹² John W. Best and James V. Kahn., **Research in Education 10 ed.** (Boston A & B: Pearson, 2006), 10.

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient : r_{xy}) มีรายละเอียดดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.70 - 1.00 หมายถึง การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.30 - 0.69 หมายถึง การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.00 - 0.29 หมายถึง การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ¹¹³

¹¹³จักรกฤษณ์ โปตาพล และสุพรรณิ บุญหนัก, สถิติเพื่อการวิจัยและการใช้โปรแกรม SPSS ในการวิจัย, (เลย: สำรวยกอปป บ้านใหม่, 2563), 215.

สรุป

การวิจัยเรื่อง “การตัดสินใจของผู้บริหารกับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 2) การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การเตรียมโครงการวิจัย ขั้นที่ 2 การดำเนินการวิจัย และขั้นที่ 3 การรายงานผลการวิจัย โดยกลุ่มตัวอย่างคือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำนวน 103 แห่ง ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการ จำนวน 1 คน 2) ครู จำนวน 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 206 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาของกอร์ดอน (Gordon) และการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษาตามแนวคิดของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา โดยเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วมตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา จากนั้นนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ (frequency : f) ร้อยละ (percentage : %) มัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean : $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation : S.D.) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient : r_{xy})

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง “การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1” เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และตอบคำถามของการวิจัยครั้งนี้ โดยใช้สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 เป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of analysis) ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 2 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน และครู จำนวน 1 คน ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามความคิดเห็นกลับคืนมา จำนวน 103 แห่ง รวมทั้งสิ้น 206 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 วิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์โดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย จำแนกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำนวน 103 แห่ง รวมผู้ให้ข้อมูลจำนวนทั้งสิ้น 206 คน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งปัจจุบัน และประสบการณ์ในตำแหน่งปัจจุบัน โดยหาความถี่ (frequency : f) และร้อยละ (percentage : %) ดังรายละเอียดในตารางที่ 4

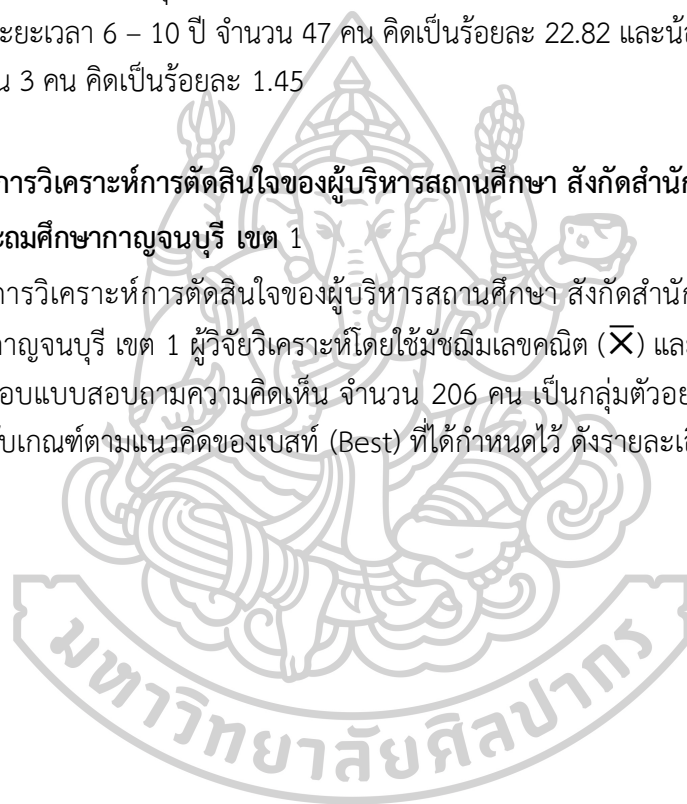
ตารางที่ 4 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
1. ชาย	91	44.17
2. หญิง	115	55.83
รวม	206	100.00
อายุ		
1. 20 - 30 ปี	56	27.18
2. 31 - 40 ปี	63	30.58
3. 41 - 50 ปี	68	33.01
4. 51 - 60 ปี	19	9.23
รวม	206	100.00
ระดับการศึกษาสูงสุด		
1. ปริญญาตรี	81	39.32
2. ปริญญาโท	122	59.22
3. ปริญญาเอก	3	1.46
รวม	206	100.00
ตำแหน่งปัจจุบัน		
1. ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา	103	50.00
2. ครู	103	50.00
รวม	206	100.00
ประสบการณ์ในตำแหน่งปัจจุบัน		
1. 1 - 5 ปี	60	29.13
2. 6 - 10 ปี	47	22.82
3. 11 - 15 ปี	33	16.02
4. 16 - 20 ปี	44	21.38
5. 20 - 25 ปี	10	4.84
6. 21 - 30 ปี	9	4.36
7. 31 ปีขึ้นไป	3	1.45
รวม	206	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศหญิง จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 55.83 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 44.17 อายุของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 33.01 รองลงมาคือ มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 30.58 และช่วงอายุน้อยที่สุดคือ 51 - 60 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 9.23 ระดับการศึกษาสูงสุดส่วนมากคือ ระดับปริญญาโท จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 59.22 รองลงมาคือ ระดับปริญญาตรี จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 39.32 และน้อยที่สุดคือ ระดับปริญญาเอก จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.46 ตำแหน่งปัจจุบันมีผู้ให้ข้อมูลเท่ากันคือ ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครู กลุ่มละ 103 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ประสบการณ์ในตำแหน่งปัจจุบันส่วนมากคือ ระยะเวลา 1 - 5 ปี จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 29.13 รองลงมาคือ ระยะเวลา 6 – 10 ปี จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 22.82 และน้อยที่สุดคือ ระยะเวลา 31 ปีขึ้นไป จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.45

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

จากการวิเคราะห์การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ห้ขมิ้มเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็น จำนวน 206 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง 103 แห่ง แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) ที่ได้กำหนดไว้ ดังรายละเอียดตามตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวม (X_{tot})
($n = 103$)

ด้าน	การตัดสินใจของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดย ภาพรวม (X_{tot})	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1	การวิเคราะห์สถานการณ์ (X_1)	4.48	0.39	มาก	2
2	การกำหนดวัตถุประสงค์ (X_2)	4.45	0.39	มาก	5
3	การค้นหาทางเลือก (X_3)	4.48	0.37	มาก	1
4	การประเมินทางเลือก (X_4)	4.44	0.30	มาก	6
5	การตัดสินใจ (X_5)	4.47	0.35	มาก	4
6	การประเมินการตัดสินใจ (X_6)	4.48	0.40	มาก	3
รวม		4.47	0.29	มาก	

จากตารางที่ 5 พบว่า การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวม (X_{tot}) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.29) เมื่อ
พิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ การ
ค้นหาทางเลือก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.37) การวิเคราะห์สถานการณ์ ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.39) การ
ประเมินการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.40) การตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.35) การกำหนด
วัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.39) และการประเมินทางเลือก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.30)
ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ระหว่าง 0.30 – 0.40 แสดงว่าการกระจาย
ของข้อมูลน้อย ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน

สำหรับการศึกษาการตัดสินใจของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กาญจนบุรี เขต 1 รายด้าน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์สถานการณ์ (X_1) 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ (X_2)
3) การค้นหาทางเลือก (X_3) 4) การประเมินทางเลือก (X_4) 5) การตัดสินใจ (X_5) 6) การประเมินการ
ตัดสินใจ (X_6) ผู้วิจัยได้นำเสนอรายละเอียดในตารางที่ 6 ถึงตารางที่ 11

ตารางที่ 6 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการวิเคราะห์สถานการณ์ (X_1)

(n = 103)

ด้าน	การวิเคราะห์สถานการณ์ (X_1)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษาทราบรายละเอียดข้อมูลเรื่องการเงิน เวลา บุคลากร ทรัพยากรต่างๆ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ	4.63	0.57	มากที่สุด	1
2	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ และกำหนดปัญหาแท้จริงเพื่อตัดสินใจ	4.39	0.55	มาก	4
3	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถระบุข้อจำกัดของสถานการณ์และผลกระทบที่มีต่อการตัดสินใจ	4.52	0.61	มากที่สุด	3
4	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเชื่อมโยงข้อมูลและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการตัดสินใจ	4.32	0.61	มาก	5
5	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถระบุปัญหาได้อย่างชัดเจน เพื่อตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม	4.52	0.55	มากที่สุด	2
รวม		4.48	0.39	มาก	

จากตารางที่ 6 พบว่า การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการวิเคราะห์สถานการณ์ (X_1) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาทราบรายละเอียดข้อมูลเรื่องการเงิน เวลา บุคลากร ทรัพยากรต่างๆ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.57) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถระบุปัญหาได้อย่างชัดเจน เพื่อตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.55) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถระบุข้อจำกัดของสถานการณ์และผลกระทบที่มีต่อการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.61) ส่วนข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ และกำหนดปัญหาแท้จริงเพื่อตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.55) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเชื่อมโยงข้อมูลและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.61) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ระหว่าง 0.55 – 0.61 แสดงว่าการกระจายของข้อมูลน้อย ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 7 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการกำหนด
วัตถุประสงค์ (X_2)

(n = 103)

ด้าน	การกำหนดวัตถุประสงค์ (X_2)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์เพื่อให้บรรลุผลในการตัดสินใจ และทำให้ผู้เกี่ยวข้องมองอย่างรอบด้านในการแก้ปัญหา	4.57	0.55	มากที่สุด	1
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น เพื่อลดความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดความล้มเหลวให้น้อยลง	4.30	0.57	มาก	4
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเกณฑ์ในการชี้วัดด้านคุณภาพอย่างชัดเจน เพื่อลดความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดความล้มเหลวให้น้อยลง	4.53	0.53	มากที่สุด	2
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนในการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์โดยคำนึงถึงประสิทธิผลและทัศนคติของผู้ใต้บังคับบัญชา และดำเนินการตามแผนที่วางไว้ และมีความเหมาะสมทางด้านจริยธรรม	4.40	0.58	มาก	3
รวม (X_2)		4.45	0.39	มาก	

จากตารางที่ 7 พบว่า การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ (X_2) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์เพื่อให้บรรลุผลในการตัดสินใจ และทำให้ผู้เกี่ยวข้องมองอย่างรอบด้านในการแก้ปัญหา ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.55) ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเกณฑ์ในการชี้วัดด้านคุณภาพอย่างชัดเจน เพื่อลดความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดความล้มเหลวให้น้อยลง ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.53) ส่วนข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนในการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์โดยคำนึงถึงประสิทธิผลและทัศนคติของผู้ใต้บังคับบัญชา และดำเนินการตามแผนที่วางไว้ และมีความเหมาะสมทางด้านจริยธรรม ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.58) ผู้บริหารสถานศึกษามีแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น เพื่อลดความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดความล้มเหลวให้น้อยลง ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.57) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ระหว่าง 0.55 – 0.58 แสดงว่าการกระจายของข้อมูลน้อย ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 8 ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการค้นหาทางเลือก (X₃)

(n = 103)

ด้าน	ด้านการค้นหาทางเลือก (X ₃)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีการพิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหาหรือทางเลือกที่เป็นไปได้ ที่จะทำให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด	4.53	0.56	มากที่สุด	2
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดทางเลือกที่หลากหลาย โดยพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องและเลือกทางเลือกที่เหมาะสม	4.49	0.58	มาก	3
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจ	4.33	0.57	มาก	4
4	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพัฒนาทางเลือกบนพื้นฐานอย่างสมเหตุสมผลและสร้างสรรค์	4.57	0.54	มากที่สุด	1
รวม		4.48	0.37	มาก	

จากตารางที่ 8 พบว่า การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการค้นหาทางเลือก (X₃) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.48, S.D. = 0.37) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพัฒนาทางเลือกบนพื้นฐานอย่างสมเหตุสมผลและสร้างสรรค์ ($\bar{X}$ = 4.57, S.D. = 0.54) ผู้บริหารสถานศึกษามีการพิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหาหรือทางเลือกที่เป็นไปได้ ที่จะทำให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ($\bar{X}$ = 4.53, S.D. = 0.56) ส่วนข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดทางเลือกที่หลากหลาย โดยพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องและเลือกทางเลือกที่เหมาะสม ($\bar{X}$ = 4.49, S.D. = 0.58) ผู้บริหารสถานศึกษามีการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจ ($\bar{X}$ = 4.33, S.D. = 0.57) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ระหว่าง 0.54 – 0.58 แสดงว่าการกระจายของข้อมูลน้อย ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 9 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการประเมิน
ทางเลือก (X_4)

(n = 103)

ด้าน	ด้านการค้นหาทางเลือก (X_4)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินแต่ละทางเลือกเพื่อให้เกิดการตัดสินใจที่ดี โดยมีการระบุความเป็นไปได้ในแต่ละทางเลือก	4.48	0.54	มาก	1
2	ผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาข้อแตกต่างทั้งด้านผลประโยชน์ ความเสี่ยง และผลเชิงลบที่อาจจะเกิดขึ้นของแต่ละทางเลือก เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจที่ดีที่สุด	4.40	0.57	มาก	4
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคนิคการวิเคราะห์เชิงปริมาณหรือการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ เพื่อใช้ในการประเมินทางเลือกโดยอาศัยเหตุผลและประสบการณ์ เพื่อตัดสินใจเลือกแนวทางที่ดีที่สุด	4.44	0.57	มาก	3
4	ผู้บริหารมีการวิเคราะห์การถดถอย เพื่อให้เห็นความแตกต่างอย่างชัดเจน และนำไปปรับปรุงคุณภาพการตัดสินใจให้ดียิ่งขึ้น	4.45	0.55	มาก	2
รวม		4.44	0.30	มาก	

จากตารางที่ 9 พบว่า การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการประเมินทางเลือก (X_4) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.30) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินแต่ละทางเลือกเพื่อให้เกิดการตัดสินใจที่ดี โดยมีการระบุความเป็นไปได้ในแต่ละทางเลือก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.54) ผู้บริหารมีการวิเคราะห์การถดถอย เพื่อให้เห็นความแตกต่างอย่างชัดเจน และนำไปปรับปรุงคุณภาพการตัดสินใจให้ดียิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.55) ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคนิคการวิเคราะห์เชิงปริมาณหรือการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ เพื่อใช้ในการประเมินทางเลือกโดยอาศัยเหตุผลและประสบการณ์ เพื่อตัดสินใจเลือกแนวทางที่ดีที่สุด ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.57) ผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาข้อแตกต่าง ทั้งด้านผลประโยชน์ ความเสี่ยง และผลเชิงลบที่อาจจะเกิดขึ้นของแต่ละทางเลือก เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจที่ดีที่สุด ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.57) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ระหว่าง 0.54 – 0.57 แสดงว่าการกระจายของข้อมูลน้อย ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 10 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการตัดสินใจ (X_5)

(n = 103)

ด้าน	ด้านการตัดสินใจ (X_5)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีการตัดสินใจเลือกแนวทางที่เป็นไปได้มากที่สุด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	4.40	0.59	มาก	4
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรับผิดชอบต่อ การตัดสินใจของตนเอง	4.44	0.57	มาก	3
3	ผู้บริหารสถานศึกษายอมรับต่อความล้มเหลวหรือความสำเร็จที่เกิดขึ้นหลังจากการตัดสินใจของตนเอง	4.52	0.56	มากที่สุด	1
4	ผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาตัดสินใจเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล	4.52	0.58	มากที่สุด	2
รวม		4.47	0.35	มาก	

จากตารางที่ 10 พบว่า การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการตัดสินใจ (X_5) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D.
= 0.35) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมาก
ไปน้อยดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษายอมรับต่อความล้มเหลวหรือความสำเร็จที่เกิดขึ้นหลังจากการ
ตัดสินใจของตนเอง ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.56) ผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาตัดสินใจเพื่อประโยชน์
ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.58) ส่วนข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่
ผู้บริหารสถานศึกษามีความรับผิดชอบต่อ
การตัดสินใจของตนเอง ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.57) ผู้บริหาร
สถานศึกษามีการตัดสินใจเลือกแนวทางที่เป็นไปได้มากที่สุด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ($\bar{X} =$
4.40, S.D. = 0.59) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ระหว่าง 0.56 – 0.59
แสดงว่าการกระจายของข้อมูลน้อย ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 11 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการประเมินการตัดสินใจ (X_6)

(n = 103)

ด้าน	ด้านการตัดสินใจ (X_6)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีการทบทวนการตัดสินใจกับผู้ที่เกี่ยวข้องและปรับแนวทางให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	4.53	0.56	มากที่สุด	1
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีการตรวจสอบทางเลือกอย่างแน่ชัดอีกครั้งก่อนตัดสินใจ	4.41	0.56	มาก	3
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินผลลัพธ์ที่เป็นไปได้ เปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้	4.49	0.59	มาก	2
รวม		4.48	0.40	มาก	

จากตารางที่ 11 พบว่า การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการประเมินการตัดสินใจ (X_6) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.40) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษามีการทบทวนการตัดสินใจกับผู้ที่เกี่ยวข้องและปรับแนวทางให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.56) ส่วนข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินผลลัพธ์ที่เป็นไปได้ เปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.59) ผู้บริหารสถานศึกษามีการตรวจสอบทางเลือกอย่างแน่ชัดอีกครั้งก่อนตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.56) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ระหว่าง 0.56 – 0.59 แสดงว่าการกระจายของข้อมูลน้อย ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

จากการวิเคราะห์การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้มัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็น จำนวน 206 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง 103 แห่ง แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) ที่ได้กำหนดไว้ ดังรายละเอียดตามตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวม (Y_{tot})

(n = 103)

ด้าน	การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวม (Y_{tot})	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1	การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา (Y_1)	4.44	0.44	มาก	7
2	การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (Y_2)	4.47	0.36	มาก	2
3	การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา (Y_3)	4.47	0.33	มาก	1
4	การดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร (Y_4)	4.44	0.26	มาก	6
5	การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล (Y_5)	4.46	0.32	มาก	4
6	การสรุปผลการดำเนินงานและการเขียนรายงาน (Y_6)	4.47	0.40	มาก	3
7	การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร (Y_7)	4.45	0.30	มาก	5
รวม		4.46	0.25	มาก	

จากตารางที่ 12 พบว่า การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวม (Y_{tot}) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.25) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.33) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.36) การสรุปผลการดำเนินงานและการเขียนรายงาน ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.40) การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.32) การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.30) การดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.26) การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.44) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ระหว่าง 0.26 – 0.44 แสดงว่าการกระจายของข้อมูลน้อย ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน

สำหรับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 รายด้าน จะได้นำเสนอข้อมูลดังตารางที่ 13 ถึงตารางที่ 19

ตารางที่ 13 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา (Y_1)

(n = 103)

ด้าน	การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา (Y_1)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1	สถานศึกษาสร้างความตระหนักให้มีความเข้าใจและเห็นถึงความสำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ให้แก่ ผู้บริหาร ครู และนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน	4.40	0.62	มาก	3
2	บุคลากรของสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.63	0.60	มากที่สุด	1
3	สถานศึกษาได้จัดทำข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบเพียงพอแก่การนำไปใช้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.38	0.58	มาก	4
4	สถานศึกษามีแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพของสถานศึกษา	4.50	0.66	มากที่สุด	2
5	สถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่เกี่ยวกับหลักสูตรให้บุคลากรในสถานศึกษา หน่วยงาน องค์กร ในชุมชนทุกฝ่ายได้รับทราบและเห็นความสำคัญของหลักสูตรและจัดการศึกษาร่วมกัน	4.32	0.64	มาก	5
รวม		4.44	0.44	มาก	

จากตารางที่ 13 พบว่า การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา (Y_1) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.44) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ บุคลากรของสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.60) สถานศึกษามีแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.66) ส่วนข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ สถานศึกษาสร้างความตระหนักให้มีความเข้าใจและเห็นถึงความสำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ให้แก่ ผู้บริหาร ครู และนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.62) สถานศึกษาได้จัดทำข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบเพียงพอแก่การนำไปใช้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.58) สถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่เกี่ยวกับหลักสูตรให้บุคลากรในสถานศึกษา หน่วยงาน องค์กร ในชุมชนทุกฝ่ายได้รับทราบและเห็นความสำคัญของหลักสูตรและจัดการศึกษาร่วมกัน ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.64) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ระหว่าง 0.58 – 0.66 แสดงว่าการกระจายของข้อมูลน้อย ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 14 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (Y_2)

(n = 103)

ด้าน	การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (Y_2)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายของการจัดการศึกษา และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	4.57	0.56	มากที่สุด	2
2	สถานศึกษามีการวิเคราะห์หลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคม	4.57	0.54	มากที่สุด	1
3	สถานศึกษามีกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรได้อย่างเหมาะสมตามกับวัย วุฒิภาวะและความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.31	0.55	มาก	5
4	สถานศึกษามีการนำภูมิปัญญาชาวบ้านร่วมจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.51	0.59	มากที่สุด	3
5	สถานศึกษามีการจัดงบประมาณ อาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ และบุคลากรให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา	4.40	0.59	มาก	4
รวม		4.47	0.36	มาก	

จากตารางที่ 14 พบว่า การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (Y_2) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.36) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ สถานศึกษามีการวิเคราะห์หลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคม ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.54) ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายของการจัดการศึกษา และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.56) สถานศึกษามีการนำภูมิปัญญาชาวบ้านร่วมจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.59) ส่วนข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ สถานศึกษามีการจัด

งบประมาณ อาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ และบุคลากรให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.59) สถานศึกษามีกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรได้อย่างเหมาะสมตามกับวัยวุฒิภาวะและความแตกต่างระหว่างบุคคล ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.55) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ระหว่าง 0.54 – 0.59 แสดงว่าการกระจายของข้อมูลน้อย ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 15 คำนวณเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา (Y_3)

(n = 103)

ด้าน	การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา (Y_3)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1	สถานศึกษาจัดให้มีสื่อการเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาเพียงพอตามความเหมาะสมของผู้เรียน	4.53	0.56	มากที่สุด	2
2	สถานศึกษาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.49	0.57	มาก	3
3	สถานศึกษามีการจัดระบบการวัดและประเมินผลตามความเป็นจริง	4.34	0.59	มาก	5
4	สถานศึกษามีการวางแผนด้านการวิจัยเพื่อนำผลที่ได้มาดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต่อไป	4.57	0.55	มากที่สุด	1
5	สถานศึกษาให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีการวางแผนด้านการนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.43	0.57	มาก	4
รวม		4.47	0.33	มาก	

จากตารางที่ 15 พบว่า การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา (Y_3) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.33) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ สถานศึกษามีการวางแผนด้านการวิจัยเพื่อนำผลที่ได้มาดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต่อไป ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.55) สถานศึกษาจัดให้มีสื่อการเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาเพียงพอตามความเหมาะสมของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.56) ส่วนข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ สถานศึกษาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.57) สถานศึกษาให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีการวางแผนด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.57) สถานศึกษามีการจัดระบบการวัดและประเมินผลตามความเป็นจริง ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.59) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ระหว่าง 0.55 – 0.57 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าการกระจายของข้อมูลน้อย ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 16 ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร (Y_4)

(n = 103)

ด้าน	การดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร (Y_4)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1	สถานศึกษามีการดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอนตามแผนที่วางไว้อย่างเป็นระบบ	4.40	0.59	มาก	5
2	สถานศึกษามีการประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยใช้ระบบการมีส่วนร่วม	4.45	0.61	มาก	3
3	สถานศึกษารายงานผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาต่อชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นประจำทุกปีการศึกษา	4.45	0.55	มาก	2
4	สถานศึกษาจัดทำเอกสารการดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างถูกต้องและตรวจสอบได้	4.42	0.57	มาก4	4
5	สถานศึกษามีการเตรียมการด้านการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อการรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก	4.49	0.56	มาก	1
รวม		4.44	0.26	มาก	

จากตารางที่ 16 พบว่า การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร (Y_4) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.26) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ สถานศึกษามีการเตรียมการด้านการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อการรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.56) สถานศึกษารายงานผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาต่อชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นประจำทุกปีการศึกษา ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.55) สถานศึกษามีการประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดย

ใช้ระบบการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.61) สถานศึกษาจัดทำเอกสารการดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างถูกต้องและตรวจสอบได้ ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.57) สถานศึกษามีการดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอนตามแผนที่วางไว้อย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.59) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ระหว่าง 0.55 – 0.61 แสดงว่าการกระจายของข้อมูลน้อย ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 17 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล (Y_5)

(n = 103)

ด้าน	การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล (Y_5)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในของโรงเรียน โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม	4.59	0.54	มากที่สุด	1
2	สถานศึกษาจัดทำแผนงาน/โครงการนิเทศกำกับติดตามในสถานศึกษา	4.33	0.51	มาก	5
3	สถานศึกษาจัดทำเอกสารหลักฐานการนิเทศกำกับ ติดตามที่เป็นปัจจุบัน	4.42	0.61	มาก	4
4	สถานศึกษามีการจัดทำรายงานการนิเทศกำกับ ติดตามและประเมินผล	4.51	0.52	มากที่สุด	2
5	สถานศึกษามีการจัดทำระบบการนิเทศกำกับ ติดตามและประเมินผล	4.45	0.50	มาก	3
รวม		4.46	0.32	มาก	

จากตารางที่ 17 พบว่า การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล (Y_5) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.32) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในของโรงเรียน โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.54) สถานศึกษามีการจัดทำรายงานการนิเทศกำกับ ติดตามและประเมินผล ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.52) ส่วนข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดทำระบบการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.50) สถานศึกษาจัดทำเอกสารหลักฐานการนิเทศ กำกับ ติดตามที่เป็นปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.61) สถานศึกษาจัดทำแผนงาน/โครงการนิเทศกำกับติดตามในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.51) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ระหว่าง 0.50 – 0.61 แสดงว่าการกระจายของข้อมูลน้อย ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 18 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการสรุปผลการดำเนินงานและการเขียนรายงาน (Y_6)

(n = 103)

ด้าน	การสรุปผลการดำเนินงานและการเขียนรายงาน (Y_6)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1	สถานศึกษาจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาต่อบุคลากรในโรงเรียน	4.55	0.52	มากที่สุด	2
2	สถานศึกษาจัดทำรายงานสรุปและดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษา	4.60	0.58	มากที่สุด	1
3	สถานศึกษาจัดทำรายงานสรุปและดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาต่อชุมชนเขตปกครอง	4.53	0.60	มากที่สุด	3
4	สถานศึกษาดำเนินการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกภาคเรียน	4.29	0.54	มาก	5
5	สถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์การประเมินให้เป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไป	4.39	0.64	มาก	4
รวม		4.47	0.40	มาก	

จากตารางที่ 18 พบว่า การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการสรุปผลการดำเนินงานและการเขียนรายงาน (Y_6) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.40) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ สถานศึกษาจัดทำรายงานสรุปและดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.58) สถานศึกษาจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาต่อบุคลากรในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.52) สถานศึกษาจัดทำรายงานสรุปและดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาต่อชุมชนเขตปกครอง ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.60) ส่วนข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่ สถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์การประเมินให้เป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไป ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.64) สถานศึกษาดำเนินการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกภาคเรียน ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.54) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ระหว่าง 0.52 – 0.64 แสดงว่าการกระจายของข้อมูลน้อย ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 19 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร (Y₇)

(n = 103)

ด้าน	การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร (Y ₇)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1	สถานศึกษานำข้อมูลและปัญหาการพัฒนาคุณภาพการศึกษามาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.33	0.54	มาก	4
2	สถานศึกษามีการปรับปรุงและพัฒนาแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อเป็นการพัฒนาในปีต่อไป	4.56	0.53	มากที่สุด	2
3	สถานศึกษากระตุ้นให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมมือกันพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง	4.56	0.49	มากที่สุด	1
4	สถานศึกษาให้ความรู้เรื่องกระบวนการบริหารหลักสูตรกับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	4.30	0.51	มาก	5
5	สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรควบคู่กับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	4.49	0.52	มาก	3
รวม		4.45	0.30	มาก	

จากตารางที่ 19 พบว่า การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร (Y₇) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.30) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ สถานศึกษากระตุ้นให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมมือกันพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.49) สถานศึกษามีการปรับปรุงและพัฒนาแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อเป็นการพัฒนาในปีต่อไป ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.53) ส่วนข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรควบคู่กับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.52) สถานศึกษานำข้อมูลและปัญหาการพัฒนาคุณภาพการศึกษามาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.54) สถานศึกษาให้ความรู้เรื่องกระบวนการบริหารหลักสูตรกับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.51) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ระหว่าง 0.49 – 0.54 แสดงว่าการกระจายของข้อมูลน้อย ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับการ
บริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กาญจนบุรี เขต 1

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหาร
จัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1
ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product correlation -
coefficient) ดังตารางที่ 20

ตารางที่ 20 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหาร
จัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กาญจนบุรี เขต 1

(n = 103)

ตัวแปร	การเตรียมความพร้อมของ สถานศึกษา (Y ₁)	การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (Y ₂)	การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร (Y ₃)	การดำเนินการบริหารจัดการ หลักสูตร (Y ₄)	การนิเทศ กำกับ ติดตาม และ ประเมินผล (Y ₅)	การสรุปผลการดำเนินการและเขียน รายงาน (Y ₆)	การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการ บริหารจัดการหลักสูตร (Y ₇)	รวม (Y _{tot})
การวิเคราะห์ สถานการณ์ (X ₁)	.807**	.660**	.660**	.294**	.565**	.540**	.520**	.804**
การกำหนด วัตถุประสงค์ (X ₂)	.566**	.933**	.666**	.258**	.406**	.505**	.643**	.780**
การค้นห ทางเลือก (X ₃)	.597**	.659**	.830**	.280**	.458**	.483**	.554**	.756**
การประเมิน ทางเลือก (X ₄)	.611**	.577**	.614**	.330**	.431**	.427**	.464**	.677**
การตัดสินใจ (X ₅)	.522**	.538**	.435**	.249**	.297**	.355**	.445**	.560**
การประเมินการ ตัดสินใจ (X ₆)	.472**	.535**	.566**	.233**	.357**	.392**	.413**	.582**
รวม (X _{tot})	.747**	.820**	.789**	.341**	.526**	.567**	.637**	.871**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 20 การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา (X_{tot}) กับการบริหารจัดการหลักสูตร ในสถานศึกษา (Y_{tot}) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r_{xy} = 0.871$)

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวม (X_{tot}) กับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา ($Y_1 - Y_7$) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 พบว่า มีความสัมพันธ์กันทุกคู่ อยู่ในระดับปานกลางและสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .341 - .820 โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 3 อันดับแรก ได้แก่ การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวม (X_{tot}) กับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (Y_2) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r_{xy} = .820$) การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวม (X_{tot}) กับการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร (Y_3) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r_{xy} = .789$) และการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวม (X_{tot}) กับการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา (Y_1) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r_{xy} = .747$) ตามลำดับ

พิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษารายด้าน ($X_1 - X_6$) กับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษาโดยภาพรวม (Y_{tot}) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 พบว่า มีความสัมพันธ์กันทุกคู่ อยู่ในระดับปานกลางกับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .560 - .804 โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 3 อันดับแรก ได้แก่ การวิเคราะห์สถานการณ์ (X_1) กับการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาโดยภาพรวม (Y_{tot}) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r_{xy} = .804$) การกำหนดวัตถุประสงค์ (X_2) กับการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาโดยภาพรวม (Y_{tot}) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r_{xy} = .780$) การค้นหาทางเลือก (X_3) กับการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาโดยภาพรวม (Y_{tot}) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r_{xy} = .756$) ตามลำดับ

หากพิจารณาการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษารายด้าน ($X_1 - X_6$) กับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษารายด้าน ($Y_1 - Y_7$) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 พบว่า อยู่ในระดับต่ำถึงสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .233 - .933 คู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุด คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ (X_2) กับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (Y_2) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r_{xy} = .933$) และคู่ที่มีความสัมพันธ์กันต่ำที่สุด คือ การประเมินการตัดสินใจ (X_6) กับการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร (Y_4) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r_{xy} = .233$)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1” เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 2) การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยใช้สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 เป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of Analysis) ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคือมาจากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำนวน 103 แห่ง รวม 206 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ความถี่ (frequency : f) ร้อยละ (percentage : %) ค่ามัชฌิมเลขคณิต (arithmetic : $\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation : S.D.) และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product – moment correlation coefficient = r_{xy}) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง “การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1” สรุปได้ดังนี้

1. การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ การค้นหาทางเลือก การวิเคราะห์สถานการณ์ การประเมินการตัดสินใจ การตัดสินใจ การกำหนดวัตถุประสงค์ และการประเมินทางเลือก
2. การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การสรุปผลการดำเนินงานและการเขียนรายงาน การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร การดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา

3. การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่องการตัดสินใจของผู้บริหารกับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ผู้วิจัยได้นำไปสู่การอภิปรายผลดังนี้

1. การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า “การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 อยู่ในระดับปานกลาง” ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถในการวางแผนการดำเนินงาน วิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ และกำหนดให้มีการประเมิน ทบทวนการตัดสินใจกับผู้เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ และกำหนดระยะเวลาการประเมินชัดเจน ผู้บริหารมีการค้นคว้าหาวิธีการประเมินและทางเลือกที่หลากหลายและทันสมัยและมีการออกแบบเครื่องมือการประเมินที่ตรงตามวัตถุประสงค์ ซึ่งเป็นโอกาสและการคิดทบทวนครั้งสุดท้าย มีการปรับตัวประสงค์ และตรวจสอบทางเลือกให้แน่ชัด ผู้บริหารจึงตัดสินใจประเมินผลลัพธ์ที่เป็นไปได้เปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ มีการเชื่อมโยงข้อมูลและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการตัดสินใจ เพราะการตัดสินใจต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลและหน่วยงานหลายฝ่าย ดังนั้นจึงต้องวางแผนให้รัดกุมเพื่อจะช่วยให้การปฏิบัติที่เกิดขึ้น ดังที่กอร์ดอน (Gordon) กล่าวว่า การตัดสินใจที่ดีได้แก่ คุณภาพของการตัดสินใจ การตัดสินใจได้ในเวลา การยอมรับของผู้เกี่ยวข้อง และความเหมาะสมด้านจริยธรรมเป็นตัวกำหนดคุณสมบัติที่ดีของการตัดสินใจ การตัดสินใจขององค์กรจะมีคุณภาพหากการตัดสินใจนั้นส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานได้ดี สมบูรณ์ เสร็จทันเวลา ทั้งนี้การตัดสินใจที่มีคุณภาพสูงไม่จำเป็นจะต้องเป็นการตัดสินใจที่เหมาะสมที่สุด การตัดสินใจที่ทำให้เกิดความพึงพอใจหรือเป็นที่ยอมรับได้ภายใต้ข้อจำกัดเรื่องเวลา เงิน บุคคล ก็ถือว่าเพียงพอ ผู้บริหารต้องทำการตัดสินใจภายในเวลาที่กำหนด หากไม่ตัดสินใจภายใต้เงื่อนไขเวลาที่เหมาะสมในสถานการณ์ต่างๆ จะส่งผลให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างไม่มีประสิทธิภาพ ผู้ปฏิบัติงานจะเกิดปัญหาคับข้องใจไม่สบายใจ ดังนั้นแม้จะเป็นการตัดสินใจที่ดีที่สุดแต่เมื่อทำการตัดสินใจซ้ำเกินไปก็จะทำให้การตัดสินใจนั้นด้อยค่าไปทันที ผู้บริหารต้องพัฒนาตารางเวลาที่เหมาะสมเพื่อทำการตัดสินใจหลักและการตัดสินใจย่อยอีกมากมายที่จะตามมา การตัดสินใจที่ดีจะมีผลต่อเมื่อผู้ได้รับผลจากการตัดสินใจเข้าใจในการตัดสินใจ ยอมรับการตัดสินใจ และสามารถนำการตัดสินใจไปปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมทางจริยธรรม ผู้บริหารและผู้ทำการตัดสินใจอาจถูกประเมินการตัดสินใจโดยดูความเหมาะสมในแง่จริยธรรม มีความเป็นไปได้ที่จะมีความขัดแย้งของผู้มีผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้อง หรืออาจเป็นความขัดแย้งทางด้านค่านิยม บางกรณีก็เป็นกรณีที่มีความครอบคลุมทางกฎหมายไม่ชัดเจน ซึ่งมักจะทำให้เกิดทางสองแพร่งทางจริยธรรมได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมณีนรัตน์ กมลพัฒนานันท์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการตัดสินใจของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลการวิจัยพบว่า การตัดสินใจของผู้บริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของนิว ตามคม ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการตัดสินใจของผู้บริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ผลการวิจัยพบว่า การตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.1 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการวิเคราะห์สถานการณ์ มีค่ามัธยฐานเลขคณิตในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารทราบรายละเอียดข้อมูลเรื่องการเงิน เวลา พนักงาน และทรัพยากรต่างๆ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ และกำหนดปัญหาแท้จริงเพื่อตัดสินใจได้ อีกทั้งระบุข้อจำกัดของสถานการณ์และผลกระทบที่มีต่อการตัดสินใจ และสามารถเชื่อมโยงข้อมูลนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการตัดสินใจได้ เมื่อมีปัญหาผู้บริหารสถานศึกษาสามารถระบุปัญหาได้อย่างชัดเจน เพื่อหาแนวทางแก้ไขหรือตัดสินใจในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของของวรพร แต้มเรืองอิฐ ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการตัดสินใจของผู้บริหารกับการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการวิเคราะห์สถานการณ์โดยรวมอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของภิมณปักษ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางน้ำจืด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า การตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางน้ำจืด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร ด้านการวิเคราะห์สถานการณ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ มีค่ามัธยฐานเลขคณิตในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์เพื่อให้บรรลุผลในการตัดสินใจ และทำให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถมองอย่างรอบด้านในการแก้ไขปัญหาโดยมีแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น เพื่อลดความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดความล้มเหลวให้น้อยลง มีการกำหนดเกณฑ์ในการชี้วัดด้านคุณภาพ ด้านเวลาเป็นที่ยอมรับ และความเหมาะสมทางด้านจริยธรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ตลอดจนมีการวางแผนในการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์โดยคำนึงถึงประสิทธิผลและทัศนคติของผู้ใต้บังคับบัญชา แล้วจึงดำเนินการตามแผนที่ได้วางไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจุฑามาศ ดีแป้น ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการตัดสินใจของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า การตัดสินใจของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของมิน (Mihn) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องศึกษาสภาพปัจจุบันในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ผลการวิจัยพบว่า ศึกษาสภาพปัจจุบันในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมด้านการกำหนดวัตถุประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการค้นหาทางเลือก มีค่ามัธยฐานเลขคณิตในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจ แล้วจึงพิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหาหรือทางเลือกที่เป็นไปได้ที่จะทำให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ มีการกำหนดทางเลือกที่หลากหลาย โดยพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องและเลือกทางเลือกที่เหมาะสม และยังสามารถพัฒนาทางเลือกบนพื้นฐานอย่างสมเหตุสมผลและสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นพวรรณ คำเพ็ญ ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต 1 ด้านการค้นหาทางเลือกโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของวราพร แต้มเรืองอิฐ ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการตัดสินใจของผู้บริหารกับการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการค้นหาทางเลือก โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการประเมินทางเลือก มีค่ามัธยฐานเลขคณิตระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ประเมินทางเลือกแต่ละทางเพื่อให้เกิดการตัดสินใจที่ดี และการระบุความเป็นไปได้ในแต่ละทางเลือก พิจารณาถึงข้อแตกต่างทั้งด้านผลประโยชน์ ความเสี่ยง และผลเชิงลบที่อาจจะเกิดขึ้นของแต่ละทางเลือก เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจที่ดีที่สุด โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เชิงปริมาณหรือการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ เพื่อใช้ในการประเมินทางเลือก อาศัยเหตุผลและประสบการณ์ อีกทั้งยังวิเคราะห์การถดถอย เพื่อให้เห็นความแตกต่างอย่างชัดเจน และนำไปปรับปรุงคุณภาพการตัดสินใจให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศศิณี ปานสมุทร ได้ศึกษาวิจัยเรื่องกระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาพังงา ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาพังงา ด้านการประเมินทางเลือกโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของเฉลิมขวัญ ถือความสัตย์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการตัดสินใจของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การตัดสินใจของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ด้านการประเมินทางเลือกโดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.5 การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการตัดสินใจ มีค่ามัธยฐานเลขคณิตในระดับมาก ทั้งนี้เพราะผู้บริหารมีการตัดสินใจเลือกแนวทางที่เป็นไปได้มากที่สุดตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล รับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเอง และยอมรับต่อความล้มเหลวหรือความสำเร็จที่เกิดขึ้นหลังจากที่ตัดสินใจไปแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับสมคิด บางโม ที่กล่าวว่า การตัดสินใจเป็นการเลือกทางปฏิบัติซึ่งมีหลายทางเป็นแนวปฏิบัติไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ การตัดสินใจอาจเป็นการตัดสินใจที่จะกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลายสิ่งหลายอย่าง เพื่อ

ความสำเร็จตรงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุตา โลมากิจ ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมศักยภาพบุคลากรในองค์กร ผลการวิจัยพบว่า การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมศักยภาพบุคลากรในองค์กร ด้านการประเมินทางเลือกโดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.6 การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการประเมินการตัดสินใจ มีค่ามัธยฐานเลขคณิตในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารมีการประเมินและทบทวนการตัดสินใจอย่างถี่ถ้วนกับบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การตัดสินใจนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และตรวจสอบทางเลือกอย่างแน่ชัดก่อนการตัดสินใจ โดยประเมินผลลัพธ์ที่เป็นไปได้ และเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภิมณปภัค ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางน้ำจืด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า การตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางน้ำจืด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร ด้านการประเมินการตัดสินใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของมิน (Mihn) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องศึกษาสภาพปัจจุบันในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ผลการวิจัยพบว่า ศึกษาสภาพปัจจุบันในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ด้านการประเมินการตัดสินใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า “การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 1 อยู่ในระดับปานกลาง” ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาและบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษา เป็นผู้นำในการขับเคลื่อนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้ เป็นไปตามแนวทางของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและจุดเน้นของสถานศึกษา ให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดบรรยากาศของสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร สถานศึกษา พัฒนาบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจในการนำ หลักสูตรสถานศึกษาไปสู่การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน นิเทศ กำกับติดตามการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบ ด้วยการกำหนดปฏิทินในการดำเนินงาน ส่งเสริมให้มีการประเมินผลหลักสูตร แล้วนำไป ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและความต้องการของผู้เรียน ส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษาผ่านช่องทางต่างๆ ของสถานศึกษา พัฒนาดตนเอง เกี่ยวกับแนวคิดทางการศึกษา แล้วนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในสถานศึกษา และปรับปรุงหลักสูตร สถานศึกษาให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับวิทยาการที่เปลี่ยนแปลงไป ดังที่สำนักวิชาการและ มาตรฐานการศึกษา ระบุแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาจะต้องศึกษาและทำ ความเข้าใจหลักสูตร และเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร พิจารณาถึงงบประมาณ อาคารสถานที่ การเตรียมบุคลากรเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร การวางแผนงานเพื่อใช้หลักสูตรอย่างละเอียดรอบคอบ และมีขั้นตอน จะทำให้การใช้หลักสูตรประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย โรงเรียนมีการส่งเสริม สนับสนุนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติอย่างเหมาะสม เนื่องจากสถานศึกษาแต่ละแห่งมีบริบทและ

ความพร้อมต่างกัน อีกทั้งความแตกต่างกันในด้านงบประมาณ ทรัพยากร สถานที่ และบุคลากร รวมทั้งผู้เรียนในสถานศึกษาแต่ละสถานศึกษาก็มาจากพื้นฐานครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจ สังคมที่แตกต่างกัน ดังนั้นการวางแผนในการบริหารจัดการหลักสูตรจึงต้องพิจารณาให้สอดคล้องสัมพันธ์กับปัจจัยต่างๆ ดังกล่าวด้วย นอกจากนี้สถานศึกษาจะต้องมีการติดตาม คุณลักษณะการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างเป็นระบบและครบวงจร และนำผลจากการติดตาม กำกับดูแลคุณภาพนั้นมาพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไกรสร ปทุมโพธิ์รัตน์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับธาดา สกลภัทรสกุล ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพและแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพและแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.1 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา มีค่ามัธยฐานและอันดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาสร้างความตระหนักให้มีความเข้าใจและเห็นถึงความสำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ให้แก่ ผู้บริหาร ครู และนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อที่จะสามารถนำความรู้ ความเข้าใจ ไปใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบเพียงพอแก่การนำไปใช้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษามีแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพของสถานศึกษา และประชาสัมพันธ์ ผ่านเครือข่ายสถานศึกษา ส่งหนังสือประชาสัมพันธ์และแนะนำหลักสูตรตามสถานศึกษาต่างๆ ช่องทางเว็บไซต์สถานศึกษา เฟซบุ๊กสถานศึกษา เสียงตามสายในชุมชน หมู่บ้าน และสถานีวิทยุท้องถิ่น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิผลสำเร็จควรเริ่มจากการประชาสัมพันธ์ให้กับนักเรียน และผู้ปกครองภายในสถานศึกษาก่อน แล้วจึงขยายให้บุคคลหรือหน่วยงานภายนอกได้รับทราบผ่านทางป้ายประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบถึงกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับ ความถนัดและความต้องการของนักเรียน ชุมชน และสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเหมือนฝัน วงเดช ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของธาดา สกลภัทรสกุล ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพและแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพและแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.2 การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์ในระดั้มาก อาจเนื่องมาจากสถานศึกษามีบทบาทที่สำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษา และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ครูกำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนที่สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของนักเรียน และสถานศึกษากำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลายเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างเหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะและความแตกต่างระหว่างบุคคล ดังนั้นสถานศึกษาทุกแห่งจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา อธิบายว่าสถานศึกษาต้องจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเป็นแผนหรือแนวทางหรือข้อกำหนดของการจัดการศึกษาที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถโดยส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตนเอง รวมถึงลำดับขั้นของมวลประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดความรู้สะสมซึ่งช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ไปปฏิบัติได้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักตนเอง มีชีวิตอยู่ในโรงเรียน ชุมชน สังคม และโลกอย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรินทร์ ชันขวา ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความต้องการจำเป็นในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนที่สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนที่สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของกษมา ชนะวงศ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาแบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศของนักเรียน ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.3 การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์ในระดั้มาก แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษา มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาและดำเนินการประชุมวางแผนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วม มีการวางแผนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโดยการบูรณาการภารกิจงานด้านต่างๆ เพื่อการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้หลักสูตรจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสู่แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นหรือนำวิทยากรท้องถิ่นเข้ามาสู่โรงเรียน จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดให้มีสื่อการเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาเพียงพอตามความเหมาะสมของผู้เรียน ระบบการวัดและประเมินผลตามความเป็นจริง ผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีการวางแผนด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และทำวิจัยเพื่อนำผลที่ได้มาดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจักรพรรดิ ชื่นภิรมย์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการหลักสูตร

สถานศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของเหมือนฝัน วงเดช ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.4 การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร มีค่ามัชฌิมเลขคณิตในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษามีการดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอนตามแผนที่วางไว้อย่างเป็นระบบ ประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยใช้ระบบการมีส่วนร่วม จัดทำรายงานผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาต่อชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นประจำทุกปีการศึกษา มีเอกสารการดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาที่ถูกต้องและตรวจสอบได้ และเตรียมการด้านการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อการรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไกรสร ปทุมไพโรจน์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอำเภอน่าน เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ไกรสร ปทุมไพโรจน์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอำเภอน่าน เขต 2 ด้านการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของจักรพรรดิ ชื่นภิรมย์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานีอำนาจเจริญ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานีอำนาจเจริญ ด้านการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.5 การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล มีค่ามัชฌิมเลขคณิตในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในของโรงเรียน โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม จัดทำแผนงาน โครงการนิเทศกำกับติดตามในสถานศึกษา ทำเอกสารหลักฐานการนิเทศ กำกับ ติดตามที่เป็นปัจจุบัน การจัดทำระบบการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอเพื่อนำผลมาปรับปรุงและพัฒนาต่อไป สอดคล้องกับรัตนดา ดวงแก้ว กล่าวว่าการนิเทศติดตามหลักสูตรจะช่วยสะท้อนผลการถ่ายโอนความรู้สู่ห้องเรียนที่จะต้องควบคุมความเสมอภาคทางการศึกษาสู่สาธารณะในการปฏิบัติการกิจต่างๆ ที่ประสบผลสำเร็จ และการประเมินหลักสูตรเป็นกระบวนการหาคำตอบว่าหลักสูตรสัมฤทธิ์ผลตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายหรือไม่มากนักน้อยเพียงใด เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารเรื่องการใช้หลักสูตรครั้งต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกษมา ชนะวงศ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาแบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศของนักเรียน ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และ

ประเมินผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรินทร์ ชันขวา ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความต้องการจำเป็นในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนที่สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนที่สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.6 การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการสรุปผลการดำเนินงานและการเขียนรายงาน มีค่ามัชฌิมเลขคณิตในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษามีการจัดทำรายงานผลการดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาต่อชุมชน เขตปกครอง และนำผลการนิเทศไปพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษา ได้กล่าวถึง การสรุปผลการดำเนินงานในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาไว้ดังนี้ คือ ต้องมีการรายงานต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและชุมชนเป็นประจำ และมีการประเมินผลการใช้หลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเหมือนฝัน วงเดช ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี ด้านการสรุปผลการดำเนินการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของวิภากร สีแก้ว ได้ศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ด้านการสรุปผลการดำเนินการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.7 สำหรับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร มีค่ามัชฌิมเลขคณิตในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารและครูร่วมกันวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา (SWOT) เพื่อวางแผนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในปีต่อไป และร่วมกันพัฒนาจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น และหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาให้ตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม มีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี หลังจากประเมินหลักสูตรสถานศึกษา และดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ซึ่งทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นพัฒนาหลักสูตรร่วมกัน ผู้บริหารและครูทุกคนร่วมมือกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตร ทั้งหลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรท้องถิ่นให้ตอบสนองตรงกับความต้องการของชุมชน และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมและมีทางเลือกในการเรียนรู้ที่หลากหลายของหลักสูตร เพื่อให้ตรงกับความต้องการ ความสามารถ และความต้องการของตนเอง สอดคล้องกับสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กล่าวว่า สถานศึกษาต้องมียุทธศาสตร์ในการนำหลักสูตรแกนกลางสู่การปฏิบัติทั้งในส่วนของการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนหลักสูตรสถานศึกษาต้องสอดคล้องกับบริบท ความพร้อมของสถานศึกษา ความต้องการและความถนัดของผู้เรียนโดยหลักสูตรที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นจะต้องครอบคลุมส่วนที่หลักสูตรแกนกลางกำหนดไว้ เพราะเป็นความคาดหวังร่วมกันในการพัฒนาเยาวชนทุกคนในชาติ อีกทั้งจะต้องสอดคล้องกับสภาพและความต้องการของชุมชนท้องถิ่น

จุดเน้นและความต้องการของสถานศึกษานั้นๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิภาพร สีก้าว ได้ศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ด้านการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรินทร์ ชันขวา ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความต้องการจำเป็นในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนที่สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนที่สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ ด้านการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจของผู้บริหารกับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 พบว่า การตัดสินใจของผู้บริหารกับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อาจกล่าวได้ว่า ผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 มีความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และชัดเจน นำไปสู่การกำหนดวัตถุประสงค์ที่ตรงประเด็น มีการค้นหาทางเลือกใหม่ๆ และพัฒนาทางเลือกที่หลากหลาย อีกทั้งยังมีการจัดการความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น บริหารจัดการสิ่งที่อาจจะก่อให้เกิดความล้มเหลว แล้วตัดสินใจเลือกทางเลือกที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด ประเมินผลก่อนการตัดสินใจครั้งสุดท้าย สอดคล้องกับคู่มือส่งเสริมการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลของกระทรวงศึกษาธิการที่มีเงื่อนไขว่าผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องบริหารจัดการและตัดสินใจโดยอาศัยข้อมูลมากกว่าสามัญสำนึก และจำเป็นต้องรวบรวม จัดระบบ และใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารและตัดสินใจให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ นอกจากนี้ในการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล ผู้บริหารมีอำนาจอย่างอิสระ ขณะเดียวกันก็รับผิดชอบต่อผลการตัดสินใจของตนอย่างเต็มที่เช่นกัน จึงควรป้องกันข้อผิดพลาดเชิงกฎหมายและการตัดสินใจของตนอันจะส่งผลกระทบต่อการศึกษาซึ่งเป็นกิจการสาธารณะที่มีผู้เกี่ยวข้องและได้รับผลจากการบริการจำนวนมาก โดยการบริหารและตัดสินใจด้วยความถูกต้องและก่อประโยชน์สูงสุดต่อผู้รับบริการมากที่สุด มีการใช้องค์คณะบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาตัดสินใจให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ อีกทั้งยังสอดคล้องกับมณีรัตน์ กมลพัฒนานันท์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การตัดสินใจของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า การตัดสินใจของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าความสัมพันธ์ในทางบวกหรือมีความสัมพันธ์ในลักษณะที่คล้ายตามกัน และยังสอดคล้องกับนิว ตาคม ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การตัดสินใจกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ผลการวิจัยพบว่า การตัดสินใจกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าความสัมพันธ์ในทางบวกหรือมีความสัมพันธ์ในลักษณะที่คล้ายตามกัน

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องการตัดสินใจของผู้บริหารกับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการตัดสินใจของผู้บริหารกับการบริหารจัดการหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปมีรายละเอียดดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการศึกษาเรื่องการตัดสินใจของผู้บริหารกับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการตัดสินใจของผู้บริหารและการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการตัดสินใจของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 พบว่า การตัดสินใจของผู้บริหารด้านการประเมินทางเลือกมีค่ามัธยฐานเลขคณิตเป็นลำดับสุดท้าย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น เพื่อลดความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดความล้มเหลวให้น้อยลง และจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันระดมความคิด พิจารณา และวิเคราะห์ปัญหาอย่างรอบด้าน อันจะเป็นการสร้างข้อมูลเชิงลึก และช่วยลดความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสียหายต่างๆ ในอนาคต

2. ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 พบว่า ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา มีค่ามัธยฐานเลขคณิตเป็นลำดับสุดท้าย ดังนั้นสถานศึกษาควรจัดทำข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบเพียงพอแก่การนำไปใช้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และมีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่เกี่ยวกับหลักสูตรให้บุคลากรในสถานศึกษา หน่วยงาน องค์กรในชุมชนทุกฝ่ายได้รับทราบและเห็นความสำคัญของหลักสูตรและจัดการศึกษาร่วมกัน

3. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจของผู้บริหารกับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 พบว่า การตัดสินใจของผู้บริหารกับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารมีความสามารถในการตัดสินใจที่ดี ทั้งด้านการวิเคราะห์สถานการณ์ การกำหนดวัตถุประสงค์ การค้นหาทางเลือก การประเมินทางเลือก การตัดสินใจ การประเมินการตัดสินใจ ย่อมทำให้การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษามีผลดี ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรจะทราบข้อมูลและข้อจำกัดในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ มีการเชื่อมโยงข้อมูลและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ แล้วดำเนินการวิเคราะห์สถานการณ์เพื่อที่จะสามารถกำหนดปัญหาที่แท้จริงในการตัดสินใจได้ อันจะนำไปสู่การประสานความร่วมมือในการบริหารจัดการหลักสูตรกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ทั้งภาครัฐและเอกชนที่มากขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับการวิจัยในอนาคต จึงขอเสนอแนะแนวทางในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่นๆ
2. ควรศึกษาการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่นๆ
3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่นๆ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- เกษมา ชนะวงศ์. "การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศของนักเรียนโรงเรียนเอกชน." *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร* 10, 5 (กรกฎาคม - สิงหาคม 2565): 2038-49.
- กิตติมาพร ชูโชติ. *องค์การและการจัดการ Organization and Management*. หนองคาย: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2562.
- ไกรสร ปทุมไพโรจน์. "การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2." *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์* 9, 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม 2566): 362-74.
- จักรกฤษณ์ โปตาพล และสุพรรณิ บุญหนัก. *สถิติเพื่อการวิจัยและการใช้โปรแกรม Spss ในการวิจัย*. เลย: สำรวยกอปป บ้านใหม่, 2563.
- จักรพรรดิ ชื่นภิรมย์. "การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานีอำนาจเจริญ." *วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ* 3, 2 (มีนาคม - เมษายน 2566): 93 - 104.
- จิตรกร จันท์สุข. "การตัดสินใจสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา." *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี* 10, 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2564): 223 - 38.
- จิตติมา วรรณศรี. *การบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัล*. พิษณุโลก: โรงพิมพ์รัตนสุวรรณาการพิมพ์ 3, 2564.
- จุฬามาศ ดีแป้น. "การตัดสินใจของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี." *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์* 10, 1 (มกราคม - มีนาคม 2564): 14 -27.
- จุฬามาศ แหนจอน. *พลวัตกลุ่มและภาวะผู้นำ (Group Dynamics and Leadership)*. พิมพ์ครั้งที่ 4 ed. กรุงเทพฯ: แคนด์พอยท์, 2563.
- เฉลิมขวัญ ถือความสัตย์. "การตัดสินใจของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2." *วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร* 3, 1 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2555): 110-17.
- ชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน. *การพัฒนาหลักสูตร Curriculum Development*. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2565.
- ชัยเสกสรรค์ พรหมศรี. *ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารองค์กร: แนวคิด ทฤษฎีและกรณีศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ปัญญาชน, 2561.
- ฐิยาพร กันตารณวัฒน์. *จิตวิทยาการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน Educational Psychology for Learner Development*. พิมพ์ครั้งที่ 3 ed. กรุงเทพฯ: หจก.มีน เซอร์วิส ซัพพลาย, 2565.
- ณัฐพงษ์ จตุรชาติสุคนธ์. *องค์การและการจัดการยุคใหม่ Organization and Modern Management*. กรุงเทพฯ: บริษัท ทริบเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น จำกัด, 2566.

- ณิรดา เวชญาลักษณ์. **การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2565.
- ธาริดา สกลภัทรสกุล. "สภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1." **วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย (สบพท.)** 6, 2 (เมษายน 2567): 92 – 102.
- นพวรรณ คำเพ็ญ. "การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1." **วารสารธรรมเพื่อชีวิต** 30, 2 (ตุลาคม – ธันวาคม 2567): 155-79.
- นิว ตาคม. "การตัดสินใจกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9." **ศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย มหาวิทยาลัยศิลปากร** 10, 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2562): 440 – 51.
- เนตร์พัฒนา ยาวีราช. **การจัดการสมัยใหม่และการจัดการนวัตกรรม (Modern Management and Innovation Management)**. พิมพ์ครั้งที่ 12 ed. กรุงเทพฯ: บริษัท ทริปปี้ล กรุ๊ป จำกัด, 2565.
- ประเวศ เวชชะ. **การบริหารหลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้**. พิมพ์ครั้งที่ 4 ed. เชียงราย: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 2561.
- ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์. **การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน Academic Administration in School for Sustainable Development**. พิมพ์ครั้งที่ 2 ed. กรุงเทพฯ: ห.จ.ก.มีน เซอร์วิส ซัพพลาย, 2563.
- พัชรินทร์ ชันขวา. "ความต้องการจำเป็นในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนที่สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ (Stand Alone)." **การประชุมวิชาการและการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ** 11, 9 (มิถุนายน – ธันวาคม 2567): 12 – 22.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. **หลักคิด: การจัดการหลักสูตรและการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 5 ed. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2562.
- ภารดี อนันต์นาวิ. **หลักการ แนวคิด ทฤษฎีการบริหารการศึกษา (Principles, Theories of Educational Administration)**. พิมพ์ครั้งที่ 5 ed. ชลบุรี: บริษัท สำนักพิมพ์มนตรี จำกัด, 2557.
- ภิมณปภัค สุพรชัยภักดี. "การตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางน้ำจืด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร." **วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร** 10, 1 (มกราคม - มิถุนายน 2562): 338 – 50.
- มณีนีรัตน์ กมลพัฒนานันท์. "การตัดสินใจของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน." **วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร** 8, 2 (มกราคม-มิถุนายน 2561): 67-79.
- รัตนา ดวงแก้ว. **การบริหารและการพัฒนาหลักสูตรในประมวลสาระชุดวิชาการบริหารวิชาการและทรัพยากรการศึกษา**. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2561.

- รายงานการประชุมคณะกรรมการ ติดตาม ประเมินผลการศึกษาและนิเทศทางการศึกษา ครั้งที่ 1/2566
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1.
- วรภาพ แต้มเรืองอิฐ. "การตัดสินใจของผู้บริหารกับการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1." **วารสาร มจร บาลีศึกษาพุทธ
โฆสปริทรรศน์** 9, 1 (มกราคม – เมษายน 2566): 115-34.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา. **จากหลักสูตรแกนกลางสู่หลักสูตรสถานศึกษา: กระบวนทัศน์ใหม่
การพัฒนา**. พิมพ์ครั้งที่ 7 ed. กรุงเทพฯ: บริษัท จรัสสินทวงศ์การพิมพ์ จำกัด, 2558.
- วิภาพร ลีแก้ว. "แนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2." **วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์** 5, 2
(กรกฎาคม – ธันวาคม 2564): 76 – 85.
- ศศิณี ปานสมุทร. "กระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพังงา." **วารสารศึกษาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี** 3, 1
(กรกฎาคม - ธันวาคม 2566): 235 – 44.
- สงวน อินทร์รักษ์. **ศาสตร์และศิลป์ทางการบริหารการศึกษา : Science and Arts in Educational
Administration**. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2566.
- สถิพร เขาวนชัย. **การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (Academic
Administration in School to Develop Student Quality)**. พิมพ์ครั้งที่ 2 ed.
พิษณุโลก: การพิมพ์ดอทคอม, 2567.
- สมเกียรติ อินทสิงห์. **การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา**. เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2563.
- สมคิด บางโม. **องค์การและการจัดการ**. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น, 2562.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1. รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ.2566. กาญจนบุรี: พรสวรรค์การพิมพ์, 2566.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563**. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2563.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. **แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร ตามหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. พิมพ์ครั้งที่ 2 ed. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมชนสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2553.
- สุดา โลมากิจ. "การตัดสินใจของผู้บริหารการศึกษาเพื่อส่งเสริมศักยภาพบุคลากรในองค์กร." **Graduate
School Conference** 5, 1 (เมษายน 2566): 1068-78.
- สุทธิวรรณ ดันติรจนาวงศ์. **การพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้: Development of Learning
Management System**. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,
2567.
- เหมือนฝัน วงเดช. "การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี." **วารสารละศีรี วารสารวิชาการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี** 3, 1 (มกราคม – มิถุนายน 2562): 133-48.

อภิวัฒน์ รัตนวราหะ. **อนาคตศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2 ed. เชียงใหม่: หจก.ลือคอินดิไซน์เวิร์ค, 2563.
 อารีย์ นัยพินิจ. **หลักการจัดการ (Principles of Management)**. กรุงเทพฯ: บริษัท โอ. เอส. พริ้นติ้ง
 เฮ้าส์ จำกัด, 2563.

ภาษาอังกฤษ

A.C.K. Cheung. "Factors Affecting the Implementation of Curriculum Reform in Hong Kong: Findings from a Large-Scale Survey Study." **International Journal of Education Management** 26, 1 (July – December 2012): 39-54.

Afakhrul M., Bakhtiar. "Curriculum Development of Environmental Education Based on Local Wisdom at Elementary School." **International Journal of Learning, Teaching and Educational Research** 15, 3 (2016): Abstract.

Beauchamp, George A. **Curriculum Theory**. 4 ed. Illinois: F. E. Peacock Publisher, 1981.

Best, John W. and Kahn, James V. **Research in Education**. 10 ed. Boston: A & B: Pearson, 2006.

Bovee, Courtland L. **Management**. New York: McGraw – Hill, 1993.

Cronbach, Lee J. **Essentials of Psychological Testing**. 3 ed. New York: Harper and Row Publisher, 1974.

Buchanan, David A., and Andrzej, Huczynski A. **Organizational Behaviour 10 Edition**. 10 ed. United Kingdom: PEARSON EDUCATION LIMITED, 2017.

Gordon, Judith R. **Organizational Behavior : A Diagnostic Approach**. 7 ed. New Jersey: Prentice – Hall, Inc, 2002.

Griffin, Ricky W. **Fundamentals of Management**. Canada: Nelson Education Ltd, 2015.

Griffin, Ricky W. and others. **Organisational Behaviour: Engaging People and Organisations**. Australia: Cengage Learning Australia Pty Limited, 2021.

Hoy, Wayne K., and Miskel, Cecil G. **Educational Administration: Theory, Research, and Practice**. 9 ed. New York: McGraw – Hill, 2012.

Kaufman, Roder A. **Educational System Planning**. New Jersey: Prentice - Hall, 1972.

Kirkgoz Y. "A Case Study of Teacher's Implementation of Curriculum Innovation in English Language Teaching in Turkish Primary Education." **Teaching and Teacher Education** 24, 2 (July – December 2008): 1859 – 75.

Krejcie, Robert V. and Morgan, Daryle W. "Determining Sample Size for Research Activities." **Journal for Education and Psychological Measurement** 30. 3 (November 1970): 608.

Likert, Rensis. **New Patterns of Management**. Tokyo: McGraw – Hill Book company, 1961.

Lunenburg, Fred C. and Ornstein, Allan C. **Educational Administration: Concepts and Practices**. 7th ed. California: SAGE Publications, 2022.

- Mihn, Siripanno (Theng). "Study the Current State of Decision – Making of Primary School Administrators in the Socialist Republic of Vietnam." **Journal of Bovorn Multi – Education and Human Social Sciences** 1, 2 ((July – December 2020): 1 – 11.
- Mosheti, Paul A. "Teacher Participation in School Decision – Making and Job Satisfaction as Correlates of Organizational Commitment in Senior Schools in Botswana." **Dissertation Abstracts International** (2013): A.
- Olcam, Dincer and Titrek Osman. "The Effect of School Administrators’ Decision – Making Styles on Teacher Job Satisfaction." **Procedia – Social and Behavioral Sciences** 197 (2015): 1936.
- Ornstein, Allan C., and Hunkins, Francis P. **Curriculum Foundations: Principles and Theory**. 6ed. Edinburgh Gate: Pearson, 2008.
- Oyeleke, Oluniyi and Akinyeye, Olajumoke C, . "Curriculum Development in Nigeria; Historical Perspectives." **Journal of Educational and Social Research** 3, 1 (2013): Abstract.
- Senol, Sezer. "School Administrators’ Opinions on Task Priorities and the Factors Affecting Their Decision – Making Process." **Inonu University Journal of the Faculty of Education** 17, 3 (2016): 121 – 37.
- Simon, Herbert A. **The New Science of Management Decision**. New York: Harper & Row, 1997.
- Robbins, Stephen P., Mary Coulter , and Lori, Long K. **Management**. USA: Revie Street Hoboken, 2021.
- Walston, Stephen L. **Organizational Behavior and Theory in Healthcare**. Chicago: Illinois: Health Administration, 2017.
- Scandura, Terri A. . **Essentials of Organizational Behavior**. California: SAGE Publications, 2019.
- Trump, Lloyd J. and Miller, Delmas F. **Secondary School Curriculum Improvement**. Boston: Allyn and Bacon, 1968.
- Tyler, Ralph W. **Basic Principles of Curriculum and Instruction**. Chicago: University of Chicago Press, 2013.
- Viera Carlos A., and Freer, Kevin. "Barriers and Enablers to Data Driven Decision - Making by High School Counselors and Advisors." **Performance Improvement** 54, 10 (November 2015): 30-40.
- Yunhuo, Cui L. and other. "Changer in School Curriculum Administration in China." **ECNU Review of Education** 1, 1 (2018): 34 – 57.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย
และรายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

ที่ อว 8612.2/971

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

9 ธันวาคม 2567

เรื่อง ขออนุญาตเคราะห้เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

นมัสการ พระเทพปริยัติโสภณ (ปัญญา วิสุทธิปัญญา ป.ธ.9, ดร.)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตรวจสอบความตรงของแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางศิริประภา อัคราภิชาด รหัสนักศึกษา 650620057 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับ อนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การตัดสินใจของผู้บริหารกับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1” ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา ใคร่ขอความ อนุเคราะห์จากพระคุณท่านในการตรวจสอบความตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษาขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของ พระคุณท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความเคารพอย่างสูง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายสุตา เตียเจริญ)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 09 3979 3455

ผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ
เรื่อง การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

1. ชื่อ - สกุล : พระเทพปริยัติโสภณ
 ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์กาญจนบุรีศรีไพบุลย์
 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 วุฒิการศึกษา: รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
 มหาวิทยาลัยปทุมธานี
 M.A. Linguistics University of Delhi
2. ชื่อ - สกุล : ผศ.ดร.พงษ์ศักดิ์ ร่มชมรัตน์
 ตำแหน่ง : อาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
 วุฒิการศึกษา: ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารเพื่อการพัฒนาการศึกษา
 มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
 วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาสถิติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. ชื่อ - สกุล : ดร.ชบา พันธุ์ศักดิ์
 ตำแหน่ง : รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1
 วุฒิการศึกษา: ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยพิษณุโลก
4. ชื่อ - สกุล : นางบุษกร ห้าสกุล
 ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนวัดทุ่งลาดหญ้า "ลาดหญ้าวิทยา"
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1
 วุฒิการศึกษา: การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาภาษาไทย
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
5. ชื่อ - สกุล : ดร.ณัฐพล มิตรอารีย์
 ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดินโส
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3
 วุฒิการศึกษา: ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
ความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย

ผลการพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของเครื่องมือวิจัย
เรื่อง “การตัดสินใจของผู้บริหารกับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

ตอนที่ 2 การตัดสินใจของผู้บริหาร

ข้อ	การตัดสินใจของผู้บริหาร	ความคิดเห็นของ ท่านผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
การวิเคราะห์สถานการณ์									
1	ผู้บริหารสถานศึกษาทราบรายละเอียดข้อมูลเรื่องการเงิน เวลา บุคลากร ทรัพยากรต่างๆ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ และกำหนดปัญหาแท้จริงเพื่อตัดสินใจ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถระบุข้อจำกัดของสถานการณ์และผลกระทบที่มีต่อการตัดสินใจ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเชื่อมโยงข้อมูลและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการตัดสินใจ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถระบุปัญหาได้อย่างชัดเจน เพื่อการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
การกำหนดวัตถุประสงค์									
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์เพื่อให้บรรลุผลในการตัดสินใจ และทำให้ผู้เกี่ยวข้องมองอย่างรอบด้านในการแก้ปัญหา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	ผู้บริหารสถานศึกษามีแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น เพื่อลดความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดความล้มเหลวให้น้อยลง	0	1	1	1	1	5	0.80	ใช้ได้
8	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเกณฑ์ในการชี้วัดด้านคุณภาพอย่างชัดเจน เพื่อลดความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดความล้มเหลวน้อยลง	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนในการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและทัศนคติของผู้ได้บังคับบัญชา และดำเนินการตามแผนที่วางไว้ และมีความเหมาะสมทางด้านจริยธรรม	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การตัดสินใจของผู้บริหาร	ความคิดเห็นของ ท่านผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
การค้นหาทางเลือก									
10	ผู้บริหารสถานศึกษามีการพิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหหรือทางเลือกที่เป็นไปได้ ที่จะทำให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดทางเลือกที่หลากหลาย โดยพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องและเลือกทางเลือกที่เหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	ผู้บริหารสถานศึกษามีการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
13	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพัฒนาทางเลือกบนพื้นฐานอย่างสมเหตุผลผลและสร้างสรรค์	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
การประเมินทางเลือก									
14	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินแต่ละทางเลือกเพื่อให้เกิดการตัดสินใจที่ดี โดยมีการระบุความเป็นไปได้ในแต่ละทางเลือก	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
15	ผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาข้อแตกต่าง ทั้งด้านผลประโยชน์ ความเสี่ยง และผลเชิงลบที่อาจจะเกิดขึ้นของแต่ละทางเลือก เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจที่ดีที่สุด	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
16	ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคนิคการวิเคราะห์เชิงปริมาณหรือการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ เพื่อใช้ในการประเมินทางเลือกโดยอาศัยเหตุผลและประสบการณ์ เพื่อตัดสินใจเลือกแนวทางที่ดีที่สุด	1	1	1	1	0	5	0.80	ใช้ได้
17	ผู้บริหารมีการวิเคราะห์การถดถอย เพื่อให้เห็นความแตกต่างอย่างชัดเจน และนำไปปรับปรุงคุณภาพการตัดสินใจให้ดียิ่งขึ้น	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
การตัดสินใจ									
18	ผู้บริหารสถานศึกษามีการตัดสินใจเลือกแนวทางที่เป็นไปได้มากที่สุด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
19	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเอง	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
20	ผู้บริหารสถานศึกษายอมรับต่อความล้มเหลวหรือความสำเร็จที่เกิดขึ้นหลังจากการตัดสินใจของตนเอง	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
21	ผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาตัดสินใจเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การตัดสินใจของผู้บริหาร	ความคิดเห็นของ ท่านผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
การประเมินการตัดสินใจ									
22	ผู้บริหารสถานศึกษามีการทบทวนการตัดสินใจกับผู้ที่เกี่ยวข้องและปรับแนวทางให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
23	ผู้บริหารสถานศึกษามีการตรวจสอบทางเลือกอย่างแน่ชัดอีกครั้งก่อนตัดสินใจ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
24	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินผลลัพธ์ที่เป็นไปได้ เปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ตอนที่ 3 การบริหารจัดการหลักสูตร

ข้อ	การบริหารจัดการหลักสูตร	ความคิดเห็นของ ท่านผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา									
1	สถานศึกษาสร้างความตระหนักให้มีความเข้าใจและเห็นถึงความสำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ให้แก่ ผู้บริหาร ครู และนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	บุคลากรของสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	สถานศึกษาได้จัดทำข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบเพียงพอแก่การนำไปใช้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	สถานศึกษามีแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	สถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่เกี่ยวกับหลักสูตรให้บุคลากรในสถานศึกษา หน่วยงาน องค์กร ในชุมชนทุกฝ่ายได้รับทราบ และเห็นความสำคัญของหลักสูตรและจัดการศึกษาร่วมกัน	1	1	1	0	1	5	0.80	ใช้ได้
การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา									
6	ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายของการจัดการศึกษา และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การบริหารจัดการหลักสูตร	ความคิดเห็นของ ท่านผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
7	สถานศึกษามีการวิเคราะห์หลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคม	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	สถานศึกษามีกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรได้อย่างเหมาะสมตามกับวัย วุฒิภาวะและความแตกต่างระหว่างบุคคล	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	สถานศึกษามีการนำภูมิปัญญาชาวบ้านร่วมจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	สถานศึกษามีการจัดงบประมาณ อาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ และบุคลากรให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา									
11	สถานศึกษาจัดให้มีสื่อการเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาเพียงพอตามความเหมาะสมของผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	สถานศึกษาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
13	สถานศึกษามีการจัดระบบการวัดและประเมินผลตามความเป็นจริง	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
14	สถานศึกษามีการวางแผนด้านการวิจัยเพื่อนำผลที่ได้มาดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต่อไป	1	1	0	1	1	5	0.80	ใช้ได้
15	สถานศึกษาให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีการวางแผนด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
การดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร									
16	สถานศึกษามีการดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอนตามแผนที่วางไว้อย่างเป็นระบบ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
17	สถานศึกษามีการประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยใช้ระบบการมีส่วนร่วม	1	1	0	1	1	5	0.80	ใช้ได้
18	สถานศึกษารายงานผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาต่อชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นประจำทุกปีการศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การบริหารจัดการหลักสูตร	ความคิดเห็นของ ท่านผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
19	สถานศึกษาจัดทำเอกสารการดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างถูกต้องและตรวจสอบได้	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
20	สถานศึกษามีการเตรียมการด้านการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อการรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล									
21	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในของโรงเรียน โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
22	สถานศึกษาจัดทำแผนงาน/โครงการนิเทศกำกับติดตามในสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
23	สถานศึกษาจัดทำเอกสารหลักฐานการนิเทศกำกับ ติดตามที่เป็นปัจจุบัน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
24	สถานศึกษามีการจัดทำรายงานการนิเทศกำกับติดตามและประเมินผล	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
25	สถานศึกษามีการจัดทำระบบการนิเทศ กำกับติดตามและประเมินผล	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
การสรุปผลการดำเนินงานและการเขียนรายงาน									
26	สถานศึกษาจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาต่อบุคลากรในโรงเรียน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
27	สถานศึกษาจัดทำรายงานสรุปและดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
28	สถานศึกษาจัดทำรายงานสรุปและดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาต่อชุมชนเขตปกครอง	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
29	สถานศึกษาดำเนินการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกภาคเรียน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
30	สถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์การประเมินให้เป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไป	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร									
31	สถานศึกษานำข้อมูลและปัญหาการพัฒนาคุณภาพการศึกษามาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
32	สถานศึกษามีการปรับปรุงและพัฒนาแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อเป็นการพัฒนาในปีต่อไป	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การบริหารจัดการหลักสูตร	ความคิดเห็นของ ท่านผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
33	สถานศึกษากระตุ้นให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมมือกัน พัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
34	สถานศึกษาให้ความรู้เรื่องกระบวนการบริหาร จัดการหลักสูตรกับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
35	สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรควบคู่กับ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ที่ อว 8612.2/1

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

2 มกราคม 2568

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลกาญจนบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 2 ฉบับ

ด้วย นางศิริประภา อัคราภิชาติ รหัสนักศึกษา 650620057 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับ อนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การตัดสินใจของผู้บริหารกับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1” ในการนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา ใคร่ขอ ความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทำการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือในหน่วยงานของท่าน เพื่อนำไปปรับปรุง แก้ไขก่อนนำไปใช้ในการวิจัยกลุ่มตัวอย่าง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษาขอขอบคุณในการอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายสุตา เตียเจริญ)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 09 3979 3455

รายชื่อสถานศึกษาที่ใช้ทดลองเครื่องมือ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

ที่	ชื่อสถานศึกษา	สังกัด
1	โรงเรียนอนุบาลกาญจนบุรี	เมือง
2	โรงเรียนอนุบาลวัดไชยชุมพลชนะสงคราม	เมือง
3	โรงเรียนวัดทุ่งลาดหญ้า “ลาดหญ้าวิทยา”	เมือง
4	โรงเรียนบ้านช่องสะเดา (การไฟฟ้าฝ่ายผลิตอุบลรัตน์)	เมือง
5	โรงเรียนบ้านห้วยน้ำขาว	เมือง
6	โรงเรียนเขาดินวิทยาการ	ท่าม่วง
7	โรงเรียนวัดขุนไทยธาราราม	ท่าม่วง
8	โรงเรียนวัดกร่างทองราษฎร์บูรณะ	ท่าม่วง
9	โรงเรียนวัดศรีโลหะราษฎร์บำรุง	ท่าม่วง
10	โรงเรียนอนุบาลด่านมะขามเตี้ย	ด่านมะขามเตี้ย
11	โรงเรียนบ้านท่ามะเพือง	ด่านมะขามเตี้ย
12	โรงเรียนบ้านไทรทอง	ด่านมะขามเตี้ย
13	โรงเรียนชุมชนบ้านท่ากระดาน	ศรีสวัสดิ์
14	โรงเรียนบ้านต้นมะพร้าว	ศรีสวัสดิ์
15	โรงเรียนบ้านน้ำพุ	ศรีสวัสดิ์

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0
a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.			

1. ท้องนบ

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.921	59

2. การตดสนใจของผูบริหารสถานศึกษา (X)

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.801	24

3. การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา (Y)

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.909	35

ที่ อว 8612/423

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
นครปฐม 73000

๒๒ มกราคม 2568

เรื่อง ขออนุญาตเคราะห้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

ด้วย นางศิริประภา อัคราภิชาติ รหัสนักศึกษา 650620057 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การตัดสินใจของผู้บริหารกับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1” มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครู เพื่อประกอบการทำวิจัย ในกรณีนี้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขออนุญาตเคราะห้จากท่านและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้นักศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาตามที่เห็นสมควร จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริวรรณ วณิชวัฒนวรชัย)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติการแทนคณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

ที่	ชื่อสถานศึกษา	สังกัด
1	โรงเรียนบ้านวังสารภี	เมือง
2	โรงเรียนบ้านห้วยนา	เมือง
3	โรงเรียนวัดท่ามะขาม	เมือง
4	โรงเรียนบ้านห้วยหิน	เมือง
5	โรงเรียนบ้านยาง	เมือง
6	โรงเรียนวัดท่าน้ำตื้น	เมือง
7	โรงเรียนท่าเพนียดกุญชร	เมือง
8	โรงเรียนบ้านหนองสองตอน	เมือง
9	โรงเรียนวัดศรีอุปการาม	เมือง
10	โรงเรียนบ้านหนองบัว	เมือง
11	โรงเรียนบ้านพุเลียบ	เมือง
12	โรงเรียนสมาคมนักเรียนเกวราจีน	เมือง
13	โรงเรียนบ้านพุประดู่	เมือง
14	โรงเรียนวัดกาญจนบุรีเก่า “อุดมราษฎร์วิทยา”	เมือง
15	โรงเรียนบ้านทุ่งนางนางหอรก "เพื่อชาติอุปถัมภ์"	เมือง
16	โรงเรียนบ้านท่าหวี	เมือง
17	โรงเรียนบ้านจันอูย	เมือง
18	โรงเรียนบ้านหนองแก (สามัคคีวิทยา)	เมือง
19	โรงเรียนบ้านวังดง	เมือง
20	โรงเรียนท่ามะนาว	เมือง
21	โรงเรียนบ้านท่าโป่ง	เมือง
22	โรงเรียนบ้านหนองสามพราน	เมือง
23	โรงเรียนวัดเขาน้อย	เมือง
24	โรงเรียนบ้านท่าพุ่ม	เมือง
25	โรงเรียนบ้านทุ่งนาคราช	เมือง
26	โรงเรียนบ้านวังลาน	เมือง
27	โรงเรียนบ้านดงยาง	เมือง
28	โรงเรียนบ้านนากาญจน์	เมือง
29	โรงเรียนบ้านหนองกลางพง	เมือง
30	โรงเรียนบ้านวังตะเคียน	เมือง
31	โรงเรียนลุ่มโป่งเสี้ยว	เมือง
32	โรงเรียนวัดบ้านเก่า	เมือง

ที่	ชื่อสถานศึกษา	สังกัด
33	โรงเรียนพัฒนพงศ์	เมือง
34	โรงเรียนบ้านทุ่งศาลา	เมือง
35	โรงเรียนบ้านหนองบ้านเก่าสามัคคี	เมือง
36	โรงเรียนบ้านตะเคียนงาม	เมือง
37	โรงเรียนวัดพุน้อย	เมือง
38	โรงเรียน ตชด.บ้านประตูด่าน	เมือง
39	โรงเรียนวัดอินทาราม “โกวิทอินทราพร”	ท่าม่วง
40	โรงเรียนบ้านห้วยตลุง	ท่าม่วง
41	โรงเรียนวัดท่าล้อ	ท่าม่วง
42	โรงเรียนวัดม่วงชุม	ท่าม่วง
43	โรงเรียนวัดลำสำรอง	ท่าม่วง
44	โรงเรียนบ้านสระเศรษฐี	ท่าม่วง
45	โรงเรียนบ้านใหม่ (จินากักดีวิทยา)	ท่าม่วง
46	โรงเรียนบ้านถ้ำ	ท่าม่วง
47	โรงเรียนบ้านห้วยน้ำโจน	ท่าม่วง
48	โรงเรียนวัดหนองตะโก	ท่าม่วง
49	โรงเรียนวัดสระกลอยสามัคคีธรรม	ท่าม่วง
50	โรงเรียนบ้านรางสาละ	ท่าม่วง
51	โรงเรียนวัดวังขนายทายิการาม	ท่าม่วง
52	โรงเรียนบ้านมะกอกหมู่ (บุญศิริวิทยา)	ท่าม่วง
53	โรงเรียนบ้านหนองตาบ่ง	ท่าม่วง
54	โรงเรียนวัดวังศาลา	ท่าม่วง
55	โรงเรียนวัดโพธิ์ศรีสุขาราม	ท่าม่วง
56	โรงเรียนบ้านหนองสะแก	ท่าม่วง
57	โรงเรียนวัดหนองเสือ	ท่าม่วง
58	โรงเรียนวัดหนองพังตรู	ท่าม่วง
59	โรงเรียนตลาดสำรอง	ท่าม่วง
60	โรงเรียนบ้านหนองเป็ด	ท่าม่วง
61	โรงเรียนบ้านห้วยไร่	ท่าม่วง
62	โรงเรียนวัดท่าตะคร้อ	ท่าม่วง
63	โรงเรียนดิสกุล	ท่าม่วง
64	โรงเรียนวัดหนองตะครอง	ท่าม่วง
65	โรงเรียนบ้านหนองอีเหิน	ท่าม่วง
66	โรงเรียนบ้านหนองสองห้อง	ท่าม่วง

ที่	ชื่อสถานศึกษา	สังกัด
67	โรงเรียนบ้านโกรกตารอด	ท่าม่วง
68	โรงเรียนบ้านวัดศรีสุวรรณาราม	ท่าม่วง
69	โรงเรียนอนุบาลท่าม่วง	ท่าม่วง
70	โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 103 (บ้านหนองผู้เฒ่า)	ด่านมะขามเตี้ย
71	โรงเรียนบ้านเนินไพร	ด่านมะขามเตี้ย
72	โรงเรียนบ้านหนองปล้อง	ด่านมะขามเตี้ย
73	โรงเรียนบ้านท่าแย้	ด่านมะขามเตี้ย
74	โรงเรียนบ้านท่าพุ	ด่านมะขามเตี้ย
75	โรงเรียนบ้านหนองไผ่	ด่านมะขามเตี้ย
76	โรงเรียนบ้านหนองปากดง	ด่านมะขามเตี้ย
77	โรงเรียนบ้านหินดั้น	ด่านมะขามเตี้ย
78	โรงเรียนบ้านกลอนโต	ด่านมะขามเตี้ย
79	โรงเรียนบ้านแหลมทอง	ด่านมะขามเตี้ย
80	โรงเรียนบ้านทุ่งมะขามเฒ่า	ด่านมะขามเตี้ย
81	โรงเรียนวัดยางเกาะ	ด่านมะขามเตี้ย
82	โรงเรียนวัดหนองบัว	ด่านมะขามเตี้ย
83	โรงเรียนวัดจรเข้เผือก	ด่านมะขามเตี้ย
84	โรงเรียนวัดถ้ำอ่างหิน	ด่านมะขามเตี้ย
85	โรงเรียนบ้านท่ามะไฟ	ด่านมะขามเตี้ย
86	โรงเรียนบ้านโป่งโก	ด่านมะขามเตี้ย
87	โรงเรียนบ้านหนองโสน	ด่านมะขามเตี้ย
88	โรงเรียนบ้านหนองหญ้าปล้อง	ด่านมะขามเตี้ย
89	โรงเรียนบ้านหนองกวาง	ด่านมะขามเตี้ย
90	โรงเรียนบ้านบนเขาแก่งเรียง	ศรีสวัสดิ์
91	โรงเรียนบ้านเจ้าเณร	ศรีสวัสดิ์
92	โรงเรียนบ้านหม่องกระแทะ	ศรีสวัสดิ์
93	โรงเรียนบ้านโป่งหวาย	ศรีสวัสดิ์
94	โรงเรียนบ้านดงเสลา	ศรีสวัสดิ์
95	โรงเรียนบ้านน้ำมุด	ศรีสวัสดิ์
96	โรงเรียนบ้านนาสวน	ศรีสวัสดิ์
97	โรงเรียนวัดถ้ำอู	ศรีสวัสดิ์
98	โรงเรียนบ้านปากนาสวน	ศรีสวัสดิ์
99	โรงเรียนบ้านองหลู	ศรีสวัสดิ์
100	โรงเรียนบ้านองสิต	ศรีสวัสดิ์

ที่	ชื่อสถานศึกษา	สังกัด
101	โรงเรียนบ้านสามหลัง	ศรีสวัสดิ์
102	โรงเรียนอนุบาลศรีสวัสดิ์	ศรีสวัสดิ์
103	โรงเรียนบ้านทุ่งนา	ศรีสวัสดิ์

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ เพื่อศึกษาการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1
 2. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 การตัดสินใจของผู้บริหาร
 - ตอนที่ 3 การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา
 3. ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครู
 4. ข้อมูลที่ได้รับจะนำไปใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น ไม่มีผลกระทบต่อสถานศึกษาหรือการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด
 5. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษาต่อไป
- ขอขอบคุณที่ทุกท่านกรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

นางศิริประภา อัคราภิชาติ

นักศึกษาปริญญาโท

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

โทรศัพท์ 08 - 2292 - 3555

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] หน้าข้อที่ตรงตามสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

ข้อ	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	สำหรับผู้วิจัย
1	เพศ [] ชาย [] หญิง	[] 1
2	อายุ [] 20 - 30 ปี [] 31 - 40 ปี [] 41 - 50 ปี [] 51 - 60 ปี	[] 2
3	ระดับการศึกษาสูงสุด [] ปริญญาตรี [] ปริญญาโท [] ปริญญาเอก	[] 3
4	ตำแหน่งปัจจุบัน [] ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา [] ครู	[] 4
5	ประสบการณ์ในตำแหน่งปัจจุบัน [] 1 - 5 ปี [] 6 - 10 ปี [] 11 - 15 ปี [] 16 - 20 ปี [] 20 - 25 ปี [] 21 - 30 ปี [] 31 ปีขึ้นไป	[] 5

ตอนที่ 2 การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กาญจนบุรี เขต 1

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นเพียงข้อเดียว โดยมีระดับคะแนนและความหมายของแต่ละระดับดังนี้

5 หมายถึง เห็นว่าการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง เห็นว่าการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง เห็นว่าการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง เห็นว่าการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง เห็นว่าการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ด้าน	การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
การวิเคราะห์สถานการณ์ (X ₁)							
1	ผู้บริหารสถานศึกษาทราบรายละเอียดข้อมูลเรื่องการเงิน เวลา บุคลากร ทรัพยากรต่างๆ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ						[] 6
2	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ และกำหนดปัญหาแท้จริงเพื่อตัดสินใจ						[] 7
3	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถระบุข้อจำกัดของสถานการณ์และผลกระทบที่มีต่อการตัดสินใจ						[] 8
4	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเชื่อมโยงข้อมูลและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการตัดสินใจ						[] 9
5	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถระบุปัญหาได้อย่างชัดเจน เพื่อการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม						[] 10
การกำหนดวัตถุประสงค์ (X ₂)							
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์เพื่อให้บรรลุผลในการตัดสินใจ และทำให้ผู้เกี่ยวข้องมองอย่างรอบด้านในการแก้ปัญหา						[] 11
7	ผู้บริหารสถานศึกษามีแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น เพื่อลดความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดความล้มเหลวให้น้อยลง						[] 12

ด้าน	การตัดสินใจของผู้บริหาร	ระดับความคิดเห็น					สำหรับผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
8	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเกณฑ์ในการชี้วัดด้านคุณภาพอย่างชัดเจน เพื่อลดความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดความล้มเหลวน้อยลง						[] 13
9	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนในการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์โดยคำนึงถึงประสิทธิผลและทัศนคติของผู้ใต้บังคับบัญชา และดำเนินการตามแผนที่วางไว้ และมีความเหมาะสมทางด้านจริยธรรม						[] 14
การค้นหาทางเลือก (X₃)							
10	ผู้บริหารสถานศึกษามีการพิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหาหรือทางเลือกที่เป็นไปได้ ที่จะทำให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด						[] 15
11	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดทางเลือกที่หลากหลาย โดยพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องและเลือกทางเลือกที่เหมาะสม						[] 16
12	ผู้บริหารสถานศึกษามีการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจ						[] 17
13	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพัฒนาทางเลือกบนพื้นฐานอย่างสมเหตุสมผลและสร้างสรรค์						[] 18
การประเมินทางเลือก (X₄)							
14	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินแต่ละทางเลือกเพื่อให้เกิดการตัดสินใจที่ดี โดยมีการระบุความเป็นไปได้ในแต่ละทางเลือก						[] 19
15	ผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาข้อแตกต่างทั้งด้านผลประโยชน์ ความเสี่ยง และผลเชิงลบที่อาจเกิดขึ้นของแต่ละทางเลือก เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจที่ดีที่สุด						[] 20
16	ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคนิคการวิเคราะห์เชิงปริมาณหรือการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ เพื่อใช้ในการประเมินทางเลือกโดย						[] 21

ด้าน	การตัดสินใจของผู้บริหาร	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
	อาศัยเหตุผลและประสบการณ์ เพื่อตัดสินใจเลือกแนวทางที่ดีที่สุด						
17	ผู้บริหารมีการวิเคราะห์การถดถอย เพื่อให้เห็นความแตกต่างอย่างชัดเจน และนำไปปรับปรุงคุณภาพการตัดสินใจให้ดียิ่งขึ้น						[] 22
การตัดสินใจ (X₅)							
18	ผู้บริหารสถานศึกษามีการตัดสินใจเลือกแนวทางที่เป็นไปได้มากที่สุด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้						[] 23
19	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเอง						[] 24
20	ผู้บริหารสถานศึกษายอมรับต่อความล้มเหลวหรือความสำเร็จที่เกิดขึ้นหลังจากการตัดสินใจของตนเอง						[] 25
21	ผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาตัดสินใจเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล						[] 26
การประเมินการตัดสินใจ (X₆)							
22	ผู้บริหารสถานศึกษามีการทบทวนการตัดสินใจกับผู้ที่เกี่ยวข้องและปรับแนวทางให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้						[] 27
23	ผู้บริหารสถานศึกษามีการตรวจสอบทางเลือกอย่างแน่ชัดอีกครั้งก่อนตัดสินใจ						[] 28
24	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินผลลัพธ์ที่เป็นไปได้ เปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้						[] 29

ตอนที่ 3 การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กาญจนบุรี เขต 1

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นเพียงข้อเดียว โดยมีระดับคะแนนและความหมายของแต่ละระดับดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นว่าการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด
4 หมายถึง เห็นว่าการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก
3 หมายถึง เห็นว่าการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง
2 หมายถึง เห็นว่าการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย
1 หมายถึง เห็นว่าการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ด้าน	การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น					สำหรับผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา (Y ₁)							
1	สถานศึกษาสร้างความตระหนักให้มีความเข้าใจและเห็นถึงความสำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ให้แก่ ผู้บริหาร ครู และนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน						[] 30
2	บุคลากรของสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา						[] 31
3	สถานศึกษาได้จัดทำข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบเพียงพอแก่การนำไปใช้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา						[] 32
4	สถานศึกษามีแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพของสถานศึกษา						[] 33
5	สถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่เกี่ยวกับหลักสูตรให้บุคลากรในสถานศึกษา หน่วยงาน องค์กร ในชุมชนทุกฝ่ายได้รับทราบและเห็นความสำคัญของหลักสูตร และจัดการศึกษาร่วมกัน						[] 34
การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (Y ₂)							
6	ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายของการจัดการศึกษา และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน						[] 35

ด้าน	การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น					สำหรับผู้ วิจัย
		5	4	3	2	1	
7	สถานศึกษามีการวิเคราะห์หลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคม						[] 36
8	สถานศึกษามีกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรได้อย่างเหมาะสมตามกับวัย วุฒิภาวะและความแตกต่างระหว่างบุคคล						[] 37
9	สถานศึกษามีการนำภูมิปัญญาชาวบ้านร่วมจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา						[] 38
10	สถานศึกษามีการจัดงบประมาณ อาคาร สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ และบุคลากรให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา						[] 39
การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา (Y₃)							
11	สถานศึกษาจัดให้มีสื่อการเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาเพียงพอตามความเหมาะสมของผู้เรียน						[] 40
12	สถานศึกษาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน						[] 41
13	สถานศึกษามีการจัดระบบการวัดและประเมินผลตามความเป็นจริง						[] 42
14	สถานศึกษามีการวางแผนด้านการวิจัยเพื่อนำผลที่ได้มาดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต่อไป						[] 43
15	สถานศึกษาให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีการวางแผนด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง						[] 44
การดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร (Y₄)							
16	สถานศึกษามีการดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอนตามแผนที่วางไว้อย่างเป็นระบบ						[] 45

ด้าน	การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น					สำหรับผู้ วิจัย
		5	4	3	2	1	
17	สถานศึกษามีการประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยใช้ระบบการมีส่วนร่วม						[] 46
18	สถานศึกษารายงานผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาต่อชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นประจำทุกปีการศึกษา						[] 47
19	สถานศึกษาจัดทำเอกสารการดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างถูกต้องและตรวจสอบได้						[] 48
20	สถานศึกษามีการเตรียมการด้านการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อการรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก						[] 49
การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล (Y₅)							
21	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในของโรงเรียน โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม						[] 50
22	สถานศึกษาจัดทำแผนงาน/โครงการนิเทศกำกับติดตามในสถานศึกษา						[] 51
23	สถานศึกษาจัดทำเอกสารหลักฐานการนิเทศกำกับ ติดตามที่เป็นปัจจุบัน						[] 52
24	สถานศึกษามีการจัดทำรายงานการนิเทศกำกับ ติดตามและประเมินผล						[] 53
25	สถานศึกษามีการจัดทำระบบการนิเทศกำกับ ติดตามและประเมินผล						[] 54
การสรุปผลการดำเนินงานและการเขียนรายงาน (Y₆)							
26	สถานศึกษาจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาต่อบุคลากรในโรงเรียน						[] 55
27	สถานศึกษาจัดทำรายงานสรุปและดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษา						[] 56
28	สถานศึกษาจัดทำรายงานสรุปและดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาต่อชุมชนเขตปกครอง						[] 57

ด้าน	การบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น					สำหรับผู้ วิจัย
		5	4	3	2	1	
29	สถานศึกษาดำเนินการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกภาคเรียน						[] 58
30	สถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์การประเมินให้เป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไป						[] 59
การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร (Y₇)							
31	สถานศึกษานำข้อมูลและปัญหาการพัฒนาคุณภาพการศึกษามาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา						[] 60
32	สถานศึกษามีการปรับปรุงและพัฒนาแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อเป็นการพัฒนาในปีต่อไป						[] 61
33	สถานศึกษากระตุ้นให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมมือกันพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง						[] 62
34	สถานศึกษาให้ความรู้เรื่องกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรกับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง						[] 63
35	สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรควบคู่กับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา						[] 64

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล

นางศิริประภา อัคราภิชาติ

วุฒิการศึกษา

พ.ศ. 2557 หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
พ.ศ. 2560 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สวนสุนันทา

ผลงานตีพิมพ์

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2564 - 2566 ครูผู้ช่วย โรงเรียนบ้านไร่ อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี
พ.ศ. 2566 - ปัจจุบัน ครู ค.ศ. 1 โรงเรียนบ้านไร่ อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี
คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
Leadership traits of School Administrators in 21st Century
วารสาร มจร. พุทธศาสตร์บริหารศน ปีที่ 6 ฉบับที่ 3 (กันยายน - ธันวาคม
2565)

